

MONITORING EU europoslance Hynka Fajmona

ČERVEN 2013

ONDŘEJ KRUTÍLEK, PETRA KUCHYŇKOVÁ, IVETA PALIČKOVÁ

CENTRUM PRO STUDIUM DEMOKRACIE A KULTURY

BRNO, ČERVEN 2013

STANISLAV BALÍK, JIŘÍ HANUŠ

Katolická církev v Československu 1945–1989

Druhé vydání úspěšné, již dlouho nedostupné publikace. Kniha přináší moderní historický a politologický výklad událostí, které se týkají církevních i sociálně-kulturních novodobých dějin Československa. Vysvětluje nejen známé okruhy problémů (např. průběh církevních procesů, vztah státu a církve, problém skryté církve, vztah římské a řecké církve), ale otevírá i celou řadu nových témat, k nimž patří vztah katolických intelektuálů k socialismu, kulturní aspekty křesťanství, role lidové zbožnosti i celkový charakter českého křesťanství. Kniha je první souhrnnou syntézou dějin československého katolicismu v celém období komunistického režimu, ovšem s důrazem na dění v českých zemích. Nespokojuje se s pouhým chronologickým přehledem vývoje, ale hlavní těžiště jejího zájmu leží ve vystižení dlouhodobějších dějinných trendů i v analýze nástrojů používaných komunistickým režimem pro ovládnutí církve a celé společnosti. Bohaté obrazové přílohy.

Druhé vydání, váz., formát B5, 400 str., 398 Kč

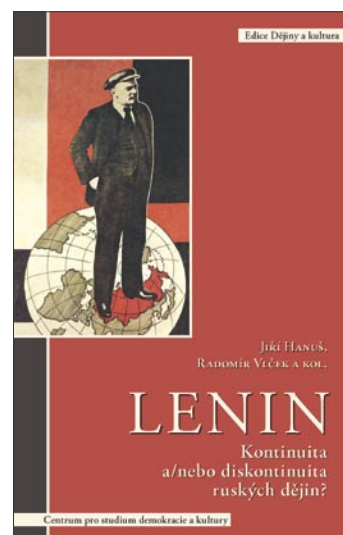
JIŘÍ HANUŠ, RADOMÍR VLČEK A KOL.

Lenin

Kontinuita a/nebo diskontinuita ruských dějin?

Historie životního příběhu Vladimíra Iljiče Lenina, historie jeho „druhého života“ včetně vytvoření ikony vůdce světového proletariátu, která nepostrádá náboženský rozměr, je autorům této publikace vhodnou látkou k promyšlení zásadních otázek. Je působení této jistě charismatické osobnosti a jejího hnutí pochopitelné v rámci ruské politiky, myšlení a kultury? Nebo je možné mluvit o radikálním vybočení nejen z ruských, ale případně z evropských dějin s jejich silnou vazbou na křesťanství, s jejich akcentem na důstojnost lidské osoby a důrazem na politický, a tedy kompromisní způsob jednání? Autoři samozřejmě odpovídají na tyto otázky různě, podle svého přesvědčení, metody i oblasti zájmu. Každý z nich se ale poctivě pokouší vyrovnat s fenoménem „Lenin“, s významem jeho díla pro další dějiny Ruska i Evropy i s klíčovou otázkou: Existuje v dějinách kontinuita s případnými diskontinuitami, nebo se jedná pouze o konstrukt v myslích historiků?

Brož., 164 str., 198 Kč

ONDŘEJ KRUTÍLEK (ED.)

Evropská unie

Hospodářský prostor s politickou vizí

Antologie textů zabývajících se otázkou sjednocování starého kontinentu, které v roce 1993 vyústilo ve vznik Evropské unie. Jde se o texty, které na projekt evropské integrace nabízejí neotřelé pohledy jdoucí náležitě „pod povrch“, a/nebo o příspěvky, které mezi zainteresovanými vzbudily takovou pozornost, že se později staly předmětem odborné nebo laické debaty. Publikace je rozdělena do tří sekcí – teoretická reflexe, historická zkušenost a politická vize, přičemž texty v každé z nich jsou řazeny chronologicky. Kniha je určena nejen studentům sociálněvědných oborů a odborné veřejnosti, ale všem, kteří přicházejí s problematikou evropské integrace do kontaktu a projevují hlubší zájem o vývoj a budoucnost evropského projektu.

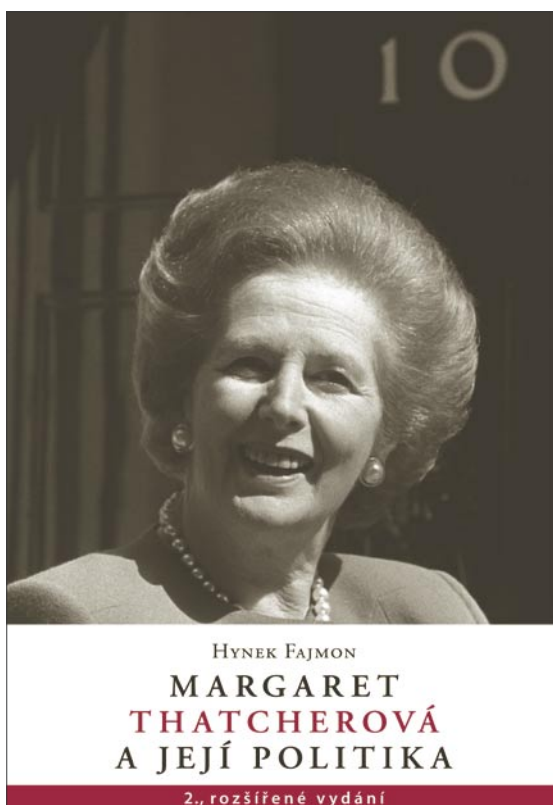
AUTOŘI: J. H. H. Weiler, Andrew Moravcsik, Simon Hix, Udo Di Fabio, Markéta Pitrová, Petr Fiala, Vojtěch Belling, Bronisław Wildstein, Philippe Nemo, Pierre Manent, Christopher Booker, Richard North, Hans Magnus Enzensberger, David Marsh, Jacques Delors, Roman Herzog, Václav Havel, Joschka Fischer, Václav Klaus, Radosław Sikorski

Brož., 328 str., zdarma, max. 1 kus, poštovné a balné 90 Kč

Objednávky na adrese:

CDK, Venhudova 17, 614 00 Brno, tel./fax: 545 213 862, e-mail: cdk@cdk.cz, www.cdk.cz

DOPORUČENÁ PUBLIKACE CDK

HYNEK FAJMON

Margaret Thatcherová a její politika

e-publikace 2., rozšířené vydání

Margaret Thatcherová je fascinující a inspirativní osobností moderní světové politiky. „Konzervativní revoluce“, kterou zahájila v osmdesátých letech, změnila tvář Velké Británie a později i východní Evropy. Kniha poslance Evropského parlamentu Hynka Fajmona Margaret Thatcherová a její politika vychází při příležitosti osmdesátých pátých narozenin bývalé premiérky. V úspěšné „politické biografii“ se autorovi (jenž původně vystudoval historii) podařilo skvěle skloubit důkladnou práci historika s rozhledem a zkušenostmi aktivního politika hájícího pravicové hodnoty. Druhé vydání knihy, jež poprvé vyšla v roce 1999, autor podstatně rozšířil a doplnil o kapitolu věnovanou působení a rozsáhlé spisovatelské činnosti Margaret Thatcherové po roce 1990, kdy odešla z aktivní politiky. Podstatně jsou rozšířeny i závěrečná chronologická příloha a slovníček nejvýznamnějších představitelů „thatcherismu“. K českému čtenáři se tak dostává první kompletní biografie političky, jejíž odkaz je stále živý a inspirativní.

E-publikace ve formátu PDF, 392 str. + 16 str. fotopřílohy, 198 Kč

Ke stažení zde:

www.kosmas.cz/knihy/183111/margaret-thatcherova-a-jeji-politika/

Objednávky na adrese:

CDK, Venhudova 17, 614 00 Brno, tel./fax: 545 213 862, e-mail: cdk@cdk.cz, www.cdk.cz

Navštivte internetové stránky
www.fajmon.eu

HYNEK FAJMON

POSLANEC EVROPSKÉHO PARLAMENTU ZA ODS

PROFILY AUTORŮ

Ondřej Krutílek

Analytik legislativy Evropské unie a šéfredaktor Revue Politika (www.revuepolitika.cz). Absolvent politologie, mezinárodních vztahů a evropských studií na Fakultě sociálních studií Masarykovy univerzity. Autor řady odborných i publicistických textů. Příležitostně přispívá do Lidových novin, časopisů Reflex a Finmag (www.finmag.cz) a na server Euroskop (www.euroskop.cz).

Petra Kuchyňková

Analytička legislativy Evropské unie a asistentka na Katedře mezinárodních vztahů a evropských studií Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity. Absolventka politologie, mezinárodních vztahů a evropských studií na Fakultě sociálních studií Masarykovy univerzity. Zabývá se aktuálním děním v Evropské unii, společnou zemědělskou politikou a východní dimenzí vnější politiky Evropské unie. K oblastem jejího odborného zájmu náleží též otázky současné ruské zahraniční politiky a vztahů Rusko – EU.

Iveta Paličková

Analytička legislativy Evropské unie a koordinátorka projektů Centra pro studium demokracie a kultury. Absolventka anglistiky a evropských studií na Filozofické fakultě, resp. Fakultě sociálních studií Masarykovy univerzity.

OBSAH

STALO SE...	6	Vnitřní trh	25
PŘEHLED DĚNÍ	9	EP podpořil kompromis, podnikání v EU bude „odpovědnější“	25
Daně	9	Rada a EP se dohodly na změnách uznávání odborných kvalifikací	26
Komise: Automatickou výměnou informací o zůstatcích na účtech proti daňovým únikům	9	Rada podporuje revizi směrnice o trzích finančních nástrojů (MiFID), musí se ale shodnout s EP	27
ECON podpořil návrh na zavedení daně z finančních transakcí v režimu posílené spolupráce	9	Rada a EP se shodli na změně pravidel pro zadávání veřejných zakázek	28
Doprava	11	Rada i EP jsou pro zpřísnění směrnice o zneužívání trhu	29
Rada: Nové vlaky se na koleje dostanou rychleji, i když je budou autorizovat členské státy	11	Komise: V oblasti veřejných zakázek výhradně elektronické faktury	30
Energetika	12	Komise chce dát vzniknout fondům pro dlouhodobé investice	31
Komise zveřejnila návrh na změnu směrnice o jaderné bezpečnosti	12	Rada napodruhé přijala svou pozici ke směrnici o ozdravování bank	31
Hospodářská a měnová unie	13	Zaměstnanost a sociální věci	32
EU vyčlení na budoucí rekapitalizaci bank 60 mld. €	13	Rada chce, aby evropský globalizační fond fungoval i po roce 2013	32
Komise chce zajistit porovnatelná data pro MIP	14	Zemědělství	33
Institucionální záležitosti	14	EP, Komise a Rada se dohodly na reformě SZP	33
Komise zveřejnila návrh rozpočtu na rok 2014	14	Životní prostředí	35
Justice a vnitro	16	Další snížení emisí CO ₂ z osobních aut do roku 2020: Rada a EP dosáhly kompromisu	35
Výbor LIBE je pro koordinaci boje proti útokům proti informačním systémům v EU	16	VE ZKRATCE...	37
EP hlasoval o reformě schengenského systému	16	PŘEHLED KLÍČOVÝCH HLASOVÁNÍ PLÉNA EP	48
EP schválil legislativu týkající se společného evropského azylového systému	18	VYBRANÉ STATISTICKÉ ÚDAJE EUROSTAT	50
Regionální politika	20	VEŘEJNÉ KONZULTACE V ČERVENCÍ A SRPNU 2013	52
Poslanci kritizovali reformu regionální státní pomoci, Komise i přesto vydala nové guidelines	20	KALENDÁŘ NA ČERVENEC 2013	53
Dohoda ohledně finančních nástrojů evropské kohezní politiky	21	SEZNAM ZKRATEK	54
Spotřebitelé	22	SLOVNÍČEK	57
Rada přijala postoj k revizi směrnice o tabákových výrobcích	22	SCHÉMATA ROZHODOVACÍCH PROCEDUR	61
Rada: Drobní investoři se o finančních produktech dozvědí více	23		
Vnější vztahy	24		
EU a USA zahájily jednání o transatlantickém partnerství v oblasti obchodu a investic	24		

STALO SE...

Výbor REGI požadoval, aby Komise revidovala návrh, který upravuje guidelines regionální státní pomoci na roky 2014–2020. Výbor zprávu poslance Oldřicha Vlasáka, jež se snaží zmírnit restriktivní pozici návrhu, schválil 30. 5. 2013 poměrem 33:6:3. Plénum EP přijalo usnesení 12. 6. 2013. Komise vydala nově upravené guidelines 19. 6. 2013. EP má v této otázce pouze konzultační pravomoc (více v příspěvku **Poslanci kritizovali reformu regionální státní pomoci, Komise i přesto vydala nové guidelines**).

Výbor LIBE přijal 6. 6. 2013 poměrem 38:8 zprávu k návrhu směrnice týkající se útoků proti informačním systémům v EU. Rada přijala závěry společné strategie EU týkající se ochrany informačních systémů v EU 25. 6. 2013 (více v příspěvku **Výbor LIBE je pro koordinaci boje proti útokům proti informačním systémům v EU**).

Komise 7. 6. 2013 přijala návrh nařízení, které má zajistit vysokou kvalitu a srovnatelnost statistických údajů pro postup při makroekonomické nerovnováze (Macroeconomic Imbalance Procedure, MIP) (více v příspěvku **Komise chce zajistit porovnatelná data pro MIP**).

Rada 10. 6. 2013 dosáhla politické dohody týkající se technické části tzv. čtvrtého železničního balíku, tedy rychlejší certifikace kolejových vozidel a role Evropské agentury pro železnice v daném procesu. Členské státy jsou toho názoru, že plná komunitarizace agendy, tj. posílení Evropské agentury pro železnice, by byla kontraproduktivní (více v příspěvku **Rada: Nové vlaky se na koleje dostanou rychleji, i když je budou autorizovat členské státy**).

Plénum EP 12. 6. 2013 podpořilo kompromis týkajícího se balíku na „podporu podnikání a odpovědných podniků“. Rada tak učinila 20. 6. 2013. Nejdůležitější novinkou je, že platby společností, které působí v odvětví těžby nerostných surovin a v lesním hospodářství, vládám příslušných zemí by měly být v budoucnu (na vlastní náklady těchto společností) výrazně transparentnější (více v příspěvku **EP podpořil kompromis, podnikání v EU bude „odpovědnější“**).

Zástupci Rady a EP se 12. 6. 2013 shodli na revizi stávající směrnice o uznávání odborných kvalifikací. Coreper kompromis stvrdil 26. 6. 2013 (více v příspěvku **Rada a EP se dohodly na změnách uznávání odborných kvalifikací**).

Komise 12. 6. 2013 předložila návrh na rozšíření automatické výměny informací mezi daňovými správami (finančními úřady) v EU. Daný režim by se měl nově týkat dividend, kapitálových zisků, veškerých jiných forem finančních výnosů a zůstatků na účtech. Fakticky by tak mělo být zrušeno bankovní tajemství (více v příspěvku **Komise: Automatickou výměnou informací o zůstatcích na účtech proti daňovým únikům**).

EP na plenárním zasedání 12. 6. 2013 hlasoval o reformě schengenského systému. Podle schválených pravidel by v budoucnu měly být prováděny neohlášené kontroly vnitřních hranic inspekčními týmy, což má zajistit lepší ochranu schengenského prostoru. Daná opatření mají také zamezit pokusům o jednostranné obnovení kontrol na vnitřních hranicích, k němuž některé členské státy chtěly přistoupit např. pod vlivem takových událostí, jako bylo arabské jaro a nárůst imigrace do schengenského prostoru (více v příspěvku **EP hlasoval o reformě schengenského systému**).

EP na plenárním zasedání 12. 6. 2013 schválil několik legislativních předpisů z oblasti vytvoření společného evropského azylového systému. Předpisy se týkají zavedení společných procedur, vytvoření sady základních práv osob hledajících azyl v EU, jejich součástí je i novelizace známého a kontroverzního nařízení Dublin, které se týká transferu žadatelů o azyl mezi členskými státy (více v příspěvku **EP schválil legislativu týkající se společného evropského azylového systému**).

Komise 13. 6. 2013 představila dlouho očekávaný návrh na změnu směrnice o jaderné bezpečnosti. Návrh přináší nové unijní cíle v oblasti jaderné bezpečnosti a zavádí také evropský systém pravidelných kontrol jaderných zařízení. Podle EK má být posílena také role a nezávislost národních

regulátorů, transparentnost v oblasti jaderné bezpečnosti a schopnost rychlé reakce a připravenost v mimořádných situacích (více v příspěvku **Komise zveřejnila návrh na změnu směrnice o jaderné bezpečnosti**).

Na summitu skupiny zemí G8, který se uskutečnil ve Velké Británii, došlo 17. 6. 2013 k oficiálnímu zahájení jednání mezi EU (zastoupenou předsedou ER Hermanem Van Rompuyem a předsedou Komise José Manuelem Barrosem) a USA (na summitu je zastupoval prezident Barack Obama). Předmětem bilaterálních jednání má být dohoda o transatlantickém partnerství v oblasti obchodu a investic (TTIP) a její pravidla (více v příspěvku **EU a USA zahájily jednání o transatlantickém partnerství v oblasti obchodu a investic**).

Coreper a Rada 17. a 21. 6. 2013 odsouhlasily kompromisní znění 2 návrhů majících revidovat směrnici o trzích finančních nástrojů (MiFID; více v příspěvku **Rada podporuje revizi směrnice o trzích finančních nástrojů (MiFID), musí se ale shodnout s EP**).

Výbor ECON 18. 6. 2013 podpořil návrh na zavedení daně z finančních transakcí v režimu posílené spolupráce (více v příspěvku **ECON podpořil návrh na zavedení daně z finančních transakcí v režimu posílené spolupráce**).

Rada 20. 6. 2013 dosáhla politické dohody týkající se přímé rekapitalizace bank. K jejímu stvrzení došlo 27. 6. 2013 (více v příspěvku **EU vyčlení na budoucí rekapitalizaci bank 60 mld. €**).

Rada 20. 6. 2013 podpořila fungování problematického Evropského fondu pro přizpůsobení se globalizaci (EGF) i v období 2014–2020, a to s rozpočtem 1,05 mld. € (více v příspěvku **Rada chce, aby evropský globalizační fond fungoval i po roce 2013**).

Rada 21. 6. 2013 přijala svůj postoj (tzv. obecný přístup) k revizi směrnice o tabákových výrobcích (více v příspěvku **Rada přijala postoj k revizi směrnice o tabákových výrobcích**).

Zástupci Rady a EP 24. 6. 2013 dosáhli kompromisu stran návrhu Komise, jenž by měl do roku 2020 zajistit další výrazné snížení emisí CO₂ z nových osobních automobilů (více v příspěvku **Další snížení emisí CO₂ z osobních aut do roku 2020: Rada a EP dosáhly kompromisu**).

Zástupci Rady a EP se 25. a 26. 6. 2013 shodli na dalekosáhlé změně pravidel pro zadávání veřejných zakázek v EU (více v příspěvku **Rada a EP se shodli na změně pravidel pro zadávání veřejných zakázek**).

Irské předsednictví dosáhlo 26. 6. 2013 kompromisu mezi Radou a EP ohledně finančních nástrojů budoucí kohezní politiky (více v příspěvku **Dohoda ohledně finančních nástrojů evropské kohezní politiky**).

Coreper 26. 6. 2013 stvrdil kompromis týkající se revize směrnice o zneužívání trhu dojednaný se zástupci EP 20. 6. 2013. Stávající norma by se měla výrazně zpřísnit (více v příspěvku **Rada i EP jsou pro zpřísnění směrnice o zneužívání trhu**).

Rada 26. 6. 2013 přijala tzv. obecný přístup k návrhu nařízení o informacích pro investory do strukturovaných retailových (maloobchodních) investičních produktů (Packaged Retail Investment Products – PRIPs; více v příspěvku **Rada: Drobní investoři se o finančních produktech dozvědí více**).

Komise přijala 26. 6. 2013 návrh rozpočtu na rok 2014, tedy první rok nového sedmiletého období. V oblasti závazků, což jsou výdaje odpovídající právním závazkům k poskytnutí financí (v rámci různých programů, jako je Erasmus, či strukturálních fondů), jsou plánovány výdaje ve výši 142,02 mld. €. V oblasti plateb, tedy reálných hotovostních či bezhotovostních transferů finančních prostředků směrem k příjemcům, jsou plánovány výdaje ve výši 135,9 mld. €. Jedná se tedy o rozpočet přibližně o 6 % úspornější jak v závazcích, tak v platbách, než tomu je v roce 2013 (více v příspěvku **Komise zveřejnila návrh rozpočtu na rok 2014**).

Komise 26. 6. 2013 uveřejnila návrh směrnice o elektronické fakturaci při zadávání veřejných zakázek. Současně předložila také sdělení, ve kterém představila svoji vizi „uceleného elektronického zadávání veřejných zakázek“ (více v příspěvku **Komise: V oblasti veřejných zakázek výhradně elektronické faktury**).

Komise 26. 6. 2013 předložila návrh nařízení, které by mělo definovat právní rámec pro soukromé „evropské fondy pro dlouhodobé investice“ (European Long-Term Investment Funds; ELTIF) určené investorům, kteří chtějí dlouhodobě investovat své prostředky do jimi vybraných společností a/nebo projektů (více v příspěvku **Komise chce dát vzniknout fondům pro dlouhodobé investice**).

Rada 27. 6. 2013 napodruhé přijala svou pozici k návrhu, který by měl do budoucna zajistit, aby členské státy nemusely z veřejných prostředků saturovat banky, jež se (podobně jako v průběhu současné finanční a dluhové krize) dostaly do potíží kvůli nedostatku likvidity. Nová směrnice by měla být jedním z pilířů chystané bankovní unie (více v příspěvku **Rada napodruhé přijala svou pozici ke směrnici o ozdravování bank**).

V případě dlouho projednávané otázky reformy SZP nakonec EP, Rada a EK přece jen do konce června 2013 dospěly k dohodě. Klade důraz na konvergenci přímých plateb a jejich „spravedlivější“ rozdělení, na ekologizaci, tedy „ozelenění“, i když s určitým oslabením původních požadavků, a podle Komise i na posílení pozice zemědělců v potravinovém řetězci a na větší transparentnost SZP. Z hlediska ČR je považováno za důležité především to, že bylo potvrzeno dobrovolné nastavení tzv. degresivity přímých plateb (více v příspěvku **EP, Komise a Rada se dohodly na reformě SZP**).

PŘEHLED DĚNÍ

DANĚ

Komise: Automatickou výměnou informací o zůstatcích na účtech proti daňovým únikům

Návrh směrnice Rady, kterou se mění směrnice 2011/16/EU, pokud jde o povinnou automatickou výměnu informací v oblasti daní ([KOM\(2013\)348](#))

Komise 12. 6. 2013 [předložila návrh](#) na rozšíření automatické výměny informací mezi daňovými správami (finančními úřady) v EU. Daný režim by se měl nově týkat dividend, kapitálových zisků, veškerých jiných forem finančních výnosů a zůstatků na účtech. Fakticky by tak mělo být zrušeno bankovní tajemství.

Kontext

Automatickou výměnu informací v rámci EU stanoví 2 normy. Na základě [směrnice č. 2003/48](#) o zdanění příjmů z úspor, která nyní podléhá revizi (více v příspěvku „Španělské předsednictví oživuje návrh revize směrnice o zdaňování úspor“, [Monitoring květen 2010](#)), členské státy od roku 2005 shromažďují údaje o úsporách nerezidentů (fyzických osob) a automaticky je předávají daňovým orgánům v místě pobytu těchto osob. [Směrnice č. 2011/16](#) o správní spolupráci v oblasti daní pak předpokládá automatickou výměnu informací o jiných formách příjmů od 1. 1. 2015. Týká se příjmů ze zaměstnání, odměn členů statutárních orgánů, životního pojištění, důchodů a příjmů z nemovitostí.

Komise svůj návrh založila mj. na [akčním plánu](#) týkajícím se daňových úniků a vyhýbání se daňovým povinnostem (více v příspěvku „Komise tvrdě proti daňovým únikům a vyhýbání se daňovým povinnostem“, Ve zkratce..., [Monitoring prosinec 2012](#)) a požadavku Evropské rady z května 2013. Předpokládá, že její přístup bude „vzorem“ pro jednání na úrovni G8, G20, ale např. i se Švýcarskem.

Obsah

Cílem návrhu je revidovat (dosud neimplementovanou!) směrnici o správní spolupráci v oblasti daní tak, aby se automatická výměna informací od 1. 1. 2015 vztahovala rovněž na dividendy,

kapitálové zisky, jiné finanční výnosy a zůstatky na účtu. Směrnice o zdanění příjmů z úspor by se nově měla vztahovat také na příjmy z investičních fondů, inovativních finančních nástrojů, trustů nebo nadací, a to bez výjimek, jež nyní požívají Rakousko a Lucembursko (namísto výměny informací uplatňují na úspory nerezidentů 35% srážkovou daň, přičemž Lucembursko hodlá s touto praxí skončit do roku 2015).

Ve výsledku by si měly členské státy mezi sebou vyměňovat přinejmenším stejný objem informací, k jehož výměně s USA se některé z nich bilaterálně (tedy mezivládně) [hodlají zavázat](#) na základě amerického zákona o podávání informací o zahraničních účtech pro daňové účely (Foreign Account Tax Compliance Act, FATCA; pokud by tak nečinily, mohly by banky z EU mj. ztratit v USA licence k provozování své činnosti).

Původně měla být směrnice o správní spolupráci revidována až v roce 2017 s cílem odstranit podmínku „dostupnosti“ vyměňovaných informací. Komise novým návrhem nejenže danou podmínku zrušila, ale současně revizi o 4 roky uspíšila, zejm. proto, aby nad mezivládně dohodnutou výměnou informací mezi některými členskými státy EU (nejprve se jednalo o Německo, Francii, Itálii, Španělsko a Velkou Británii, později také o Belgie, ČR, Dánsko, Finsko, Irsko, Nizozemsko, Polsko, Portugalsko, Rumunsko, Švédsko, Slovensko a Slovinsko) a USA získala znovu kontrolu. Právě tato skutečnost podle Komise ospravedlňuje fakt, že návrh nebyl doprovázen standardním hodnocením dopadu.

Další vývoj

Komise předpokládá, že její návrh bude přijat zhruba do roka. Nutno však dodat, že v Radě, která o něm bude rozhodovat bez EP, jenž bude pouze konzultován, je třeba dosáhnout konsenzu (jednomyslnosti).

ECON podpořil návrh na zavedení daně z finančních transakcí v režimu posílené spolupráce

Návrh směrnice Rady, kterou se provádí posílená spolupráce v oblasti daně z finančních transakcí ([KOM\(2013\)71](#))

Výbor ECON 18. 6. 2013 [podpořil](#) poměrem 30:12:3 [návrh](#) na zavedení daně z finančních transakcí v režimu posílené spolupráce.

Kontext

O problematice potenciálního zavedení daně z finančních transakcí (která by se, jak již v roce 1971 navrhol ekonom a držitel Nobelovy ceny za ekonomii James Tobin, vztahovala na separátní přeshraniční operace) a/nebo zavedení bankovní daně (která by se vztahovala na finanční instituce jako takové) se na úrovni EU intenzivně diskutuje již více než 3 roky.

V září 2010 Komise učinila konečné rozhodnutí: předložila [návrh](#) na zavedení daně z finančních transakcí (v jejím úsilí ji několikrát výrazně podpořil jak EP, tak údajně i 65 % občanů členských států EU (viz výsledky průzkumu [Eurobarometer 75](#)). Daný návrh ovšem nezískal mezi členskými státy potřebnou jednomyslnou podporu (více v příspěvku „Daň z finančních transakcí nejspíše pouze v režimu posílené spolupráce“, Ve zkratce..., [Monitoring červen 2012](#)), a proto 11 členských států reprezentujících [údajně](#) 2/3 HDP EU (Belgie, Estonsko, Francie, Itálie, Německo, Portugalsko, Rakousko, Řecko, Slovensko, Slovinsko a Španělsko) v říjnu 2012 [deklarovalo](#), že chtějí zavést daň z finančních transakcí ve formě tzv. posílené spolupráce, jak to umožňuje čl. 20 Smlouvy o EU revidované Lisabonskou smlouvou a čl. 326–334 Smlouvy o fungování EU.

Komise uvedeným státům vyšla vstříc ještě daný měsíc: [předložila](#) formální návrh na zahájení posílené spolupráce (více v příspěvku „11 členských států chce zavést daň z finančních transakcí formou posílené spolupráce, Komise je pro“, Ve zkratce..., [Monitoring říjen 2012](#)). EP jej podpořil v prosinci 2012 (více v příspěvku „EP podpořil daň z finančních transakcí v režimu posílené spolupráce“, Ve zkratce..., [Monitoring prosinec 2012](#)), Rada jako celek (za abstence ČR, Lucemburka, Malty a Velké Británie) v lednu 2013 (více v příspěvku „Rada podpořila daň z finančních transakcí v režimu posílené spolupráce“, Ve zkratce..., [Monitoring leden 2013](#)).

Návrh, který Komise uveřejnila v únoru 2013 (více v příspěvku „Komise předložila návrh na zavedení daně z finančních transakcí v režimu posílené spolupráce“, [Monitoring únor 2013](#)) a ECON nyní přijal, by měl, zjednodušeně řečeno, naplnit schválenou posílenou spolupráci konkrétním obsahem.

Obsah

Daň by měla zatížit každou transakci s finančními nástroji mezi finančními institucemi (inves-

tičními podniky, organizovanými trhy, úvěrovými institucemi, penzijními fondy, pojišťovnami, subjekty kolektivního investování a jejich manažery, alternativními, např. hedgeovými investičními fondy, společnostmi poskytujícími finanční leasing či „jednotkami pro speciální účel“), přičemž by se měla (nově, v porovnání s původním návrhem) uplatnit tzv. zásada rezidence: daň by měla být splatná vždy, je-li kterákoli ze stran transakce usazena v členském státě uplatňujícím posílenou spolupráci nebo jedná-li kterákoli ze stran z pověření strany usazené v členském státě uplatňujícím posílenou spolupráci (pak by mělo být jedno, kde na světě se transakce zrealizuje).

Kromě toho by se měla (nově) uplatnit i tzv. zásada místa emise („další bezpečnostní opatření proti daňovým únikům“, mj. v souladu s [doporučením](#) o agresivním daňovém plánování z prosince 2012; více v příspěvku „Komise tvrdě proti daňovým únikům a vyhýbání se daňovým povinnostem“, Ve zkratce..., [Monitoring prosinec 2012](#)). To znamená, že finanční nástroje vydané v členských státech uplatňujících posílenou spolupráci budou při obchodování zdaněny i v případě, že subjekt, který s nimi obchoduje, v žádném z těchto států usazen není.

Důsledky zavedení daně by se tedy měly do jisté míry projevit i extertoriálně, tedy mimo oblast posílené spolupráce, např. i v ČR (jejíž subjekty často nakupují cenné papíry např. v Německu). Komise tvrdí, že obdobný režim se uplatňuje i v případě DPH. Na druhou stranu by se neměla vztahovat na občany a podniky, resp. např. na hypotéky, bankovní úvěry, pojistné smlouvy, navyšování kapitálu nebo na finanční transakce realizované v souvislosti s restrukturalizačními operacemi, ani na transakce finančních institucí s národními centrálními bankami, s ECB, EFSF či ESM. (Budou-li ale např. občané nebo podniky obchodovat s dluhopisy nebo akciemi, daň se na ně vztahovat bude.)

Obchody se (zejm.) akciemi a dluhopisy by měly být zdaněny (minimální) sazbou 0,1 %, obchody s deriváty sazbou 0,01 %. Základ daně by měl být definován na základě obchodních činností prováděných „finančními institucemi se všemi produkty a na všech trzích s ekonomickou vazbou na zónu daně z finančních transakcí“. Právě to, že sazba daně by měla být relativně nízká a její základ poměrně široký, by mělo podle Komise zajistit, že finanční instituce nebudou hromadně opouštět EU (resp. státy uplatňující posílenou spolupráci, které jsou nota bene z hlediska EU jako celku ekonomicky významné).

ECON nicméně požaduje, aby uvedené sazby byly (alespoň) v případě „neoficiálních“ (rizikovějších, over the counter) obchodů považovány

pouze za minimální (tj. aby si je členské státy mohly podle potřeby navýšit). Na druhou stranu by se do 1. 1. 2017 měla ve 2 případech uplatňovat výjimka. Transakce se státními dluhopisy by měly být zdaněny jen 0,05 % (a 0,01 % v případě splacení dluhopisů do 3 měsíců) a transakce s prostředky penzijních fondů jen 0,05 % (v případě akcií a dluhopisů) a 0,005 % (v případě derivátů).

Finanční instituce by měly daň z finančních transakcí platit členským státům ihned na základě provedených transakcí, před vzájemným započtením a vypořádáním. V případě elektronických transakcí by měla být daň hrazena ve stejný den, kdy nastane její splatnost, v případě transakcí neelektronických do 3 dnů.

Finanční instituce by měly příslušným finančním úřadům podávat daňová příznání. Krom toho by měly kvůli nové dani mj. také vést podrobné záznamy o provedených finančních transakcích.

Výnos daně by měl (po jejím zavedení) činit 30–35 mld. € ročně (v případě návrhu pro celou EU se počítalo s přibližně 57 mld. €). HDP v členských státech uplatňujících posílenou spolupráci by se měl dlouhodobě (v řádu dekád) snížit o 0,28 %, Komise ale nevyklučuje ani zvýšení o 0,2 %.

Část prostředků by podle Komise, ale i podle ECON mohla být využita jako vlastní zdroj EU, který by „snižoval“ příspěvky příslušných členských států.

Sporné body

Proti zavedení daně z finančních transakcí, byť v režimu posílené spolupráce, se bezprostředně po předložení návrhu postavila organizace sdružující účetní (ACCA), neboť nesouhlasí s jejími očekávatelnými ex-teritoriálními dopady a má obavu z dvojího zdanění, nehledě na skutečnost, že daň může být úspěšná jedině v případě, že bude zavedena celosvětově (což nebude).

Organizace Insurance Europe zase rozporovala fakt, že se daň negativně dotkne transakcí penzijních fondů, což je učiní méně atraktivními/výnosnými v době, kdy řada členských států přistupuje k penzijním reformám zaměřeným na oslabení role státu při vyplácení starobních důchodů (a tedy na posílení role soukromých penzijních fondů).

Pozice ČR

ČR zavedení daně z finančních transakcí nepodporovala a nepodporuje. (Proto ani není – na rozdíl např. od Slovenska – součástí 11 členských států, které iniciovaly zavedení posílené spolupráce.) ČR argumentuje tím, že EU

by z mnoha důvodů neměla získat právo výběru daní (což by zavedení Tobinovy daně fakticky přineslo), nehledě na důvody, jimiž Komise své návrhy doprovodila. Např. ČR coby členský stát EU v průběhu (finanční, hospodářské a dluhové) krize svůj bankovní sektor z veřejných prostředků nepodporovala.

Další vývoj

EP je v dané záležitosti pouze konzultován. Poté, co text v červenci 2013 nejspíše projde jednáním pléna EP, musí o návrhu jednomyslně rozhodnout 11 členských států uplatňujících posílenou spolupráci.

Komise předpokládá, že finální text by se mohl uplatnit od 1. 1. 2014, bude-li přijat do 30. 9. 2013.

DOPRAVA

Rada: Nové vlaky se na koleje dostanou rychleji, i když je budou autorizovat členské státy

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o interoperabilitě železničního systému v Evropské unii ([KOM\(2013\)30](#))

Rada 10. 6. 2013 [dosáhla](#) politické dohody týkající se technické části tzv. čtvrtého železničního balíku, tedy rychlejší certifikace kolejových vozidel a role Evropské agentury pro železnice v daném procesu. Členské státy jsou toho názoru, že plná komunitarizace agendy, tj. posílení Evropské agentury pro železnice, by byla kontraproduktivní.

Kontext

Komise čtvrtý železniční balík, sestávající z 6 legislativních návrhů a [řady dalších dokumentů](#) a mající napomoci liberalizovat vnitrostátní osobní železniční dopravu, předložila v lednu 2013 s cílem zakončit liberalizaci železniční dopravy v EU, jež byla Komisí započata před 15 lety (více v příspěvku „Komise uveřejnila čtvrtý železniční balík“, [Monitoring leden 2013](#)).

První železniční balík předložený v roce 1998 a schválený o 3 roky později se týkal liberalizace mezinárodní nákladní dopravy, druhý balík uveřejněný v roce 2002 a přijatý v roce 2004 vnitrostátní nákladní dopravy a konečně balík třetí (schválen byl v roce 2007 po 3 letech od předložení příslušných návrhů) byl věnován liberalizaci mezinárodní osobní dopravy. Železniční sektor v EU dosahuje podle Komise ročního obrátu 73 mld. €, což odpovídá 65 % obrátu letecké dopravy, a zaměstnává na 800 tis. osob.

Rovněž je ale velmi štědře dotován: např. v roce 2009 získal dotace ve výši 46 mld. €. Přesto podíl železnic na osobní dopravě v EU dosahuje od roku 2000 stále stejných hodnot – přibližně 6 %.

Čtvrtý železniční balík je obecně považován za kontroverzní, protože podle návrhů Komise by mělo dojít k institucionálnímu oddělení (tzv. unbundlingu) provozovatelů infrastruktury (kolejí) a poskytovatelů služeb železniční dopravy.

Obsah

Politická dohoda ve věci certifikace kolejových vozidel a role Evropské agentury pro železnice je z hlediska balíku jako celku považována za vedlejší. Již ona ale ukázala, nakolik odlišné představy o liberalizaci vnitrostátní osobní železniční dopravy má Komise na jedné straně a členské státy na straně druhé.

Rada sice souhlasila s obecným záměrem snížit administrativní náklady železničních dopravců a usnadnit vstup nových subjektů na trh. Nepostavila se ale za Komisi, aby se Evropská agentura pro železnice, založená na základě druhého železničního balíku, změnila v „jednotné kontaktní místo“, které bude dopravcům vydávat jak celounijní povolení k uvádění vozidel na trh, tak celoevropská osvědčení o bezpečnosti.

V současné době vydávají tyto dokumenty jednotlivé členské státy a příslušných pravidel je [údajně](#) na 11 tis. Doba potřebná ke vstupu nových dopravců na trh by se podle Komise měla zkrátit o 20 %, stejně tak by se měly snížit náklady (a zkrátit doba) na schvalování kolejových vozidel (dnes trvá až 2 roky a stojí až 6 mil. €). Komise odhaduje do roku 2025 úspory pro dopravce ve výši 500 mil. €. Formálně by mělo dojít zejm. k revizi [směrnice č. 2008/57](#), dále pak [směrnice č. 2004/49](#), a [nařízení č. 881/2004](#).

Rada požaduje tzv. duální systém. Certifikace kolejových vozidel určených pro provoz ve více členských státech by sice měla probíhat na úrovni Evropské agentury pro železnice, ale za předchozího posouzení dotčenými národními autoritami. V případě kolejových vozidel určených pro provoz pouze v jednom členském státě by měli mít poskytovatelé služeb železniční dopravy na výběr mezi certifikací prostřednictvím Evropské agentury pro železnice a certifikací prostřednictvím příslušného národního úřadu.

Nový systém by se navíc měl uplatnit až po 5 letech od vstupu příslušných norem v platnost (Komise požadovala přechodné období pouze v délce 2 let), přičemž Komise by měla (na žádost zejm. Německa, Rakouska, Maďarska a Polska) 2 roky před jeho spuštěním zveřejnit zprávu, zda je Evropská agentura pro železnice vůbec schopna se nového úkolu zhostit.

Další vývoj

Plénum EP by mělo o otázce certifikace kolejových vozidel a roli Evropské agentury pro železnice hlasovat v listopadu 2013.

Z toho vyplývá, že fakticky dojde k rozdělení balíku na techničtější část a „zbytek“, jak již před časem předvíдалo irské předsednictví. Projednávání otázky liberalizace vnitrostátní osobní železniční dopravy (včetně unbundlingu) tedy bude odloženo nejméně do voleb do EP v roce 2014.

ENERGETIKA

Komise zveřejnila návrh na změnu směrnice o jaderné bezpečnosti

Předloha návrhu směrnice Rady, kterou se mění směrnice 2009/71/EURATOM, kterou se stanoví rámec Společenství pro jadernou bezpečnost jaderných zařízení ([KOM\(2013\)343](#))

Komise 13. 6. 2013 představila dlouho očekávaný [návrh](#) na změnu platné [směrnice](#) o jaderné bezpečnosti z roku 2009. Změna směrnice přináší nové unijní cíle v oblasti jaderné bezpečnosti a zavádí také evropský systém pravidelných kontrol fungování jaderných zařízení. Nové mechanismy mohou vést k dlouho diskutované harmonizaci standardů pro jadernou bezpečnost na úrovni celé EU.

[Podle Komise](#) má být posílena také role a nezávislost národních regulátorů, transparentnost v oblasti jaderné bezpečnosti a schopnost rychlé reakce a připravenost v mimořádných situacích.

Kontext

Snahy o nastavení harmonizovaných požadavků na jadernou bezpečnost ze strany EU byly poměrně očekávatelné v kontextu zátěžových testů, kterým se po havárii ve Fukušimě podrobila jaderná zařízení v rámci EU a také některé jaderné elektrárny v sousedství EU.

Zátěžové testy prováděla Komise ve spolupráci se Skupinou evropských dozorných orgánů pro jadernou bezpečnost (ENSREG) a současně přezkoumávala, v kontextu [výsledků](#) zátěžových testů, dosud platnou legislativu v oblasti jaderné bezpečnosti. Revize platné směrnice o jaderné bezpečnosti proto byla očekávána (více v příspěvku „Komise zveřejnila sdělení o výsledcích zátěžových testů jaderných elektráren“, [Monitoring říjen 2012](#)).

V EU je v současné době v provozu 132 jaderných reaktorů. Nejvíce jich provozuje Francie (58), druhou jadernou velmocí bylo v minulosti Německo se 17 reaktory, po havárii ve Fukušimě však bylo 8

z nich odstaveno a Německo do budoucna plánuje uzavření všech svých jaderných elektráren. Dalšími státy, které významně využívají jaderné energie, jsou Velká Británie (16 reaktorů) či Švédsko (10 reaktorů). ČR v současnosti provozuje 6 reaktorů a další 2 v Temelíně plánuje budovat.

EU je dlouhodobě aktivní především v otázkách, které se týkají nakládání s jaderným odpadem a ochrany před působením radioaktivity, kde Unie dlouhodobě spolupracuje s IAEA v oblasti dodržování mezinárodně platných standardů týkajících se jaderné bezpečnosti.

Podle [tiskové zprávy](#) Komise se na přípravě nově zveřejněného návrhu podílely také ENSREG, IAEA, skupina vědců vytvořená za tímto účelem na základě Smlouvy o Euratom a Asociace západoevropských jaderných dozorů (WENRA). Zohledněny měly být také zprávy pocházející ze zemí, které rozvíjejí jadernou energetiku, ale nejsou členy EU, zejm. z Japonska a USA, a dále názory vnitrostátních dozorných orgánů a zástupců průmyslu a NGO.

Obsah

Směrnice má stanovit obecné cíle týkající se jaderné bezpečnosti pro celou EU. Členské státy by na jejich základě měly v případě jaderné havárie především zamezit úniku radioaktivity do okolí.

Konkrétní požadavky, jak toho má být dosaženo, směrnice stanovuje, nepředepisuje ale konkrétní technologická opatření, která mají být uvedena do praxe, protože podle [vyjádření](#) Komise tato opatření rychle zastarávají.

Důležitým požadavkem směrnice je vydávání pravidelných a právně závazných hodnocení, která se mají týkat jaderných zařízení v celé EU, a to minimálně každých 6 let. Na konkrétních tématech a společné metodice se mají dohodnout členské státy s podporou regulátorů, ale současně v úzké spolupráci s EK, přičemž hodnocení by se vždy měla týkat různých aspektů jaderné bezpečnosti. Vlastní revizi potom mají provádět mnohonárodní týmy, které na jejich základě vypracují také doporučení. Členské státy mají mít za provedení těchto doporučení odpovědnost, přičemž v případě prodlení nebo jejich nedostatečného provedení je EK oprávněna nařídit v příslušném členském státě inspekci. Národní regulační úřady mají mít také povinnost zveřejňovat výsledky těchto inspekci.

Vnitrostátní dozorné orgány a provozovatelé elektráren mají mít také za povinnost zveřejnit strategii informování veřejnosti o případné havárii, ale i v případě běžného provozu elektrárny.

Pravidelné bezpečnostní prověrky mají probíhat také na vnitrostátní úrovni, a to v každé JE minimálně jednou za 10 let. Zvláštní prověrka potom musí být provedena v případě, že se zvažuje prodloužení životnosti JE.

V případě nehody nebo vážných bezpečnostních problémů je každý členský stát povinen během 6 měsíců zorganizovat inspekci příslušného zařízení. Přísné bezpečnostní podmínky se mají týkat také nových JE, které by měly být vždy konstruovány tak, aby bylo zajištěno, že případné porušení jádra reaktoru nebude mít žádné následky mimo elektrárnu. Současně nový návrh směrnice požaduje, aby byla v případě budování nových jaderných elektráren poskytnuta veřejnosti příležitost podílet se na rozhodovacím procesu při udělování povolení na jejich výstavbu.

Každá jaderná elektrárna v EU musí také podle návrhu zajistit maximální připravenost na mimořádné události, ke kterým může dojít v areálu JE. Za tímto účelem musí být v každé zřízeno středisko pro reakci na mimořádné situace, které musí být chráněno proti zemětřesením, záplavám i radioaktivitě a v případě potřeby řídit zvládnání příslušné havárie.

Návrh směrnice hovoří také o zajištění nezávislosti vnitrostátních dozorných orgánů při rozhodování. Za tímto účelem by měly mít k dispozici dostatek finančních prostředků i odborných pracovníků.

Další vývoj

O návrhu mají jednat Rada i EP. Rada by jej měla podle očekávání Komise schválit během roku 2014, od EP se očekává pouze nezávazné stanovisko.

Směrnice tedy nepodléhá proceduře spolurozhodování. Bude-li schválena, mají mít členské státy 18 měsíců na její transpozici do vnitrostátních právních řádů.

HOSPODÁŘSKÁ A MĚNOVÁ UNIE

EU vyčlení na budoucí rekapitalizaci bank 60 mld. €

[Council ECOFIN: ESM direct bank recapitalisation instrument, 20. 6. 2013](#)

Rada ECOFIN dosáhla 20. 6. 2013 politické dohody týkající se přímé rekapitalizace bank. K jejímu potvrzení došlo 27. 6. 2013.

Kontext

Přímá rekapitalizace má být základním prvkem vznikající bankovní unie a má oslabit vztah mezi zadluženými vládami a ohroženými bankami v dané zemi. Jejich záchrana by tím pádem stát ne-

zatěžovala. Tento postoj Rada zaujala již v červnu 2012 (více v příspěvku „Komise chce, aby vznikla ‚bankovní unie‘“, [Monitoring červen 2012](#)).

V prosinci 2012 se pak politici shodli na vytvoření několika mechanismů, které by měly pomoci stabilizovat euro a problematické státy v budoucnu. Vznikne mechanismus jednotného dohledu (SSM), jednotný evropský restrukturalizační mechanismus (SRM) a ESM. Tyto nástroje budou použity právě ke zmíněné přímé rekapitalizaci bank.

Od počátku krize v roce 2008 do roku 2011 vydaly členské státy na záchranu svých bank přibližně 1/3 evropského HDP, většinou z veřejných prostředků.

Obsah

Na přímou rekapitalizaci bank bude ze záchranného fondu eurozóny ESM vyčleněno 60 mld. €. Na rekapitalizaci se hostitelské státy bank budou muset v prvních 2 letech podílet 20 % a v dalších letech 10 %. Celkově má ESM k dispozici 500 mld. €.

Otázka retroaktivity, tedy pokud se banky dostanou do problémů před tím, než vstoupí celý mechanismus do praxe, bude řešena případ od případu. Německo bylo proti.

Přímá rekapitalizace bude možná jen v případě existence SSM, jehož vznik musí ještě formálně schválit EP a Rada. Neočekává se, že by SSM byl funkční před červencem 2014.

K rekapitalizaci musí banky splnit určitá kritéria. Pokud banka nedosáhne na minimální hodnotu kapitálových požadavků CET 1 (4,5 %), budou muset členské státy danou hodnotu přizpůsobit. Pokud bude CET 1 splněn, bude se banka na rekapitalizaci podílet zmíněnými 20 %.

Komise chce zajistit porovnatelná data pro MIP

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o poskytování a kvalitě statistik pro postup při makroekonomické nerovnováze (KOM(2013)342)

Komise 7. 6. 2013 uveřejnila návrh nařízení, které má zajistit vysokou kvalitu a srovnatelnost statistických údajů pro postup při makroekonomické nerovnováze (Macroeconomic Imbalance Procedure, MIP).

Kontext

Potřebu zavést standardy pro postup při [makroekonomické nerovnováze](#) Komise avizovala již na konci roku 2012. Ve spolupráci s ECB a mezinárodními organizacemi byla provedena některá opatření ke zlepšení příslušných statistických dat. Právní základ pro evropské statistiky poskytuje čl. 338 Smlouvy o fungování EU.

Obsah

Cílem návrhu je zajistit kvalitní, důvěryhodná data pro MIP, která bude možné porovnat, aby bylo možné včas identifikovat a reagovat na makroekonomickou nerovnováhu jednotlivých členských států.

Na kvalitu dat, které dodají členské státy, bude dohlížet Eurostat. Pokud by s daty členské státy nějakým způsobem záměrně manipulovaly, hrozí jim sankce ve výši až 0,05 % HDP. Členské státy by při sběru dat měly postupovat stejně jako při sběru dat pro proceduru týkající se nadměrného schodku. Eurostat budou informovat o zdroji dat i metodě jejich sběru.

Další vývoj

Opatření k vypracovávání potřebných statistik pro činnost EU přijímají řádným legislativním postupem (spolurozhodováním) EP a Rada.

INSTITUCIONÁLNÍ ZÁLEŽITOSTI

Komise zveřejnila návrh rozpočtu na rok 2014

[Statement of estimates of the European Commission for the financial year 2014 \(Preparation of the 2014 Draft Budget\)](#)

Komise přijala 26. 6. 2013 [návrh](#) rozpočtu pro rok 2014, tedy první rok nového 7letého období. V oblasti závazků, což jsou výdaje odpovídající právním závazkům k poskytnutí financí (v rámci různých programů, jako je Erasmus, či strukturálních fondů), jsou plánovány výdaje ve výši 142,02 mld. €. V oblasti plateb, tedy reálných hotovostních či bezhotovostních transferů finančních prostředků směrem k příjemcům, jsou plánovány výdaje ve výši 135,9 mld. €. Jedná se tedy o rozpočet přibližně o 6 % úspornější jak v závazcích, tak v platbách, než tomu je v roce 2013.

Kontext

Návrh rozpočtu EU připravuje každoročně EK, která je tak povinna učinit vždy do 1. 7. příslušného roku.

Výdaje rozpočtu jsou navrhovány v souladu s platnou finanční perspektivou, v roce 2013 tedy byla pozice EK komplikovanější vzhledem k tomu, že během přípravy rozpočtu ještě nebyla k dispozici konečná podoba finanční perspektivy na roky 2014–2020. Klíčové instituce, EK, Rada a EP, nalezly v rámci dialogu shodu na podobě nového rozpočtového výhledu až v průběhu června 2013. Návrh rozpočtu tedy odpovídá dosavadnímu stavu jednání o FP.

Situaci komplikovala rovněž skutečnost, že i v případě rozpočtu na rok 2013, tedy posledního rozpočtu stávající finanční perspektivy, bude opět nutné, aby členské státy schválily dodatečné rozpočtové zdroje, aby bylo možné pokrýt požadované platby vyplývající ze závazků.

Obsah

Největší podíl na výdajích rozpočtu pro rok 2014 má kapitola 1 (Inteligentní růst bez vyloučení), která zahrnuje strukturální fondy, unijní finanční

programy ap. Její podíl na celkových výdajích v platbách přesahuje 46 %. Na druhém místě jsou výdaje kapitoly 2 (Udržitelný růst: přírodní zdroje), který zahrnuje především SZP. Její podíl na celkových výdajích rozpočtu v platbách přesahuje 41 %.

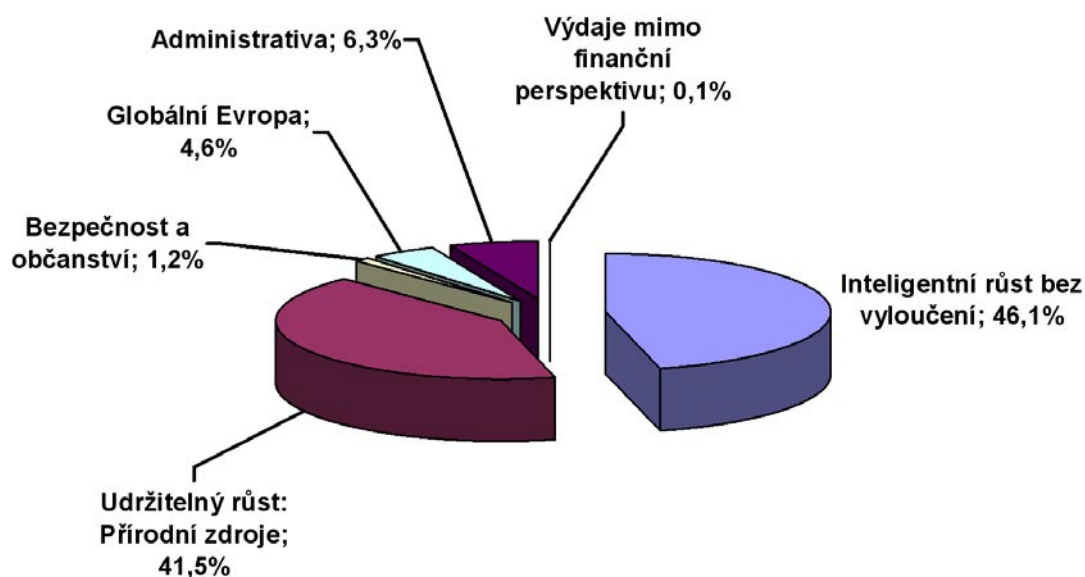
Jak již bylo zmíněno, rozpočet na rok 2014 je koncipován jako úsporný, alespoň v porovnání s výdaji roku 2013. K nárůstu výdajů v závazcích o více než 3 % dochází pouze v kapitole 1a (Konkurenceschopnost pro růst a zaměstnanost), což odpovídá prioritám

Struktura výdajů v návrhu rozpočtu pro rok 2014 (v mil. €, zaokrouhleno)

Kapitola	Návrh rozpočtu 2014		Rozdíl oproti roku 2013 (v %)	
	Závazky	Platby	Závazky	Platby
1. Inteligentní růst bez vyloučení	63824,7	62788,6	-9,7	-9,3
1a Konkurenceschopnost pro růst a zaměstnanost	16264,0	11694,9	3,3	-9,3
1b Hospodářská, sociální a územní soudržnost	47560,6	51093,7	-13,5	-9,3
2. Udržitelný růst: Přírodní zdroje	59247,7	56532,5	-1,1	-2,3
2a Výdaje na tržní regulaci a přímé platby	43778,1	43777,0	0,3	0,3
2b Rozvoj venkova, životní prostředí a rybolov	15469,6	12755,5	-4,7	-10,1
3. Bezpečnost a občanství	2139,5	1668,0	-9,4	-11,9
4. Globální Evropa	8175,8	6251,3	-12,5	-8,2
5. Administrativa	8595,1	8596,7	1,5	1,5
6. Kompenzační platby	28,6	28,6	-61,9	-61,9
Celkem	142011,3	135865,7	-5,8	-5,8
Výdaje mimo FP	456,2	200,0	-41,4	-26,9
Celkem včetně výdajů mimo FP	142467,6	136065,8	-6,0	-5,8
Jako % HND EU-28	1,1	1,0		

Zdroj: European Commission: Draft Budget 2014. Highlights, 26 June 2013

Podíl rozpočtových kapitol na výdajích v platbách

Zdroj: European Commission: Draft Budget 2014. Highlights, 26 June 2013

EU zdůrazňovaným nejen ze strany EK, ale v rámci summitů také zástupci jednotlivých členských států: bojovat s nezaměstnaností a využít rozpočtových prostředků k podpoře hospodářského růstu.

Finanční injekce v řádu miliard eur by se tak měly týkat především nových programů pro financování výzkumu a inovací (Horizont 2020 – cca 9 mld. €), pro snižování nezaměstnanosti mládeže (Youth Employment Initiative – 3,6 mld. €), rozvoje infrastruktury (tzv. Nástroj pro propojení Evropy – cca 2 ml. €) a podpory podnikání, především malých a středních podniků.

K mírnému nárůstu výdajů dochází v kapitole Administrativa, což částečně souvisí se vstupem nového členského státu, Chorvatska. Jinak se v této oblasti počítá s redukcemi (EK chce např. v průběhu roku 2014 snížit počet zaměstnanců o 1% a celkově během 5 let dosáhnout redukce o 5%).

Další vývoj

Dle standardní rozpočtové procedury bude návrh rozpočtu postoupen Radě a EP. Obě instituce mají možnost návrh připomínkovat a podávat pozměňovací návrhy. Nejprve zveřejní svoji pozici k návrhu Rada, která je tak povinna učinit do října, a následně zveřejní pozměňovací návrhy k pozici Rady EP.

Schvalování rozpočtu probíhá podle pravidel spolurozhodovací procedury v jednom čtení, v případě neshody mezi Radou a EP, což byl v posledních letech častý případ, je svolán dohodovací výbor, který je povinen dosáhnout shody do 21 dnů. V opačném případě musí EK předložit nový návrh, což se děje i tehdy, pokud rozpočet, na kterém se shodl dohodovací výbor, neschválí EP a Rada. EP má přitom v této proceduře silnější pozici. V případě, že by nastala varianta, že výsledek kompromisu Rada neschválí, má EP stále ještě možnost hlasováním většiny svých členů a třípětinovou většinou odezdaných hlasů schválit některé nebo všechny své pozměňovací návrhy.

JUSTICE A VNITRO

Výbor LIBE je pro koordinaci boje proti útokům proti informačním systémům v EU

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o útocích proti informačním systémům a zrušení rámcového rozhodnutí Rady 2005/222/SVV (KOM(2010)517)

Výbor LIBE 6. 6. 2013 přijal poměrem 38:8 [zprávu](#) k návrhu směrnice týkající se útoků proti

informačním systémům. Rada [přijala](#) závěry společné strategie EU týkající se ochrany informačních systémů v EU 25. 6. 2013.

Kontext

Návrh [směrnice](#) týkající se útoků proti informačním systémům v EU Komise předložila v září 2010. Cílem je revidovat starší normu a reagovat na stále se vyvíjející internetové prostředí, a s tím související rostoucí kriminalitu. Rada [přijala](#) společný postoj 9. 6. 2011.

Obsah

Směrnice má sblížit příslušné trestněprávní předpisy členských států a zároveň zlepšit spolupráci mezi justičními a jinými orgány členských států. Směrnice se zaměřuje také na nástroje používané k páčání trestných činů – výroba, prodej, opatření si k užívání, dovoz, distribuce nebo jiná forma zpřístupnění nástrojů používaných k páčání trestných činů budou rovněž trestnými činy.

Trestný čin bude postihován minimálně 2letým odnětím svobody.

Velké útoky budou řazeny do kategorie „přítěžujících okolností“. Při útoku proti tzv. klíčové infrastruktuře, jako jsou elektrárny, dopravní uzly, vládní sítě apod., bude sazba odnětí svobody až 5 let. Stejný trest bude platit pro kriminální skupiny. 3 roky ve vězení mohou státy uložit za používání tzv. botnetů, tedy ustavení vzdálené kontroly nad velkým množstvím počítačů jejich cíleným zavírováním.

Dále směrnice zavádí opatření na zlepšení evropské spolupráce v oblasti trestního soudnictví posílením existující struktury kontaktních míst s nepřetržitým provozem. V případě útoku budou státy muset do 8 hodin reagovat. Právnícké osoby (firmy) budou hnány k odpovědnosti za najímání hackerů zastavením činnosti nebo omezením přístupu k veřejným zakázkám.

Další vývoj

Plénum EP bude o návrhu hlasovat v červenci 2013, následně jej přijme Rada. Směrnice vstoupí v platnost 20. dnem po vyhlášení v Úředním věstníku EU.

EP hlasoval o reformě schengenského systému

[Legislativní usnesení Evropského parlamentu ze dne 12. června 2013 o návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení \(ES\) č. 562/2006 s cílem stanovit společná pravidla pro dočasné znovuzavedení ochrany vnitřních hranic v mimořádných situacích](#)

[Legislativní usnesení Evropského parlamentu ze dne 12. června 2013 o návrhu nařízení Rady o vytvoření](#)

[hodnotícího mechanismu k ověření uplatňování schengenského acquis](#)
[Legislativní usnesení Evropského parlamentu ze dne 12. června 2013 k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení Evropského parlamentu a Rady \(ES\) č. 562/2006, kterým se stanoví kodex Společenství o pravidlech upravujících přeshraniční pohyb osob \(Schengenský hraniční kodex\) a Úmluva k provedení Schengenské dohody](#)

EP na plenárním zasedání 12. 6. 2013 hlasoval o reformě schengenského systému. Podle schválených pravidel by v budoucnu měly být prováděny neohlášené kontroly vnitřních hranic inspekčními týmy, což má zajistit lepší ochranu schengenského prostoru.

Tato opatření mají také zamezit pokusům o jednostranné obnovení kontrol na vnitřních hranicích, k němuž některé členské státy chtěly přistoupit pod vlivem takových událostí, jako bylo arabské jaro a nárůst imigrace do schengenského prostoru, či pod vlivem dlouhodobých problémů některých států s ochranou vnější hranice schengenského prostoru před nelegální migrací.

Kontext

Komise své návrhy zveřejnila v roce 2011. [První](#) se týkal posílení mechanismu monitoringu a evaluace fungování schengenského systému, další pak [změny](#) stávajícího [Schengenského hraničního kodexu](#) a [otázk](#) možné obnovení kontrol na vnitřních hranicích v rámci Schengenu za výjimečných okolností.

Zatímco v případě schengenského hodnotícího mechanismu byl EP pouze konzultován, změny Schengenského hraničního kodexu podléhaly procesu spolurozhodování.

V případě dalšího z návrhů bylo smyslem zabránit členským státům v jednostranném obnovení kontrol na vnitřních hranicích: ve výjimečných případech se tak má dít koordinovaně, nikoli unilaterálně.

V současnosti na základě čl. 23–25 Schengenského hraničního kodexu platí, že státy mají možnost výjimečně obnovit kontroly na vnitřních hranicích v případě, že hrozí vážné nebezpečí z hlediska veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti. Státy jsou povinny dopředu informovat jak Komisi, tak další členy EU. V případech, které vyžadují rychlý, pohotovostní zásah, však mohou kontroly obnovit okamžitě. Mohou tak učinit na max. 30 dnů, s možností prodloužení o dalších 30 dnů.

Doposud byla taková opatření většinou podnikána např. ve snaze pomoci policii zvládat bezpečnostní

situaci při akcích typu velkých sportovních událostí (např. Polsko obnovilo kontroly na hranicích v souvislosti s fotbalovým šampionátem EURO v roce 2012), velkých schůzek na vrcholné politické úrovni ap.

V případě schengenského hodnotícího mechanismu byla hlavní spornou otázkou role Komise, která prostřednictvím svého návrhu usilovala o to hrát ústřední roli v procesu monitoringu a evaluace, byť v úzké spolupráci s experty z členských států.

EK [obhajovala](#) návrh změn ve stávajících pravidlech poukazem na to, že dosud fungující systém nemá adekvátní nástroje pro zvládnutí problémů, které se mohou vyskytnout při ochraně vnějších hranic schengenského prostoru. Je ovšem otázkou, zda změny adekvátní nástroje přinášejí (více v příspěvku „Komise navrhla změny a posílení pravidel schengenského systému“, [Monitoring září 2011](#) a v příspěvku „Schengen předmětem sporu EP a Rady“, [Monitoring červen 2012](#)).

Komise také v posledních letech pravidelně 2krát ročně zveřejňuje zprávy o stavu schengenské zóny, které jsou diskutovány v EP a v Radě. [Poslední](#) byla zveřejněna 3. 6. 2013.

Obsah

Hlavní inovace nového nařízení, které se týká změn Schengenského hraničního kodexu, spočívá v možnosti, aby inspekční týmy, které mají být složeny z expertů z Komise, členských států, unijních agentur a dalších úřadů, prováděly neohlášené kontroly.

Jejich cílem má být monitorovat pokusy o nelegální překonání vnitřních hranic v rámci schengenského prostoru. Členské státy, kterých se kontrola vnitřních hranic týká, mají být o inspekci informovány 24 hodin předem.

Pokud se jedná o podmínky obnovení pravidelných kontrol na vnitřních hranicích, návrh opět zdůrazňuje, že musí zůstat výjimečným opatřením používaným v krajních případech, pouze v nezbytně nutném rozsahu a délce a na základě objektivních kritérií. To vše včetně toho, zda došlo k dostatečnému posouzení nezbytnosti příslušného opatření, má být monitorováno na unijní úrovni.

Maximální doba znovuzavedení kontrol v délce 30 dnů může být podobně, jako je tomu dnes, prodloužena, a to až na 6 měsíců. Státy přitom mají mít i nadále možnost ve zcela krajních případech, kdy je nutný okamžitý zásah (případy typu teroristických útoků apod.), zavést kontroly unilaterálně, může se tak ale stát nanejvýš na dobu 10 dnů. Jakékoli prodloužení této doby, které může dosáhnout max. 2 měsíců, má být opět monitorováno na úrovni EU.

Co je důležité, text návrhu explicitně uvádí, že masivní migrace a překročení vnějších hranic velkým počtem osob z třetích států nemá být považováno za hrozbu pro veřejný pořádek a bezpečnost, a tedy za důvod k přijetí výjimečných opatření.

Přechodná opatření, ke kterým v nedávné minulosti přikročilo např. Dánsko, a stalo se proto terčem kritiky EK, by tedy v budoucnosti nebyla uznána jako adekvátní.

Na druhé straně je možné jako adekvátní důvod pro možné obnovení kontrol na hranicích členského státu jmenovat vážné a přetrvávající nedostatky v kontrole vnější hranice ze strany některého členského státu, který např. sousedí se státem, jenž na svoji obranu chce z tohoto důvodu kontroly obnovit.

Tato skutečnost by měla být podpořena také výsledky evaluace. V takovém případě, pokud jsou vyčerpány všechny další prostředky a selžou i snahy EK řešit danou situaci v součinnosti s dotčeným státem, který není schopen dostatečné ochrany vnějších hranic, může Komise doporučit státům, které sousedí s příslušným státem, obnovení hraničních kontrol. Může se tak ale stát max. na 6 měsíců, s možností prodloužení této doby max. na 2 roky.

V této souvislosti lze připomenout, že předmětem kritiky např. ČR se opakovaně stávají skryté kontroly na vnitřních hranicích prováděné ze strany Německa či Rakouska prostřednictvím posunu policejních kontrol zastavujících a kontrolujících i celé autobusy s českými značkami několik kilometrů od hranic. Tato praxe byla poměrně častá především krátce po východním rozšíření schengenského prostoru. Tyto praktiky ovšem nová legislativa nepostihuje, ačkoli na ně někdy upozorňují předběžné zprávy o fungování schengenského systému, které EK uveřejňuje.

Nová legislativa značně omezuje možnosti členských států jednostranně obnovit kontroly na svých hranicích a posiluje roli EK v celém mechanismu. Nepřekvapí tedy, že EK výsledek hlasování pléna EP [přivítala](#). Posílena je ale také pozice EP, pokud jde o evaluační a monitorovací mechanismy.

Nutno říci, že EP se o to v průběhu schvalovacího procesu také poměrně aktivně zasazoval. Parlament má být o celém procesu včetně evaluace průběžně informován, má mít k dispozici analýzy rizik vypracované agenturou Frontex, odpovědi členských států na dotazníky, evaluační zprávy, příslušná doporučení ap. V případě jakýchkoli dalších změn ohledně evaluačních mechanismů musí Rada EP konzultovat. EP musí být také informován o případném obnovení hraničních kontrol ze strany kteréhokoli státu.

Další vývoj

V případě schengenského hodnotícího mechanismu, kdy EP byl pouze konzultován, přijalo plénum usnesení připravené na základě zprávy poslance Carlose Coelha poměrem 526:101:55. V případě změn Schengenského hraničního kodexu, kde EP spolurozhodoval, přijalo plénum usnesení na základě zprávy poslankyně Renate Weber poměrem 506:121:55.

Vzhledem k tomu, že na kompromisním znění obou nařízení se již dohodli zástupci EP s Radou, očekává se po hlasování pléna již jen formální schválení Rady (na podzim 2013).

EP schválil legislativu týkající se společného evropského azylového systému

[Legislativní usnesení Evropského parlamentu ze dne 12. června 2013 k postoji Rady v prvním čtení k přijetí směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se stanoví normy pro přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu \(přepřacované znění\)](#)
[Legislativní usnesení Evropského parlamentu ze dne 12. června 2013 k postoji Rady v prvním čtení k přijetí směrnice Evropského parlamentu a Rady o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany \(přepřacované znění\)](#)
[Legislativní usnesení Evropského parlamentu ze dne 12. června 2013 k postoji Rady v prvním čtení k přijetí nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států \(přepřacované znění\)](#)
[Legislativní usnesení Evropského parlamentu ze dne 12. června 2013 o pozměněném návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o zřízení systému „EURODAC“ pro porovnávání otisků prstů za účelem účinného uplatňování nařízení \(EU\) č. \[...\]/...\], kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o poskytnutí mezinárodní ochrany podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států,\) a pro podávání žádostí donucovacích orgánů členských států a Europolu o porovnání údajů s údaji systému EURODAC pro účely vymáhání práva a o změně nařízení \(EU\) č. 1077/2011, kterým se zřizuje Evropská agentura pro provozní řízení rozsáhlých informačních systémů v prostoru svobody, bezpečnosti a práva \(přepřacované znění\)](#)

EP na plenárním zasedání 12. 6. 2013 schválil několik legislativních předpisů z oblasti vytvo-

ření společného evropského azylového systému. Předpisy se týkají zavedení společných procedur v oblasti azylu, vytvoření sady základních práv týkajících se osob hledajících azyl v EU, jejich součástí je i [novelizace](#) známého a kontroverzního [nařízení Dublin](#), které se týká transferu žadatelů o azyl mezi členskými státy.

Členské státy se tak budou muset řídit jednotnými postupy a lhůtami např. na zpracování žádostí o azyl. Novelizace nařízení Dublin by potom měla zamezit přesunům žadatelů o azyl do členských států, které jim nemohou zajistit důstojné životní podmínky.

Kontext

EU počítala se zavedením společného azylového systému od roku 1999, kdy vstoupila v platnost Amsterodamská smlouva, která přesunula agendu azylu do nadnárodního pilíře někdejšího „maastrichtského chrámu“ (týkalo se to především změn pravomocí jednotlivých institucí EU: legislativní aktivita měla po tomto přesunu spočívat na EK, v Radě mělo být používáno hlasování kvalifikovanou většinou a EP měl o legislativě spolurozhodovat).

Členské státy EU jsou každoročně cílem stovek tisíc žadatelů o azyl. V roce 2001 jejich počet dosáhl téměř půl milionu osob (cca 425 tis.), v roce 2012 to bylo více než 330 tis osob.

Legislativní balík týkající se společného azylového systému obsahuje [revidovanou směrnici](#) týkající se azylových procedur. Revize by měla přinést především větší ochranu pro zranitelné skupiny žadatelů o azyl, jako jsou děti a nezletilí bez doprovodu nebo oběti mučení.

Dále balík obsahuje revizi [směrnice](#) týkající se podmínek pro přijímání uprchlíků, která by měla zajistit respekt k základním právům uprchlíků a adekvátní materiální podmínky pro jejich přijetí v příslušném státě.

Policejní zadržení by v případě žadatelů o azyl mělo být používáno pouze jako mimořádný prostředek. Další [směrnice](#) by měla vyjasňovat, na základě jakých podmínek a pravidel bude možné příslušné osobě přiznat mezinárodní ochranu.

Velmi důležitou součástí balíku je také revize nařízení známého pod názvem Dublin. Nařízení se týká určení státu, který je zodpovědný za prověrování žádosti o azyl.

Jedná se tedy o citlivou otázku předávání žadatelů o azyl mezi členskými státy, přičemž zohledněna by měla být i schopnost absorpce národních azylových systémů.

Poslední součástí balíku je [revidované nařízení](#) o Eurodac týkající se databáze, v níž jsou uchovávány otisky prstů žadatelů o azyl za účelem

prevence či vyšetřování nejzávažnějších trestných činů, jako jsou vraždy nebo teroristické činy.

Všechny návrhy již prošly jednáním v Radě i jednáním v odpovědných výborech EP (více v příspěvku „Komise předložila pozměněné návrhy směrnic týkajících se evropského azylového systému“, [Monitoring červen 2011](#), v příspěvku „Výbor LIBE orientačně hlasoval o legislativě v oblasti azylu“, [Monitoring září 2012](#), v příspěvku „Rada se dohodla na směrnici stanovující normy pro přijímání žadatelů o azyl“, [Monitoring říjen 2012](#), a v příspěvku „LIBE hlasoval o směrnici týkající se azylové procedury a nařízení Eurodac“, [Monitoring duben 2013](#).)

Obsah

Nová směrnice týkající se společných azylových postupů by měla na rozdíl od současných pravidel stanovovat konkrétní lhůty pro zpracování žádostí o azyl. Standardní by měla být lhůta 6 měsíců, což má podle EK i ekonomický rozměr: žadatelé stráví méně času ve státě placeném systémem. Přísnější pravidla by se měla týkat také povinných školení azylových úředníků, a jak již bylo zmíněno, zvláštní pozornost má být věnována především zacházení se zranitelnými skupinami žadatelů o azyl (zranitelným z hlediska věku, zdravotního stavu, sexuální orientace nebo prožitých útrap typu mučení).

Nová pravidla by také měla ulehčit štrasburskému Evropskému soudu pro lidská práva, před nímž končí řada případů odvolání, pokud jde o postupy při azylové proceduře. Zamezeno by mělo být též opakovaným (a opakovaně zamítaným) žádostem o azyl od téže osoby.

Pokud se týká směrnice o minimálních podmínkách přijímání žadatelů o azyl, nový předpis, který doplňuje dosud platnou [směrnici](#) z roku 2003, se týká především důvodů, pro které lze žadatele o azyl zadržet.

K zadržení může dojít pouze za předem stanovených podmínek, které vyjmenovává směrnice, rozhodnutí o zadržení by nemělo být svévolné a mělo by k němu docházet na co nejkratší dobu. Speciální podmínky se opět týkají zranitelných osob a specifických menšin (právo na pomoc psychologa apod.). Nová legislativa upravuje také přijatelné podmínky vazby (zadržení žadatelů o azyl by měli být umístěni ve zvláštních detenčních zařízeních, nikoli v běžné vazbě, do které jsou umísťováni např. osoby obviněné z trestných činů), životní podmínky žadatelů o azyl (právo na bezplatnou právní asistenci např. při sepisování odvolání proti zadržení, právo na styk s rodinnými příslušníky během zadržení apod.), adekvátní posouzení jejich zdravotního a psy-

chického stavu ze strany azylových orgánů. Nová legislativa by měla zajistit rovněž rychlejší přístup žadatelů na trh práce v příslušné zemi (do 9 měsíců po podání žádosti o azyl).

Důležité jsou změny tzv. dublinského nařízení, na jehož základě je určována země zodpovědná za vyřízení žádosti o azyl.

Většinou se jedná o tu zemi, jejímž prostřednictvím příslušný žadatel na území EU vstoupil. Podle nového nařízení Dublin by se žadatel neměl vracet do těch států, v nichž by mu hrozilo nelidské či ponižující zacházení. Žadatel by měl mít také garantováno právo na odvolání proti transferu do jiného členského státu. Zaveden by měl být také systém včasného varování monitorující případné přetížení azylových systémů jednotlivých členských států. Změny nařízení Dublin se týkají též zlepšení možností pro zajištění spojování rodin a rodinných příslušníků.

Poslední z navrhovaných změn se týká systému Eurodac. Podle nového nařízení by přístup k otiskům prstů osob žádajících v EU o azyl měly mít policejní složky jednotlivých členských států a Europol zajišťující spolupráci policejních složek na unijní úrovni, a to za účelem efektivnějšího boje proti závažným trestným činům, jako je terorismus. Dosud byly přitom tyto údaje z databáze Eurodac používány především pro azylové řízení. EP prosadil do konečného znění příslušného usnesení zajištění přísnějších pravidel na ochranu osobních údajů a proti zneužití příslušných údajů k jiným než vyšetřovacím účelům.

Údaje z databáze Eurodac by tak především v žádném případě neměly být sdíleny se zeměmi mimo EU.

EK [obhajuje](#) legislativní změny tím, že nový systém poskytne lepší přístup k azylovému řízení v EU a bude žadatelům poskytovat důstojnější životní podmínky. Rozhodování o udělení azylu by podle EK měla být také rychlejší a kvalitnější.

Další vývoj

Příslušné legislativní předpisy byly schvalovány prostřednictvím spolurozhodovací procedury, vzhledem ke shodě Rady a EP znamená výsledek hlasování pléna faktické přijetí této legislativy.

Směrnice týkající se azylových pravidel by měly vstoupit v platnost v druhé polovině roku 2015. Pravidla podle nového nařízení Dublin by měla začít platit již na začátku roku 2014, 6 měsíců po vstupu nařízení v platnost.

REGIONÁLNÍ POLITIKA

Poslanci kritizovali reformu regionální státní pomoci, Komise i přesto vydala nové guidelines

[Zpráva](#) o regionální politice jako součásti širších systémů státní podpory

Výbor REGI požadoval, aby Komise revidovala návrh, který upravuje guidelines regionální státní pomoci na roky 2014–2020. Výbor [zprávu](#) poslance Oldřicha Vlasáka, jež se snaží zmírnit restriktivní pozici návrhu, [schválil](#) 30. 5. 2013 poměrem 33:6:3. Plénum EP [přijalo](#) usnesení 12. 6. 2013. Komise [vydala](#) nově upravené guidelines 19. 6. 2013. EP má v této otázce pouze konzultační pravomoc.

Kontext

Komise zahájila v červnu 2011 debatu o balíku právních předpisů týkajících se politiky soudržnosti, jehož cílem je přispět formou investic prováděných v rámci politiky soudržnosti ke zvýšení konkurenceschopnosti EU a ke strategii Evropa 2020 a současně umožnit méně rozvinutým regionům dosáhnout úrovně regionů rozvinutějších. Nově připravovaná pravidla (guidelines) mají určit, jakým způsobem mohou členské státy poskytovat dotace firmám tak, aby docházelo zejm. k posilování méně rozvinutých regionů EU.

Obsah

Postoj EP

Poslanci nejvíce kritizují nedostatek konzistentnosti mezi kohezní politikou a politikou státní podpory, jež staví evropské regiony do nevýhody v porovnání s třetími zeměmi, ve kterých je levnější pracovní síla. Poslanci nesouhlasí se snižováním intenzity pomoci, kterou navrhuje Komise pro některé oblasti (ty, které nevyhovují definici strukturálních fondů). Do kritérií na rozdělování pomoci chtějí zahrnout přírodní, geografické a demografické handicapy. Zpráva požaduje, aby regiony, které čelí stejným ekonomickým problémům, dostaly stejné příležitosti, pokud patří do téže kategorie (viz např. tzv. přechodné regiony).

Komise uvedla, že nižší intenzita pomoci je důsledkem menších rozdílů mezi regiony v porovnání s předchozím obdobím. Poslanci nicméně trvají na tom, aby podpora ze strukturálních fondů nebyla brána v potaz při výpočtu stropu pro regionální státní podporu.

Poslanci REGI se věnovali také otázce disparit mezi přeshraničními regiony. Trvají na tom, aby rozdíl v intenzitě podpory byl max. 15 %. Komise se brání

argumentem, že členské státy mohly tyto regiony do svých národních map zahrnout jakožto příjemce pomoci.

Poslanci souhlasili se zachováním pojistky, kterou návrh obsahuje a jež po příjemcích podpory požaduje, aby své aktivity prováděli v daném regionu alespoň 5 let. Pokud by tak neučinili, dotaci by vraceli. Tím chce Komise předejít tomu, aby firmy tzv. „nakupovaly podporu“, tedy hledaly co nejlepší podmínky pro její získání.

Zpráva požaduje vyšší strop de minimis týkající se notifikace podpory Komisi. Komise s tím však nesouhlasí. Další spor panuje ve věci odmítnutí podpory firem s více jak 250 zaměstnanci v regionech C (kde je HDP na osobu od 75 % do 90 % průměru EU, jak uvádí čl. 107 odst. 3 c Smlouvy o fungování EU). Tato podpora je možná jen za určitých podmínek. Pro poslance je daný zákaz v rozporu se zásadami kohezní politiky, která se snaží nabídnout velkým firmám určité výhody, aby v „horších“ regionech vytvořily např. další pracovní místa a podpořily ekonomiku. Tyto firmy mají i přímý vliv na rozvoj malých a středních podniků. Komise argumentovala, že na základě několika studií je v praxi efektivnější podpora menších firem nežli těch větších. Uvedla nicméně, že podpora by mohla být poskytnuta, bude-li firma financovat nový produkt, výrobu, rozvoj brownfields ap.

Poslanci si vyměnili revizi návrhu v roce 2017. Podle Vlasáka je potřeba návrh Komise zjednodušit. Poslanci se obávají vysokých administrativních nákladů pro místní samosprávy.

Nové guidelines Komise

Komise vydala 19. 6. 2013 nové guidelines, v nichž shrnuje nejdůležitější prvky nových pravidel „modernizované státní podpory“:

Zvýší se celkový počet regionů, které získají prostředky k rozvoji (jejich pokrytí se ze současných 46,1 % zvýší na 47,2 % populace EU).

Méně dotací bude schvalováno Komisí.

Pomoc velkým firmám bude podléhat větší kontrole. Zachována byla např. podmínka nových technologií, rozvoje regionu ap. V nejchudších regionech se velké firmy mohou o finance ucházet i v dalších oblastech. Totéž platí i pro odlehle regiony.

Pro nejméně rozvinuté regiony zůstává zachována maximální hodnota pomoci. V ostatních regionech byla snížena o 5 %.

Posílena byla podmínka proti tzv. přemísťování pomoci (nebude možné).

Státy budou muset zveřejňovat, kolik pomoci a kam putuje.

Další vývoj

Komisí navržené guidelines vstoupí v platnost 1. 7. 2014.

Dohoda ohledně finančních nástrojů evropské kohezní politiky

Irské předsednictví [dosáhlo](#) 26. 6. 2013 kompromisu mezi Radou a EP ohledně finančních nástrojů budoucí kohezní politiky.

Kontext

Komise zveřejnila balík týkající se budoucnosti regionální politiky v letech 2014–2020 v říjnu 2011. [Balík](#) obsahuje 8 návrhů nařízení, která upravují a revidují všech 5 fondů a nástroje, které EU v oblasti regionální politiky využívá. Komise slibuje efektivnější využívání unijních prostředků a představuje nové nástroje, jimiž toho chce dosáhnout (více v příspěvku „Budoucnost regionální politiky v letech 2014–2020“, [Monitoring říjen 2011](#)). Tzv. obecný přístup Rady navazuje na 2 již přijaté – z dubna a června 2012 (více v příspěvku „GAC k novým pravidlům kohezní politiky“, [Monitoring červen 2012](#)). Třetí obecný přístup k dalším prvkům legislativního balíku Rada přijala v říjnu 2012 (více v příspěvku „Rada jednala o budoucnosti kohezní politiky“, [Monitoring říjen 2012](#)), čtvrtý pak v listopadu 2012 (více v příspěvku „Rada GAC přijala čtvrtý částečný obecný přístup ve věci kohezní politiky“, [Monitoring listopad 2012](#)). Tyto přístupy, resp. kompromisy, mohou být v kontextu dalších jednání a debat v rámci EP změněny.

Evropská rada během svého [jednání](#) o víceletém finančním rámci v únoru 2013 krátila rozpočet pro kohezní politiku o 8,5 %. Coreper [jednal](#) o pátém obecném postoji k nové podobě kohezní politiky pro období 2014–2020 v únoru 2013. Obsahuje jak obecné nařízení, tak jednotlivé normy upravující fungování jednotlivých fondů (více v příspěvku „Rozpočet kohezní politiky pro období 2014–2020 přijat“, [Monitoring únor 2013](#)).

Obsah

Dohody bylo dosaženo o podobě nástrojů, mezi které patří Evropský regionální a rozvojový fond (ERDF), Fond soudržnosti (CF), Evropská teritoriální spolupráce (ETC) a Evropské seskupení teritoriální spolupráce (EGTC). Dohoda byla uzavřena také ohledně nařízení o společných pravidlech (CPR) a o Evropském sociálním fondu (ESF).

Komise také rozhodla o vytvoření [jednotného portálu](#), kde mohou investoři nalézt všechny informace o strukturálních fondech a nástrojích k financování

projektů. Podle současných dat mají hlavně malé a střední podniky problém s přístupem k finančním prostředkům, strukturální fondy by měly svým dofinancováním podpořit jejich rozvoj a projekty. V letech 2007–2013 jim bylo k dispozici 70 mld. €. Ke konci roku 2011 bylo prostřednictvím 68 tis. půjček do malých a středních podniků investováno 3,6 mld. €. Podle Komise bylo ve 25 státech do roku 2011 vytvořeno 484 fondů pro podniky. Ve sledovaném období bylo do malých a středních podniků investováno prostřednictvím ERDF a ESF 69,7 mld. €.

SPOTŘEBITELÉ

Rada přijala postoj k revizi směrnice o tabákových výrobcích

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o sblížení právních a správních předpisů členských států týkajících se výroby, obchodní úpravy a prodeje tabákových a souvisejících výrobků ([KOM\(2012\)788](#))

Rada 21. 6. 2013 [přijala](#) svůj postoj (tzv. obecný přístup) k revizi směrnice o tabákových výrobcích.

Kontext

V současnosti je v platnosti [směrnice č. 2001/37](#). Podle odpovědného komisaře Tonia Borga „čísla [mluví](#) sama za sebe: tabák zabíjí 50 % svých uživatelů – 700 tis. lidí v EU ročně – a je vysoce návykový. 70 % kuřáků začíná kouřit před dosažením 18 let a 94 % před dosažením 25 let. (...) Spotřebitelé nesmí být obelháváni: tabákové výrobky by měly vypadat a chutnat jako tabákové výrobky.“ Jinak řečeno, trh s tabákovými výrobky se podle Komise za posledních 11 let, které uplynuly od přijetí zmíněné normy, výrazně proměnil, a proto je třeba její revize (aby se za 5 let platnosti nové normy snížil počet kuřáků v EU alespoň o 10 mil., tj. o 2 %, což by mělo pro členské státy údajně znamenat čisté příjmy ve výši 4 mld. € ročně). Krom toho na mezinárodní úrovni EU a její členské státy ratifikovaly rámcovou úmluvu WHO o kontrole tabáku, která vstoupila v platnost v únoru 2005. V důsledku toho se podle Komise stala „některá stávající ustanovení směrnice“ zastaralými.

Komise předložení návrhu v prosinci 2012 (více v příspěvku „Komise navrhla zpřísnění směrnice o tabákových výrobcích“, [Monitoring prosinec 2012](#)) reagovala nejen na výzvy EP a Rady, ale i na vlastní zprávy o uplatňování stávající směrnice z roku 2007 a 2009. Do veřejné konzultace, která uveřejnění návrhu předcházela, bylo zasláno přes 85 tis. příspěvků

(sic!). V říjnu 2012 v souvislosti s přípravami návrhu rezignoval odpovědný komisař John Dalli, jenž měl údajně skrze maltského prostředníka slíbit, že text ovlivní ve prospěch švédského výrobce tabáku snus. V březnu 2013 bylo konstatováno, že návrh je v souladu s principem subsidiarity (více v příspěvku „Tabáková směrnice je v souladu s principem subsidiarity“, Ve zkratce..., [Monitoring březen 2013](#)), Rada se jím poprvé meritorně zabývala v květnu 2013 – jednala o případných negativních dopadech textu na oblast zemědělství (více v příspěvku „Rada se věnovala dílčím otázkám reformy SZP a návrhu směrnice týkající se tabákových výrobků“, [Monitoring květen 2013](#)).

Obsah

Na všech baleních cigaret a tabáku by měl být obrázek a text zdravotního varování, které by měly pokrývat 65 % povrchu přední i zadní strany balení (Komise požadovala 75%; opatření by se nemělo týkat dýmkového tabáku, doutníků a doutniček). Obecně by zdravotní varování měla pokrývat méně než 60 % celkové plochy balení a alespoň 30 % povrchu balení by mělo zůstat k dispozici pro obchodní označení, pokud se příslušný členský stát nerozhodne pro balení jednotné – včetně barev a písem, obdobně jako v Austrálii – a nezdůvodní svou volbu Komisi. Obecný přístup Rady také stanoví zákaz cigaret, tabáku a tabákových výrobků, které neprodukují kouř (tj. zejm. elektronických cigaret), s tzv. charakteristickými (tj. [ne specifickými](#)) příchutěmi (ovoce, vanilka, čokoláda, mentol ap.), ovšem až po 3letém přechodném období a jen v těch zemích, kde výroba těchto produktů nedosahuje 3 % veškeré produkce.

Na cigaretách a tabáku by se do budoucna neměly objevovat matoucí nápisy jako „přírodní“ nebo „organické“. Zakázán by měl [zůstat](#) (jak je tomu od roku 1992) i tabák snus – s výjimkou Švédska, pro které platí výjimka (zákaz by se neměl dotknout žvýkacího tabáku, ten by naopak měl být na žádost Dánska povolen v celé EU). Nadto by všechny tabákové výrobky, které neprodukují kouř, měly nést zdravotní varování na hlavním povrchu balení, a nové kategorie tabákových výrobků (tzv. nové tabákové výrobky uvedené na trh po vstupu směrnice v platnost) by měly vyžadovat předchozí notifikaci (Komisi).

Zakázány by nakonec podle Rady neměly být cigarety typu slim.

Marketing výrobků obsahujících nikotin pod určitou prahovou hodnotou (např. elektronických cigaret) by měl být povolen, avšak tyto výrobky by měly být opatřeny zdravotním varováním, stejně jako rostlinné cigarety. Výrobky překračující stanovený

limit pro nikotin by pak měly být povoleny pouze tehdy, byly-li autorizovány jako léčivé přípravky (např. náhradní nikotinové terapie).

Při přeshraničním prodeji na dálku (např. po internetu) by měla být pro maloobchodníky zavedena oznamovací povinnost (vůči příslušným úřadům členských států) a mechanismus pro ověřování věku zaručující, že tabákové výrobky nebudou prodávány dětem a dospívajícím. Kromě toho by měly být zavedeny sledovací a vyhledávací systémy a bezpečnostní prvky (např. hologramy), které zaručí, že v EU budou prodávány pouze výrobky v souladu se směrnicí.

Sporné body a pozice ČR

Přestože původní návrh Komise byl jednáními na půdě Rady oslaben, stále představuje vysoce kontroverzní položku, především proto, že ne všechny členské státy (patří mezi ně zejm. ČR, Bulharsko, Rumunsko, Polsko, Slovensko a Maďarsko) jsou přesvědčeny, že restriktivní přístup k tabáku a tabákovému průmyslu je nejvhodnější cestou k omezení kouření zejm. mezi mladými, nehledě na očekávatelné negativní dopady na zemědělskou komunitu, zaměstnanost a/nebo daňové příjmy jednotlivých členských států (jež dále mohou snížit daňové úniky v důsledku zavedení de facto jednotných balení cigaret).

V případě ČR je zaznamenáníhodné, že o návrhu nejednali zástupci ministerstva zdravotnictví jako v případě jiných členských států, ale ministerstva zemědělství, což se s velkou pravděpodobností odrazilo v celkové pozici země vůči textu Komise.

Zákaz tabákových výrobků s příchutěmi (zejm. s mentolem) představuje problém zejm. pro Polsko (i přes výše zmíněný ústupek dojednaný irským předsednictvím) – tyto výrobky tam dnes tvoří cca 20% trhu.

Obecně jsou proti návrhu pochopitelně především tabákové firmy. Na druhé straně názorového spektra stojí např. socialisté či zelení v EP, pro něž je text Komise (nyní navíc oslabený Radou) příliš mírný.

Další vývoj

Rada byla členskými státy autorizována k dojednání kompromisu s EP v prvním čtení. Odpovědný výbor ENVI by měl o svých pozměňovacích návrzích k textu Komise (tj. o [zprávě](#) Lindy McAvan) hlasovat 10. 7. 2013. Meziinstitucionální jednání by tedy měla začít na podzim 2013.

V EP se k návrhu před ENVI vyjádřily výbory INTA, ITRE, IMCO, AGRI a JURI. Podle INTA, ITRE, AGRI a JURI by měl obrázek a text zdravotního varování pokrývat 50% povrchu přední i zadní

strany balení (příčemž ITRE zcela vyloučil možnost zavést balení jednotné), podle IMCO 70%. JURI, ITRE a IMCO rovněž nepodpořily zákaz cigaret a tabákových výrobků s charakteristickými příchutěmi (zejm. mentolem). AGRI k nim (po hlasování o [zprávě](#) Csaby Sándora Tabajdiho poměrem 36:4:2) přidal ještě cigarety typu slim. Na druhou stranu ale výbor nepodpořil přeshraniční prodej cigaret a tabákových výrobků na dálku.

Přijetí návrhu se zatím stále očekává v roce 2014, výsledná směrnice by měla vstoupit v platnost nejdříve mezi lety 2015 a 2016.

Rada: Drobní investoři se o finančních produktech dozvědí více

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o sděleních klíčových informací týkajících se investičních produktů ([KOM\(2012\)352](#))

Rada 26. 6. 2013 [přijala](#) tzv. obecný přístup k [návrhu](#) nařízení o informacích pro investory do strukturovaných retailových (maloobchodních) investičních produktů (Packaged Retail Investment Products – PRIPs).

Kontext

Komise návrh spolu s dalšími 2 texty – revizí [směrnice č. 2002/92](#) o zprostředkování pojištění a návrhem na posílení ochrany těch, kteří nakupují investiční fondy upravené [směrnicí č. 2009/65](#) o subjektech kolektivního investování do převoditelných cenných papírů (tzv. UCITS Directive, v češtině se hovoří o směrnici SKIPCP) – předložila v červenci 2012 (více v příspěvku „Komise chce zlepšit ochranu spotřebitelů v oblasti finančních služeb“, [Monitoring červenec/srpen 2012](#)).

V pozadí všech 3 legislativních návrhů stojí úvaha, že „finanční krize se stala krizí důvěry spotřebitelů“. Komise proto tvrdí, že „pro důvěru spotřebitelů a hospodářský růst ve střednědobém a dlouhodobém horizontu jsou nezbytnou podmínkou silné, dobře regulované retailové trhy, které v co největší míře berou ohledy na zájmy spotřebitelů.“

Retailový investiční trh EU má podle Komise hodnotu cca 10 bil. €.

Obsah

Nové nařízení by mělo zvýšit kvalitu informací, jež jsou spotřebitelům poskytovány při zvažování investic, jež často tvoří podstatnou část jejich životních úspor. Každý správce investic by proto měl ke každému nabízenému produktu obligatorně ([což se dnes neděje](#) – pozn. aut.) poskytovat tzv. sdělení klíčových informací (Key Information Documents – KIDs).

Daný dokument by měl spotřebiteli dát k dispozici (dle Rady výhradně relevantní) [informace](#) o nejdůležitějších vlastnostech konkrétního investičního produktu, jakož i o rizicích a nákladech, jež jsou s ním spjaty (např. možnost ztráty investic). Informace o rizicích by měly být co nejvíce konkrétní a srovnatelné, ale zároveň nikoliv příliš zjednodušené. Sdělení klíčových informací by také mělo mít – v důsledku debaty Komise s ESMA – standardní podobu, pokud jde o strukturu, obsah i úpravu.

Uvedené požadavky by se měly vztahovat na produkty soukromého důchodového pojištění, všechny typy investičních fondů, investice v oblasti pojištění a strukturované retailové produkty (tj. takové, které umožňují nákupy cenných papírů „zabalovaných“ např. bankou do konkrétního produktu).

Náklady na implementaci nové normy by měly činit jednorázových 171 mil. € a pak 14 mil. € ročně, nést by je měli primárně správci investic a přeneseně patrně i spotřebitelé.

Další vývoj

Rada, která požaduje, aby nové nařízení bylo účinné až po 2 letech od vstupu v platnost, na UCITS se vztahovalo až po 5 letech (a jen za podmínky dojednání výše zmíněné revize směrnice č. 2009/65) a bylo revidováno po 4 letech, by se měla pokusit dojednat kompromis s EP již v prvním čtení. Výbor ECON by měl svou pozici k návrhu ([zprávu](#) Pervenche Berès) přijmout 9. 7. 2013.

Zpravodajka se již dříve nechala slyšet, že bude podporovat zpřísnění požadavků kladených na KIDs, která by měla být k dispozici ke všem retailovým (maloobchodním) investičním produktům (např. ke spořicímu účtům, životním pojištěním ap.), tedy nejen k PRIPs (více v příspěvku „ECON poprvé debatoval o zlepšení ochrany spotřebitelů v oblasti finančních služeb“, Ve zkratce..., [Monitoring listopad 2012](#)).

VNĚJŠÍ VZTAHY

EU a USA zahájily jednání o transatlantickém partnerství v oblasti obchodu a investic

Council approves launch of trade and investment negotiations with the United States, Luxembourg, 14 June 2013 ([10919/13](#))

Na summitu skupiny zemí G8, který se uskutečnil ve Velké Británii, došlo 17. 6. 2013 k oficiálnímu zahájení jednání mezi EU (zastoupenou předsed-

ou ER Hermanem Van Rompuyem a předsedou EK José Manuelem Barrosem) a USA (na summitu je zastupoval prezident Barack Obama). Předmětem bilaterálních jednání má být dohoda o transatlantickém partnerství v oblasti obchodu a investic (TTIP) a její pravidla.

Vedle klasických jednání o odstraňování bariér pro přístup na trhy obou aktérů se má jednat i o dalších regulativních opatřeních, jako jsou netarifní bariéry apod.

Kontext

O historické dohodě mezi EU a USA, která by měla vytvořit široký prostor obchodních a investičních příležitostí, se diskutuje již delší dobu. Na základě [výsledků](#) jednoho z pravidelných summitů mezi EU a USA, který se uskutečnil v listopadu 2011 ve Washingtonu, byla ustavena euroamerická pracovní skupina na vysoké úrovni zabývající se oblastí podpory zaměstnanosti a růstu.

V jejím čele stojí za EU komisař pro obchod Karel De Gucht, USA reprezentuje člen Obamovy administrativy a zástupce pro obchodní záležitosti Ron Kirk. Úkolem skupiny bylo podpořit vzájemnou obchodní a investiční výměnu mezi EU a USA, na pozadí problémů, s nimiž se v oblasti zaměstnanosti a ekonomického růstu potýká recesí zasažený vyspělý svět.

Právě tato skupina [doporučila](#) zahájit jednání o příslušné dohodě, přičemž Evropská rada na [summitu](#) v únoru 2013 doporučila Radě a EK bezodkladně toto doporučení následovat. Rada EU proto [schválila](#) zahájení těchto jednání 14. 6. 2013.

Mandát pro vyjednávání, který členské státy přijaly jednomyslně, je v rukou EK v souladu se skutečností, že společná obchodní politika náleží dle primárního práva EU do oblastí výlučných kompetencí Unie. Státy navíc zmocnily EK jednat jejich jménem i o těch otázkách týkajících se TTIP, které překračují oblast výlučné kompetence EU.

Navzdory problémům, které s sebou přinesla finanční krize a hospodářská recese, jež se projevuje v řadě evropských zemí, stále platí, že USA spolu s členskými státy EU vyprodukují dohromady téměř 50% světového HDP a realizují mezi sebou až 1/3 celkového objemu světového obchodu. Americký trh je největším exportním trhem pro výrobky z EU, export do USA se podílí na celkovém exportu EU 17%. Významný je také vzájemný obchod se službami, a pokud jde o investice, USA v EU investují až 3krát více než v Asii.

Obsah

V oblasti zlepšení vzájemného přístupu na trh by měla dohoda jít za rámec dosavadních obchodních dohod existujících mezi EU a USA. Také z tohoto důvodu se mají jednání zaměřovat především na odstraňování netarifních bariér, omezování byrokracie a zvýšení kompatibility regulativních systémů na obou stranách tak, aby se usnadnila spolupráce na úrovni firem. Nové transatlantické partnerství by mělo představovat největší bilaterální obchodní dohodu v dosavadní historii.

Zatímco v průběhu prvního funkčního období prezidenta Baracka Obamy vyslovovala řada expertů obavy z odklonu americké zahraniční politiky od evropské dimenze ve prospěch spolupráce zejména s asijsko-pacifickou oblastí, nyní je zahájení jednání vítáno zejména zástupci EU, kteří si od nich slibují stimul pro evropskou ekonomiku. TTIP bylo také jednou z klíčových priorit irského předsednictví.

Odhady hovoří o tom, že dohoda by mohla Unii přinést zvýšení HDP o více než 80 mld. €. Mezi dalšími předpokládanými pozitivními důsledky dohody bývají uváděny snižování spotřebitelských cen, tvorba nových pracovních míst (v EU by mělo být vytvořeno cca 2 mil. nových pracovních míst), již zmíněné zvýšení HDP a životní úroveň. V případě EU se očekává nárůst exportu o cca 6 % a v případě USA o 8 %.

Sbližování regulativních systémů vyvolalo na straně EU, známé regulativními politikami v oblasti životního prostředí, ochrany spotřebitele, bezpečnostních standardů a v poslední době i v oblasti pracovního práva, některé obavy, komisař pro obchod De Gucht však na **tiskové konferenci** následující po červnovém jednání Rady pro zahraniční věci ujistil, že TTIP nemá vést k oslabení unijních politik.

Ústupkem zejm. Francii, pro kterou tato otázka představuje citlivé téma, je skutečnost, že jednacím mandát EK nezahrnuje oblast audiovizuálních služeb, ačkoli EK má možnost doporučit rozšíření tohoto mandátu.

Další vývoj

V následujících měsících budou probíhat jednání vedená za EU a její členské státy Komisí. EP má být o průběhu jednání pravidelně informován, přičemž závěrečnou dohodu bude schvalovat Rada. EP s ní musí vyjádřit souhlas absolutní většinou svých členů. Následovat bude ještě ratifikace všemi členskými státy.

VNITŘNÍ TRH**EP podpořil kompromis, podnikání v EU bude „odpovědnější“**

Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů. Iniciativa pro sociální podnikání. Vytvářet příznivé prostředí pro podporu sociálních podniků v rámci sociálního hospodářství a sociálních inovací ([KOM\(2011\)682](#))

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 2004/109/ES o harmonizaci požadavků na průhlednost týkajících se informací o emitentech, jejichž cenné papíry jsou přijaty k obchodování na regulovaném trhu, a směrnice Komise 2007/14/ES ([KOM\(2011\)683](#))

Proposal for a Directive of the European Parliament and of the Council on the annual financial statements, consolidated financial statements and related reports of certain types of undertakings ([COM\(2011\)684](#))

Plénum EP 12. 6. 2013 **podpořilo** poměrem 657:17 a 655:18 kompromis týkajícího se balíku na „podporu podnikání a odpovědných podniků“. Rada tak **učinila** 20. 6. 2013. Komise to okamžitě **přivítala**. Nejdůležitější novinkou je, že platby společností, které působí v odvětví těžby nerostných surovin a v lesním hospodářství, vládám příslušných zemí by měly být v budoucnu (na vlastní náklady těchto společností) výrazně transparentnější.

Kontext

Komise balík uveřejnila v říjnu 2010 a doprovodila jej **sdělením** o sociální odpovědnosti podniků, jež balíku dává ideový „rám“ a nabízí **definici pojmu** Corporate Social Responsibility (CSR; více v příspěvku „Komise chce, aby podnikání v EU bylo „odpovědnější““, [Monitoring říjen 2011](#)).

Balík odkazuje primárně na iniciativu „Single Market Act“ (více v příspěvku „Single Market Act „tlačí“ EP i Komise“, [Monitoring duben 2011](#)).

Rada k balíku přijala tzv. obecný přístup v červnu 2012 (více v příspěvku „Rada je pro jednodušší sestavování účetní závěrky, ale i pro zpřísnění směrnice o transparentnosti“, Ve zkratce..., [Monitoring červen 2012](#)), výbor JURI se jím zabíral (aby jej v řadě parametrů zpřísnil) v září 2012 (více v příspěvku „JURI stejně jako Komise chce, aby podnikání v EU bylo „odpovědnější““, [Monitoring září 2012](#)). Zástupci Rady a EP dospěli ke kompromisu v dubnu 2013 (více v příspěvku „Rada a EP dosáhli kompromisu: podnikání v EU bude „odpovědnější““, [Monitoring duben 2013](#)).

Obsah a sporné body

Nejspornějším bodem jednání byla Komisi navrhovaná výjimka mající společností, které působí v odvětví těžby nerostných surovin a v lesním hospodářství, umožnit nepředkládat transparentní účty, pokud to nepovolují zákony země, kde tyto společnosti vykonávají svou činnost. V EP, který byl obdobně jako řada lidskoprávních organizací (např. Oxfam nebo Transparency International) striktně proti, se danému návrhu přezdívalo „diktátorská klauzule“. Výsledný kompromis už ji neobsahuje. Uvedené požadavky by se nicméně (zatím) neměly vztahovat na finanční sektor, telekomunikace či stavebnictví (jak požadovali zejm. zelení v EP).

Dalším ústupkem irského předsednictví, které návrh kompromisu předložilo, je akceptace požadavku EP, aby těžební společnosti ke zvýšení transparentnosti zavedly nejen systém výkaznictví podle jednotlivých zemí (country-by-country reporting; CBCR), ale také podle jednotlivých projektů, resp. licencí (project-by-project reporting; PBPR). Vykazování daní, poplatků a bonusů, jež těžební společnosti vyplácejí vládám hostitelských zemí, by mělo odhalit finanční dopady působení té které společnosti v každé hostitelské zemi zvlášť (více [zde](#)).

Uvedené požadavky by se měly týkat všech plateb nad 100 tis. € – po vzoru sekce 1504 amerického Dodd-Frank Act přijatého v červenci 2010, který stanovuje limit 100 tis. USD (EP požadoval 80 tis. €, Rada 500 tis. € a Komise počítala s tím, že limit stanoví až prostřednictvím komitologie, resp. aktem v přenesené působnosti). Ve výsledku by tak [údajně](#) mělo být pokryto na 90 % všech aktivit, které těžební společnosti na světě vykonávají. (Americké a evropské společnosti se nicméně podle Euromines budou moci dostat do konkurenční nevýhody vůči subjektům z jižní Ameriky nebo Číny.)

Formálně by mělo dojít k revizi [směrnici č. 2004/109](#) o transparentnosti (aby se vztahovala na kótované společnosti) a směrnic [č. 78/660](#) a [č. 83/349](#) – tzv. čtvrtá a sedmá směrnice o účetnictví – (aby se vztahovaly i na velké společnosti nekótované).

Nad rámec uvedeného by měly malé a střední podniky profitovat z jednoduššího sestavování účetní závěrky. Srovnatelnost účetních závěrek v rámci celé EU by měla podle Komise vést k lepšímu přístupu malých a středních podniků k financování, a tedy ke snížení nákladů na kapitál a k podpoře přeshraničního obchodu. Malé a střední podniky by měly v důsledku uvedeného opatření uspořít [údajně](#) až 1,7 mld. € ročně (více [zde](#)).

Obecně by mělo platit, že veškerá pravidla týkající se účetnictví by nadále měla vycházet z logiky fun-

gování malých a středních podniků (v současnosti se vůči nim naopak spíše uplatňují výjimky ze stávajících norem určených primárně pro velké podniky).

Další vývoj

Komise by měla nové směrnice, jež členské státy budou muset implementovat do 24 měsíců, revidovat po 3 letech od vstupu v platnost, primárně s cílem rozšířit jejich aplikovatelnost také na finanční sektor, telekomunikace či stavebnictví.

Rada a EP se dohodly na změnách uznávání odborných kvalifikací

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 2005/36/ES o uznávání odborných kvalifikací a nařízení [...] o spolupráci prostřednictvím systému pro výměnu informací o vnitřním trhu (KOM(2011)883)

Zástupci Rady a EP se 12. 6. 2013 [shodli](#) na revizi stávající směrnice o uznávání odborných kvalifikací. Komise to okamžitě [přivítala](#). Coreper kompromis [stvrdil](#) 26. 6. 2013.

Kontext

Stávající [směrnice č. 2005/36](#) stanovuje pravidla pro uznávání odborných kvalifikací v případě 800 kategorií [regulovaných profesí](#) (profesí samých je cca 4 700), kvalifikace 7 profesí (lékaři, stomatologové, lékárníci, zdravotní sestry, porodní asistentky, veterináři a architekti) jsou na jejím základě uznávány automaticky. Norma se týká občanů členských států EU, na (některé) občany třetích zemí se vztahují [normy jiné](#). (Praktické informace lze získat mj. v [dokumentu](#) „Everything you need to know about the recognition of professional qualifications“.)

To, že Komise předloží revizní návrh, bylo jasné delší dobu (již dříve předložila [zelenou knihu](#), problematikou se zabýval EP, když v listopadu 2011 přijal nelegislativní [zprávu](#) Emmy McClarkin; více v příspěvku „EP: Uznávání odborných kvalifikací v EU musí být rychlejší“, [Monitoring listopad 2011](#)), otázkou bylo jen to, co bude jeho obsahem. Komise text nakonec uveřejnila v prosinci 2011 (více v příspěvku „Uznávání odborných kvalifikací projde revizí“, [Monitoring prosinec 2011](#)).

O uznání kvalifikace v EU podle Komise zatím žádalo nejméně 230 tis. občanů členských států.

Obsah

Rada vyslyšela požadavky Komise a EP, aby na bázi dobrovolnosti (zainteresovaných profesních sdružení a/nebo členských států) vznikl „evropský profesní průkaz“ (de facto zápis v online databázi) propojený s elektronickým systémem

IM a umožňující uznávání odborných kvalifikací v cílové zemi (primárně v případě regulovaných profesí). Zájem o průkaz vydávaný zemí původu již údajně projevil např. zdravotní sestry.

To by mělo zajistit, že uznávání odborných kvalifikací bude až o polovinu rychlejší (namísto 12 i jen 4 týdny) a obejde se bez četných (dosud velmi častých) byrokratických procedur (problémem je kromě faktu, že domovská země se na uznávání nyní fakticky nepodílí, zejm. koncept tzv. částečného přístupu k profesi, jenž se uplatňuje – a i nadále se z důvodů obecného zájmu ad hoc uplatňovat bude – v případech, kdy nejsou definice jednotlivých profesí mezi členskými státy srovnatelné; srov. [rozsudek Soudního dvora EU C-330/03](#)), vše samozřejmě za striktního dodržení podmínky zachování ochrany osobních údajů.

Nově by se měla uplatnit zásada, že pokud dotčené úřady členských států nevyřídí žádosti o uznání odborných kvalifikací ve stanovené lhůtě, měly by být uznány automaticky (tacitně). Norma by se neměla vztahovat na notáře.

Informace o uznávání profesních kvalifikací – nově včetně stáží – by měly být dostupné na jednotných kontaktních místech (JKM), které vznikly v důsledku přijetí tzv. směrnice o službách ([směrnice č. 2006/123](#); v ČR je jich [15](#)).

Občané by měli na JKM získat informace o dokumentech požadovaných k uznání jejich kvalifikací, popř. dokončit potřebné on-line postupy.

Na druhou stranu by se měly zpřísnit minimální požadavky na odbornou a jazykovou přípravu např. lékařů, stomatologů, lékárníků, zdravotních sester, porodních asistentek, veterinárních lékařů a architektů, ale i dalších profesí, pokud tak Komise rozhodne prostřednictvím aktů v přenesené pravomoci. Členské státy by nicméně měly mít možnost tyto akty nerespektovat (tzv. opt-out), pokud by jejich implementace byla z jejich pohledu jakkoli problematická. Rovněž platí, že jazykové dovednosti by se měly posuzovat až po uznání odborné kvalifikace a pouze v případech, kdy existují „vážné pochybnosti“ o jazykových dovednostech dotčené osoby (výjimkou v tomto směru bude samozřejmě např. zdravotnický personál).

Ve zdravotnictví a školství by se měl začít uplatňovat mechanismus varování, který by měl garantovat, že se všichni zainteresovaní včas (do 3 dnů) dozvědí o zahájení řízení s konkrétním držitelem kvalifikace, např. pokud mu bylo z nějakého důvodu zakázáno poskytovat služby (typicky lékař se zákazem výkonu své profese).

Obecně by se měl rozšiřovat počet kvalifikací, které by měly být uznávány automaticky.

V současnosti jde pouze o 7 zmíněných profesí (lékaři, stomatologové, lékárníci, zdravotní sestry, porodní asistentky, veterináři a architekti). Do budoucna by měly být zavedeny „společné rámce odborné přípravy a společné zkoušky, které nahradí společné platformy“.

Další vývoj

Kompromis by měl do letních prázdnin 2013 schválit IMCO, aby byl připraven k přijetí plénem EP v říjnu 2013. Poté by jej měla formálně odsouhlasit i Rada.

Rada podporuje revizi směrnice o trzích finančních nástrojů (MiFID), musí se ale shodnout s EP

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o trzích finančních nástrojů a o změně nařízení [nařízení o infrastruktuře evropských trhů] o OTC derivátech, ústředních protistranách a registrech obchodních údajů ([KOM\(2011\)652](#))

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o trzích finančních nástrojů a o zrušení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/39/ES ([KOM\(2011\)656](#))

Coreper a Rada 17. a 21. 6. 2013 [odsouhlasily](#) po zhruba 18 měsících jednání kompromisní znění 2 návrhů majících revidovat směrnici o trzích finančních nástrojů (MiFID).

Kontext

Komise [uveřejnila](#) 2 návrhy na revizi [směrnice č. 2004/39](#) (MiFID) v říjnu 2011 (více v příspěvku „Komise reviduje směrnici o trzích finančních nástrojů (MiFID)“, [Monitoring říjen 2011](#)). MiFID v listopadu 2007 nahradila původní [směrnici č. 93/22](#) (Investment Services Directive; ISD). Norma sice stanoví pravidla pro poskytování investičních služeb ve finančních nástrojích (např. makléřství, poradenství, prodej, správa portfolia, upisování atd.) ze strany bank a investičních firem a pro fungování tradičních burz i alternativních obchodních míst (tzv. mnohostranných obchodních systémů; Multilateral Trading Facility; MTF), ale má i řadu nedostatků (např. ten, který členskými státům neumožňuje stanovit obchodování s konkrétním nástrojem na konkrétním obchodním místě), což podle komisaře Michela Barniera vede tomu, že finanční trhy neslouží reálné ekonomice, ale naopak. Komise při přípravě revize MiFID vyšla primárně ze [závěrů](#) skupiny G20, která se na summitu v Pittsburghu v září 2009 shodla na potřebě zlepšit transparentnost a dohled nad méně regulovanými trhy – včetně trhů s deriváty – a řešit problém nad-

měrného kolísání cen na trzích s komoditními deriváty. Komise také respektovala zásady Mezinárodní organizace komisí pro cenné papíry (International Organisation of Securities Commissions; IOSCO), což by mělo zajistit soulad „nové MiFID“ s právními prostředními mimo EU. Jak ale Komise sama připouští, „nová MiFID“ bude patrně znamenat menší změny než analogický [Dodd-Frank Act](#) v USA.

Plénum EP [přijalo](#) pozměňovací návrhy ke 2 příslušným zprávám Markuse Ferbera ([zde](#) a [zde](#)) v říjnu 2012 (více v příspěvku „EP podporuje revizi směrnice o trzích finančních nástrojů (MiFID)“, [Monitoring říjen 2012](#)), zprávy jako celek ale neodsouhlasilo – s cílem dospět s Radou ke kompromisu v rámci prvního čtení.

Obsah

Nově by měla trhy finančních nástrojů upravovat směrnice (MiFID), ošetřující definice produktů a obchodních míst, a nařízení (MiFIR), ošetřující požadavky na podávání zpráv (reporting), OTC deriváty či dohled.

„Nová MiFID“ by se měla kromě mnohostranných obchodních systémů (MTF) a regulovaných trhů (např. burz), které jsou součástí již existující úpravy, vztahovat i na nový typ obchodního místa – organizovaný obchodní systém (Organised Trading Facility; OTF) s možností obchodovat svůj vlastní kapitál jen za velmi omezených podmínek (při realizaci transakcí týkajících se státních dluhopisů nebo při přesně definovaných transakcích s dluhopisy, strukturovanými finančními produkty, emisními povolenkami a některými deriváty).

Transparentnost finančních trhů by měla „nová MiFID“ zajistit (1) shromažďováním veškerých tržních údajů o všech obchodních činnostech na kapitálových i nekapitálových trzích (trhy s dluhopisy, strukturovanými finančními produkty a deriváty) na jednom místě v EU (výjimky z tohoto pravidla by měly být možné, ale objemy takových obchodů by měly být omezeny jak na úrovni EU jako celku /max. 8%/, tak na úrovni příslušných obchodních míst /max. 4%/) a (2) posílením dohledu ESMA, který by měl mít možnost za vymezených okolností zakázat konkrétní produkty, služby nebo postupy (což se [týká](#) i obchodování s emisními povolenkami).

Počítá se také se silnějším dohledem nad trhy s komoditami a komoditními deriváty (jejichž obchodování má údajně vliv na ceny potravin) nebo s oznamováním investičních pozic podle kategorie obchodníka. Obé by mělo napomoci regulačním orgánům i účastníkům trhu posoudit roli spekulací na těchto trzích.

Sporné body

Jednorázové náklady na zavedení „nové MiFID“ by měly činit 512–732 mil. € a poté 312–586 mil. € ročně, tj. 0,10–0,15 %, resp. 0,06–0,12 % celkových provozních výdajů v unijním bankovním sektoru, což je – jak [tvrdí](#) Komise – jen pětina až čtvrtina nákladů, které finanční sektor vynaložil při implementaci původní MiFID. Na druhou stranu Komise není s to kvantifikovat přínosy zavedení „nové MiFID“.

Proti stejnému (přísnému) zacházení s finančními a komoditními trhy se nedlouho po uveřejnění návrhů postavili zástupci energetického průmyslu (EFET, Eurelectric a Eurogas) s tvrzením, že patří na finančních trzích spíše k malým hráčům a v důsledku nových opatření by mohli v budoucnu mít (krom jiného) problémy s likviditou.

Další vývoj

Litevské předsednictví by mělo ve druhé polovině roku 2013 usilovat o dosažení kompromisu se zástupci EP, s nímž Rada o obou návrzích spolurozhoduje.

Rada a EP se shodli na změně pravidel pro zadávání veřejných zakázek

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb ([KOM\(2011\)895](#))

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o zadávání veřejných zakázek ([KOM\(2011\)896](#))

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o udělování koncesí ([KOM\(2011\)897](#))

Zástupci Rady a EP se [25. a 26. 6. 2013](#) shodli na dalekosáhlé změně pravidel pro zadávání veřejných zakázek v EU. Komise to okamžitě [přivítala](#).

Kontext

Komise své návrhy mající pozměnit zejm. [směrnici č. 2004/17](#) a [č. 2004/18](#) předložila v prosinci 2011. Krom toho balík sestával z návrhu na novou směrnici o koncesích, jež byly dosud na evropské úrovni upraveny jen částečně (podle Komise [nedostatečně](#), mj. i proto, že EU podporuje projekty PPP, které často – údajně z 60 % – nabývají charakteru koncesí, a přitom jim neposkytuje jednotný legislativní rámec; více v příspěvku „Komise reviduje pravidla pro zadávání veřejných zakázek“, [Monitoring prosinec 2011](#)).

Veřejné zakázky se na HDP EU údajně podílejí přibližně 19%/1 500 mld. € (v Úředním věstníku EU byly v roce 2009 uveřejněny celounijní tendry za

více než 420 mld. €, a to je jen zlomek všech veřejných zakázek, které jsou v EU vypisovány). I proto Komise danou otázku již dříve zařadila mezi „12 projektů pro jednotný trh roku 2012“ (více v příspěvku „Single Market Act ‚tlačí‘ EP i Komise“, [Monitoring duben 2011](#)).

V lednu 2011 vznikla [zelená kniha](#) týkající se zadávání veřejných zakázek (více v příspěvku „Komise chce modernizovat způsob zadávání veřejných zakázek“, [Monitoring leden 2011](#)), EP se k ní vyjádřil nezávaznou [zprávou](#) Heide Rühleové v říjnu 2011 (více v příspěvku „EP podpořil změny v systému zadávání veřejných zakázek“, Ve zkratce..., [Monitoring říjen 2011](#)).

Obsah

Výběr veřejných zakázek by se měl v budoucnu řídit zásadou „ne nejlevnější, ale nejlepší“, tj. v úvahu by měla být brána i sociální či environmentální kritéria (udržitelnost, náklady životního cyklu, zkušenosti a služby subjektu usilujícího o získání veřejné zakázky ap.). Výbor IMCO to v průběhu negociací popisoval jako koncept MEAT (most economically advantageous tender; ekonomicky nejvýhodnější nabídka).

Pro usnadnění zadávání veřejných zakázek by měl vzniknout „jednotný evropský dokument pro zadávání veřejných zakázek“ dostupný ve standardizované podobě ve všech úředních jazycích EU (přestože EP požadoval jít ještě dále: zavést „pas“ prokazující fakt, že subjekt splňuje kritéria pro účast v příslušné veřejné zakázce). Zadavatelé veřejných zakázek by také měli povinně sdílet údaje o subjektech, které o ně usilují (pilotně skrze [IMI](#)), čímž by se měla snížit administrativní zátěž, resp. požadavky na počet předkládaných dokladů a na finanční způsobilost požadovanou pro podání nabídky (pro podání nabídky by obecně měla postačovat čestná prohlášení a/nebo dokumenty, které byly zadavateli předloženy v průběhu předchozích 4 let). Nová pravidla by měla v maximální možné míře vycházet vstříc malým a středním podnikům, např. zakázky nad 500 tis. € by mělo být možné záměrně (fakultativně) rozdělovat na menší části (platí ale, že každá část tohoto „řetězce“ měla být za plnění zakázky adekvátně odpovědná).

Směrnice o koncesích by měla pokrývat dohody mezi subjektem, který je zpravidla veřejný, a podnikem, který je obvykle soukromý a na který dlouhodobě přechází veškeré provozní riziko spojené s údržbou a rozvojem infrastruktur (vodovody, parkoviště, zpoplatněné pozemní komunikace ap.) a/nebo s poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu (energetika, zdravotnictví, odpadové hospodářství ap.).

Koncese nad 5 mil. € by měly nově podléhat uveřejnění v Úředním věstníku EU (daná hranice by měla být znovu posouzena po 3 letech od vstupu směrnice v platnost). Zároveň by měly být zpřesněny povinnosti veřejných zadavatelů týkající se (1) volby kritérií pro výběr a zadání zakázky (kritéria by měla být „objektivní“ a ekonomicky zvýhodňovat veřejné subjekty), (2) stanovení základních záruk, které je třeba dodržovat v průběhu zadávacího řízení (neměly ale být tak restriktivní jako v případě zadávání „klasických“ veřejných zakázek), a (3) rozšíření výhod [směrnice č. 2007/66](#) (resp. [směrnice č. 89/665](#) a [č. 92/13](#)) o přezkumném řízení v oblasti zadávání veřejných zakázek na všechny osoby, které mají zájem o získání koncese. Zástupci EP do návrhu prosadili, aby při udělování koncesí byla fakultativně zohledňována nejen technická, ale např. i environmentální a sociální kritéria. Současně by měla být zachována flexibilita zadavatelů měnit koncese i v průběhu doby, na kterou byly sjednány. Subjekty usilující o získání koncese by také měly zadavatele informovat o míře, v níž hodlají využívat subdodávky.

Směrnice by podle EP rozhodně neměla vézt k „nucené privatizaci“ veřejných služeb nebo infrastruktury, pouze by měla nabízet jednotný právní rámec pro realizaci koncesí v EU.

Z jejího rámce by navíc měl být (z [iniciativy](#) Komise) explicitně vyloučen sektor vodárenství (mj. na žádost Německa, a to nejméně na dobu 3 let následujících po uplynutí implementační lhůty směrnice), část hazardu, sektor obrany a civilní ochrany, záchranné služby realizované nestátními organizacemi, média či finanční a právní služby.

Další vývoj

Výbor IMCO by se měl kompromisem zabývat v červenci 2013, plénum EP pak na podzim 2013. Kdy jej přijme Rada, zatím není známo.

Rada i EP jsou pro zpřísnění směrnice o zneužívání trhu

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o obchodování zasvěcených osob a manipulaci s trhem (zneužívání trhu) ([KOM\(2011\)651](#))

Coreper 26. 6. 2013 [stvrdil](#) kompromis týkající se revize směrnice o zneužívání trhu dojednaný se zástupci EP 20. 6. 2013. Komise to okamžitě [přivítala](#). Stávající norma by se měla výrazně zpřísnit.

Kontext

Komise návrh na revizi [směrnice č. 2003/6](#) o zneužívání trhu (na komoditních a souvisejících derivátových trzích, resp. při „obchodování zasvěcených osob

s finančními nástroji za pomoci cenově citlivých důvěrných informací týkajících se těchto nástrojů“) uveřejnila v říjnu 2011 (více v příspěvku „Komise zpřísňuje směrnici o zneužívání trhu“, [Monitoring říjen 2011](#)) a po [skandálu](#), jenž se týkal manipulací se sazbami LIBOR a EURIBOR, změnila v červenci 2012 (více v příspěvku „Komise vystoupila proti manipulacím se sazbami LIBOR a EURIBOR“, Ve zkratce..., [Monitoring červenec/srpen 2012](#)).

Komise oba texty (krom revize směrnice i [ten](#), který se týká trestněprávního postihu za obchodování zasvěcených osob a manipulaci s trhem) navázala mj. na své [sdělení](#) „Posílení sankčních režimů v odvětví finančních služeb“ z prosince 2010 a [sdělení](#) „Na cestě k politice EU v oblasti trestního práva: zajištění účinného provádění politik EU prostřednictvím trestního práva“ ze září 2011. Výbor ECON návrhy Komise podpořil v říjnu 2012 (více v příspěvku „ECON je pro zpřísnění směrnice o zneužívání trhu“, [Monitoring říjen 2012](#)), Rada pak v prosinci 2012 (více v příspěvku „Rada je pro zpřísnění směrnice o zneužívání trhu“, [Monitoring prosinec 2012](#)). Současně s uvedenými návrhy byly prezentovány i návrhy mající revidovat [směrnici č. 2004/39](#) o trzích finančních nástrojů (více v příspěvku „Komise reviduje směrnici o trzích finančních nástrojů (MiFID)“, [Monitoring říjen 2011](#), v příspěvku „ECON podporuje revizi směrnice o trzích finančních nástrojů (MiFID)“, [Monitoring září 2012](#), v příspěvku „EP podporuje revizi směrnice o trzích finančních nástrojů (MiFID)“, [Monitoring říjen 2012](#), a výše).

Obsah

[Nová úprava](#) by měla mít charakter přímo účinného a přímo použitelného nařízení, které se bude nad rámec úpravy stávající vztahovat také na finanční nástroje obchodované pouze na nových platformách v mnohostranných obchodních systémech (Multilateral Trading Facility; MTF) a organizovaných obchodních systémech (Organised Trading Facility; OTF) a mimoburzově (over the counter; OTC).

Další vývoj

V následujícím období by měli zástupci EP a Rady začít vyjednávat o potenciálním kompromisu také stran výrazně kontroverznějšího návrhu, který se týká trestněprávního postihu za obchodování zasvěcených osob a manipulaci s trhem (druhá část balíku), aby obě normy mohly být přijaty v prvním čtení a vstoupit v platnost v jeden časový okamžik.

Nové normy by se měly začít uplatňovat po 2 letech od svého vstupu v platnost.

Komise: V oblasti veřejných zakázek výhradně elektronické faktury

Proposal for a Directive of the European Parliament and of the Council on electronic invoicing in public procurement (COM(2013)449)

Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions. End-to-end e-procurement to modernise public administration (COM(2013)453)

Komise 26. 6. 2013 [uveřejnila](#) návrh směrnice o elektronické fakturaci při zadávání veřejných zakázek. Současně předložila také sdělení, ve kterém představila svoji vizi „uceleného elektronického zadávání veřejných zakázek“.

Kontext

Komise oba dokumenty připravila především s odkazem na tzv. [digitální agenda pro Evropu](#), [sdělení](#) „Strategie pro elektronické zadávání veřejných zakázek“ (z dubna 2012; více v příspěvku „Veřejné zakázky výhradně elektronicky nejpozději od poloviny roku 2016“, Ve zkratce..., [Monitoring duben 2012](#)) a Akt o jednotném trhu II (z října 2012; více v příspěvku „Komise předložila Akt o jednotném trhu II“, [Monitoring říjen 2012](#)). Záměr zavést elektronickou fakturaci při zadávání veřejných zakázek do roku 2016 v průběhu roku 2012 podpořil i EP a Evropská rada. Od listopadu 2012 do ledna 2013 se k tématu konala také veřejná konzultace.

Veřejné výdaje na zboží, stavební práce a služby představují podle Komise cca 19% HDP EU.

Obsah

Nová norma by měla zvýšit interoperabilitu mezi různými, především vnitrostátními, systémy elektronické fakturace (za intervence CEN, na bázi [nařízení č. 1025/2012](#)), neboť elektronické faktury v současnosti tvoří pouze 4–15% celkového počtu všech vystavených faktur (a [obdobně](#) to platí i celkově o elektronické komunikaci s úřady).

Sdělení Komise pak ve středně- a dlouhodobém horizontu počítá s tím, že elektronická fakturace při veřejných zakázkách by měla být „spíše pravidlem než výjimkou“ (některé zdroje hovoří již o horizontu cca do 3–4 let). Členské státy by [take](#) měly vytvořit „národní strategie pro ucelené zadávání veřejných zakázek“ a sdílet osvědčené postupy, i s využitím prostředků a/nebo podpory EU (např. CEF či e-SENS).

Komise odhaduje, že přijetí elektronické fakturace při zadávání veřejných zakázek by v celé EU mohlo přinést úspory ve výši 2,3 mld. € ročně, resp. (podle

komisaře Michela Barniera) snížit vystavení jedné faktury z 30–50 € na 1 €.

Další vývoj

O přijetí návrhu bude spolurozhodovat Rada s EP. Výsledná směrnice by měla být implementována do 4 let od vstupu v platnost.

Komise chce dát vzniknout fondům pro dlouhodobé investice

Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council on European Long-term Investment Funds (COM(2013)462)

Komise 26. 6. 2013 [předložila](#) návrh nařízení, které by mělo definovat právní rámec pro soukromé „evropské fondy pro dlouhodobé investice“ (European Long-Term Investment Funds; ELTIF) určené investorům (fyzickým i právnickým osobám), kteří chtějí dlouhodobě investovat své prostředky do jimi vybraných společností (nekotovaných na burze) a/nebo projektů.

Kontext

Komise návrh předložila především s odkazem na Akt o jednotném trhu II (z října 2012; více v příspěvku „Komise předložila Akt o jednotném trhu II“, [Monitoring říjen 2012](#)) a [zelenou knihu](#) o dlouhodobém financování evropského hospodářství (z března 2013; více v příspěvku „Komise zveřejnila zelenou knihu o dlouhodobém financování evropského hospodářství“, Ve zkratce..., [Monitoring březen 2013](#)).

Obsah

ELTIF, s možností působení v EU jako celku, by měly být po splnění určitých podmínek ([např.](#) 70% investic do cenných papírů se splatností min. 5 let a zbývajících 30% do cenných papírů spadajících do rámce [směrnice č. 2009/65](#) o subjektech kolektivního investování do převoditelných cenných papírů, tzv. UCITS Directive) dostupné – na rozdíl od fondů rizikového kapitálu (více v příspěvku „Vzniku fondů pro sociální podnikání a fondů rizikového kapitálu už nic nebrání“, Ve zkratce..., [Monitoring březen 2013](#)) – pro všechny typy investorů (pro retailové investory v podobě tzv. strukturovaných retailových investičních produktů neboli PRIPs; viz výše).

Komise očekává, že zájem o ně budou mít zejména penzijní fondy a pojišťovny. Investice by měly být směřovány primárně do projektů infrastruktury, dopravy a udržitelné energie. (Do roku 2020 by se měly v EU realizovat projekty až za 2 bil. €.) Fondy by měly z části nahradit instrument bankovních úvěrů, a napomáhat tak reálné ekonomice.

Vůči investorům by ze strany ELTIF měla být zavedena informační povinnost. Obecně by se měla na správce fondů vztahovat pravidla [směrnice č. 2011/61](#) o správcích alternativních investičních fondů.

V praxi to znamená, že ELTIF by vždy měly mít deponitáře, který by se staral o bezpečné uložení aktiv, resp. zamezoval by soustředění příliš velkého množství prostředků do jednoho aktiva. Deriváty by měly ELTIF používat pouze pro zvládnání měnových rizik, nikoli pro spekulace. Rovněž platí, že ELTIF by měly investovat dlouhodobě a do nelikvidních aktiv, která se obtížně nakupují a prodávají. Proto by investoři neměli mít možnost vybírat si vložené prostředky před uplynutím stanoveného termínu své investice (min. 10 let).

Další vývoj

O návrhu bude spolurozhodovat Rada s EP.

Rada napodruhé přijala svou pozici ke směrnici o ozdravování bank

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se stanoví rámec pro ozdravné postupy a řešení problémů úvěrových institucí a investičních podniků a kterou se mění směrnice Rady 77/91/EHS a 82/891/ES, směrnice 2001/24/ES, 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2005/56/ES, 2007/36/ES a 2011/35/ES a nařízení (EU) č. 1093/2010 (KOM(2012)280)

Rada 27. 6. 2013 napodruhé [přijala](#) svou pozici k návrhu, který by měl do budoucna zajistit, aby členské státy nemusely z veřejných prostředků saturovat banky, jež se (podobně jako v průběhu současné finanční a dluhové krize) dostaly do potíží kvůli nedostatku likvidity. Poprvé se o to neúspěšně pokusila 21. 6. 2013, kdy o textu jednala přes 20 hodin. Nová směrnice by měla být jedním z pilířů chystané bankovní unie.

Kontext

Komise svůj návrh předložila v červnu 2012 (více v příspěvku „Komise chce, aby vznikla ‚bankovní unie‘“, [Monitoring červen 2012](#)). Další dva legislativní texty (týkající se jednotného mechanismu dohledu, tzv. SSM) byly včetně komplexního plánu na ustavení bankovní unie uveřejněny v září 2012 (více v příspěvku „Komise předložila další konkrétní návrhy na vznik bankovní unie“, [Monitoring září 2012](#), a v příspěvku „Zástupci Rady a EP se shodli na vznik jednotného mechanismu dohledu nad bankami“, [Monitoring březen 2013](#)). Na vzniku bankovní unie jako takové se v základních parametrech shodly hlavy států a vlád na summitu již v červnu 2012 a podpořil jej i MMF (více v příspěvku „Měsíc ve znamení summitu Evropské rady“, [Monitoring červen 2012](#)).

Obsah a sporné body

V budoucnu by měly mít úřady (národní a zejm. unijní EBA) nástroje, aby zasáhly buď dříve, než se problémy bank projeví, nebo v počátečních fázích, jestliže k problémům (např. porušení pravidel Basel III; více v příspěvku „Komise uveřejnila návrhy na implementaci dohody Basel III v EU“, [Monitoring červenec/srpen 2011](#), a níže) již dojde. Pokud by se finanční situace banky přece jen zhoršila tak, že by ji nebylo možné zachránit, „kritické funkce banky“ by mělo být možné zachovat (za dohledu dosazeného krizového manažera), přičemž náklady na restrukturalizaci a řešení problémů bank směřujících k úpadku by neměly jít na vrub daňových poplatníků, ale vlastníků bank (akcionářů) a věřitelů.

Navrhované nástroje by tedy měly být rozděleny na pravomoci trojího typu – (1) prevence, (2) včasné zásah a (3) řešení problémů, přičemž se zhoršující se situací by měl být zásah ze strany úřadů razantnější.

Členské státy zastoupené v Radě se dlouho nemohly shodnout na 2 podstatných věcech: (1) do jaké míry ochraňovat vklady nad 100 tis. €, které nejsou z titulu unijní legislativy ([směrnice č. 94/19](#)) povinně pojištěny, a (2) nakolik napříč členskými státy harmonizovat pravidla tzv. bail-in (zjednodušeně řečeno záchrany banky z prostředků jejich akcionářů, věřitelů – držitelů podřízených dluhopisů a nadřazených obligací – a držitelů nepojištěných vkladů /v uvedeném pořadí/).

Jiné možnosti řešení úpadku banky, např. prodej (části) obchodních činností banky jiné bance, vznik zdravé „překlenovací“ banky, jež by byla následně prodána, nebo rozdělení zdravých a toxických aktiv k vyčištění rozvahy banky, takové kontroverze nevyvolaly.

V případě uplatnění bail-inu by měly být chráněny vklady fyzických osob, mikropodniků, malých a středních podniků, ale např. i EIB. Opak obecně platí o vkladech nad 100 tis. €.

Bail-in by se neměl vztahovat na pojištěné vklady, zajištěné závazky včetně krytých dluhopisů, závazky vůči zaměstnancům bank v úpadku (tj. např. platy), komerční pohledávky vztahující se na zboží a služby podstatné pro každodenní fungování bank, závazky vyplývající z účasti v platebních systémech se zbývající splatností kratší než 7 dní a na mezibankovní závazky s původní splatností kratší než 7 dní. Členské státy by pak měly mít možnost z bail-inu vyloučit další položky, pokud by to mělo bail-in oproti požadovanému harmonogramu zpozdít, a tedy přinést další potenciální škody či ztráty.

Obecně by financování všech operací (úvěry, záruky, nákupy aktiv ap.), pokud nebudou

k dispozici prostředky na trhu, mělo být zajištěno prostřednictvím národních „fondů k řešení problémů“, které by měly každoročně (ex ante) získávat příspěvky od bank úměrně jejich závazkům a rizikovým profilům.

Fondy by měly v průběhu 10 let získat prostředky odpovídající 0,8% pojištěných vkladů všech participujících bank/bankovních skupin, což ovšem znamená – ve světle dnešních problémů bank – cca jen 80 mld. € (Komise přitom navrhovala 1% a ECON 1,5%). Členské státy by proto měly mít možnost vytvářet k těmto účelům ještě „paralelní fondy“ (national financing arrangement), popř. je ještě fakultativně propojovat s vlastními systémy pojištění vkladů dle [směrnice č. 94/19](#).

Z fondů by také mělo být možné saturovat akcionáře a věřitele banky v úpadku, pokud by měli při bail-inu utrpět výrazně větší ztráty než při realizaci standardního insolvenčního řízení (tzv. zásada „no creditor worse off“). Za ojedinělých okolností by z fondů měla být možná i rekapitalizace bank, ovšem jen za předpokladu, že půjde o výjimečné řešení. Popsanou „flexibilitu“ do návrhu zakomponovala zejm. Francie, Švédsko, Velká Británie a další nečlenové eurozóny (neboť nemají přístup k prostředkům ESM), navzdory Německu, Finsku či Nizozemsku.

Další vývoj

Rada předpokládá, že bude moci s EP dosáhnout kompromisu již v prvním čtení, a to do konce roku 2013. Nová norma by měla být revidována v roce 2016.

Komise při předkládání návrhu vyjádřila přesvědčení, že ustanovení výsledného textu by se mohla začít uplatňovat od 1. ledna 2015.

ZAMĚSTNANOST A SOCIÁLNÍ VĚCI**Rada chce, aby evropský globalizační fond fungoval i po roce 2013**

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o Evropském fondu pro přizpůsobení se globalizaci (2014–2020) ([KOM\(2011\)608](#))

Rada 20. 6. 2013 [podpořila](#) fungování problematického Evropského fondu pro přizpůsobení se globalizaci (EGF) i v období 2014–2020, a to s rozpočtem 1,05 mld. €. Komise to [přivítala](#).

Kontext

Komise svůj návrh předložila v říjnu 2011 (více v příspěvku „Komise chce otevřít evropský globalizační fond většímu počtu zájemců“, [Monitoring](#)

[říjen 2011](#)). EGF vznikl v lednu 2007 na základě [nařízení č. 1927/2006](#) s cílem finančně napomáhat podnikatelským subjektům, jež se dostaly do existenčních obtíží v důsledku globalizace. Ročně disponuje 500 mil. €, přičemž běžně se z nich vyčerpá jen zlomek. V červnu 2009 bylo proto v Úředním věstníku EU uveřejněno [nařízení č. 546/2009](#), které podmínky pro čerpání z EGF rozvolňuje. Nový legislativní návrh upravující fungování EGF v letech 2014–2020 na něj meritorně navázal – dočasná opatření, která v důsledku finanční a hospodářské krize z roku 2008 zavedla nařízení č. 546/2009, se podle Komise měla stát trvalými. Problémem byl ale postoj členských států. Z debaty v Radě v červnu 2012 vyplynulo, že pokračování EGF po roce 2013 si otevřeně přejí (zatím) jen 4 členské státy – Francie, Španělsko, Irsko a Lucembursko, proti níž stála dostatečně silná blokační menšina, kterou tvořila ČR, Estonsko, Lotyšsko, Německo, Nizozemsko, Slovensko, Slovinsko, Dánsko a Velká Británie (více v příspěvku „Rada se patrně postaví proti pokračování Evropského fondu pro přizpůsobení se globalizaci“, Ve zkratce..., [Monitoring červen 2012](#)). Výbor EMPL přesto v listopadu 2012 další fungování EGF podpořil (více v příspěvku „EMPL chce, aby evropský globalizační fond fungoval i po roce 2013“, [Monitoring listopad 2012](#)).

Obsah a sporné body

Rada potvrdila až 4. předběžný kompromis irského předsednictví a souhlasila s tím, aby za „pracovníka“ byl (v kontrastu s původními nařízeními č. 1927/2006 a č. 546/2009) považován nejen zaměstnanec se smlouvou na dobu neurčitou, ale také např. všichni zaměstnanci, kteří o místo přišli v důsledku hospodářské krize (na žádost Francie), a mladí nezaměstnaní z regionů NUTS 2, kde nezaměstnanost mladých přesáhla 25 % (na žádost Německa, byť v tomto případě najisto jen do roku 2017, kdy by měla Komise k dané problematice předložit zprávu).

EGF by měl podle Rady aktivity členských států kofinancovat rovnou sazbou 55 %, což je o 5 procentních bodů více, než navrhla Komise, a o 5 procentních bodů méně, než navrhoval EMPL.

Uvedené ústupky dojednané irským předsednictvím měly za následek, že počet odpůrců EGF se snížil na pouhé 3: Velkou Británie, Nizozemsko a Švédsko. Otevřeně EGF podpořila Belgie, Slovinsko, Rumunsko, Maďarsko, Lucembursko, Itálie, Španělsko, Finsko, Portugalsko, Řecko a Polsko. Indiferentní zůstalo Slovensko, ČR, Estonsko, Lotyšsko, Malta a Dánsko.

Další vývoj

Pikantní je, že 5 dní po přijetí pozice Rady [vydal](#) Evropský účetní dvůr [zprávu č. 7/2013](#) konstatující, že EGF je jako samostatný fond zbytečný.

Jeho roli by mohl bez problémů převzít ESF, který by navíc byl s to vyplácet prostředky rychleji a efektivněji. Účetní dvůr např. zjistil, že opatření EGF, jež od března 2007 do prosince 2012 financovala podporu příjmů (33 % všech výdajů fondu), by členské státy realizovaly tak jako tak. Podle Účetního dvora navíc neexistují „údaje, jež by umožňovaly posoudit účelnost prostředků, pokud jde o opětovné profesní začlenění propuštěných pracovníků“.

ZEMĚDĚLSTVÍ

EP, Komise a Rada se dohodly na reformě SZP

Press Release: 3249th Council meeting. Agriculture and Fisheries. Luxembourg, 24–25 June 2013
[\(11372/13\)](#)

Nejen v případě finanční perspektivy 2014–2020, ale také u dlouho projednávané otázky reformy SZP nakonec EP, Rada a EK přece jen do konce června 2013 dospěly k dohodě. Ta klade důraz na konvergenci přímých plateb a jejich „spravedlivější“ rozdělení, na ekologizaci, tedy „ozelenění“, i když s určitým oslabením původních požadavků, a [podle EK](#) i na posílení pozice zemědělců v potravinovém řetězci a na větší transparentnost SZP. Z hlediska ČR je považováno za důležité především to, že bylo potvrzeno dobrovolné nastavení degresivity přímých plateb.

Kontext

Jednání o reformě SZP pro období po roce 2013 probíhají již více než rok. V březnu 2013 o reformě hlasovalo plénum EP a také Rada dospěla ke společné pozici. Obě pozice se ale po prvním čtení v EP v některých důležitých bodech odlišovaly, proto od dubna 2013 probíhala jednání mezi institucemi, která měla vést ke kompromisnímu řešení.

EP a Rada se neshodovaly především v takových otázkách, jako je konvergence přímých plateb, zastropování přímých plateb, flexibilita v rámci nových ekologických opatření („ozelenění“), ale ani v některých dalších dílčích otázkách (definice aktivního zemědělce, podpory mladých zemědělců a drobných zemědělců, budoucnost kvót apod.; více v příspěvku „Plénum EP hlasovalo o reformě SZP, Rada dospěla ke společné pozici“, [Monitoring](#)

[březen 2013](#), a v příspěvku „Rada se věnovala dílčím otázkám reformy SZP a návrhu směrnice týkající se tabákových výrobků, [Monitoring květen 2013](#)).

Nedořešená situace v oblasti zemědělské reformy vedla v dubnu 2013 EK k tomu, že Radě předložila [návrh](#), který se týká přechodných opatření v rámci SZP pro rok 2014.

Přechodné období se má týkat především vyplácení přímých plateb předtím, než bude zaveden nový systém na základě reformy, a také programů rozvoje venkova, které jsou momentálně připravovány na základě projednávané legislativy na úrovni jednotlivých členských států (více v příspěvku „EK vydala návrh týkající se přechodných opatření v rámci SZP pro rok 2014 a Rada dále jednala o reformách SZP a SRP“, [Monitoring duben 2013](#)).

Obsah

Triolog institucí dospěl k dohodě o řadě sporných otázek během [zasedání](#) Rady ve dnech 24.–25. 6. 2013. Jednou z nejdůležitějších je konvergence přímých plateb, tedy otázka jejich „spravedlivějšího“ rozdělení napříč členskými státy, regiony i v rámci členských států. Podle dohody by do roku 2019 mělo být zajištěno, aby žádný členský stát nedostával na přímých platbách přiděleno méně než 75 % průměru přímých plateb v EU. Toto ustanovení je ovšem vázáno ještě na výsledek dohody o finanční perspektivě 2014–2020.

Ke sblížení úrovně přímých plateb má dojít také v rámci členských států či regionů, a to tak, že podpora na hektar nesmí klesnout pod úroveň 60 % průměru podpor vyplacených do roku 2019 ve stejné administrativní nebo zemědělské oblasti. Vyšší podpory mají zvýhodňovat malé a střední zemědělské podniky. Pro někdejší „nové“ členské státy může být pozitivní zprávou možnost prodloužení stávajícího systému plateb SAPS až do roku 2020.

Instituce se dohodly také na seznamu činností, které neodpovídají definici tzv. aktivního zemědělce, měly by tedy být vyloučeny z nároku na přímé podpory.

Změny se mají dotknout také podpor mladým zemědělcům do 40 let při zakládání podniků a zahajování zemědělské činnosti, a to v podobě zavedení doplňujícího příplatku ke stávajícím investičním opatřením, který by měl pomáhat v prvních 5 letech po zahájení zemědělské činnosti. Členské státy mají mít možnost více podporovat také tzv. znevýhodněné oblasti (LFA), v jejich definici a rozdělení však dochází k některým změnám. Dobrovolně mohou členské státy zavést zjednodušené podpory pro drobné zemědělce.

Dalším významným výsledkem, který přivítali i čeští vyjednaváci, je pokračování některých vázaných podpor, tedy podpor neoddělených od produkce. Tyto platby bude přirozeně možné poskytovat jen na některé druhy produkce, za důležité je však považováno navýšení těchto plateb o 2 % u proteinových plodin s cílem zvýšit soběstačnost EU v případě produkce rostlinných bílkovin.

Posílena je úloha producentů oborových a mezioborových organizací, které budou moci v některých odvětvích (jako je produkce mléka, ale také hovězího masa či obilovin) vyjednávat jménem svých členů dohody o prodeji.

Významné změny se chystají v oblasti kvót. Instituce EU se přece jen dohodly na zrušení cukerných kvót, a to od roku 2017. V odvětví přitom mají být zavedeny povinné mezioborové dohody. Změny se týkají také vinařství, kde má být od roku 2016 systém výsadbových práv (která v tomto odvětví de facto suplují úlohu kvóty) nahrazen novým systémem povolení pro výsadbu, do kterého by měli být více zapojeni i samotní vinaři. Systém má platit do roku 2030 s omezením výsadby na 1 % vinice ročně.

Pro případ krizí má být zavedena rezerva a EK může též producentům dočasně povolit regulovat množství produkce uváděné na trh v příslušném odvětví. Podpora mechanismů prevence rizik, jako je pojištění apod., má být ostatně také významnou součástí programů pro rozvoj venkova.

Jednou z nejspornějších otázek řešených v případě reformy SZP byla opatření týkající se tzv. ozelenění či ekologizace SZP. Dohoda nakonec přece jen stanovuje povinnost svázat 30 % přímých plateb s dodržováním 3 podmínek: diverzifikace plodin, udržování stálých travnatých porostů a vyčlenění plochy „v ekologickém zájmu“, a to nejprve v rozloze 5 % zemědělské plochy a od roku 2018 7 % (jak bylo navrhováno původně). Je možné uznávat i některá další opatření, ale i ta musí přinášet minimálně stejný pozitivní efekt pro životní prostředí.

Agroenvironmentální opatření mají být výrazně posílena i v rámci programů rozvoje venkova, a to prostřednictvím povinného vyčlenění minimálně 30 % finančních prostředků v rámci těchto programů právě na tato opatření, případně přímo na podporu ekologického zemědělství a na podporu investic a inovací souvisejících s životním prostředím.

V rámci programů rozvoje venkova mají být oproti období 2007–2013 také zdvojnásobeny podpory výzkumu, inovací a předávání znalostí. Stávající osy mají být nahrazeny větším manévrovacím prosto-

rem na úrovni členských států či regionů, na druhé straně, vzhledem ke zmíněným předepsaným povinným podílům vyčleněným na podpory související se životním prostředím, má tato flexibilita také své limity.

Ve jménu větší transparentnosti SZP mají být veřejně přístupné všechny informace o podpořích. Vyňati jsou z této povinnosti drobní zemědělci s podporami ve vyšší symbolických částek.

Postoj ČR

České ministerstvo zemědělství [hodnotí](#) dohodu s opatrným optimismem jako vyváženou. Za pozitivní je považována dobrovolnost v případě degresivity přímých plateb, která se má týkat tolik kritizovaného „zastropování“ pro velké podniky. Za další úspěšný bod jednání jsou považovány výsledky týkající se vázaných podpor či snížení finanční disciplíny (otázka tzv. franšízy).

ČR původně požadovala vyšší míru flexibility v případě ozelenění a kritizovala i požadavek vynětí 7% plochy v ekologickém zájmu, čemuž EU vyšla vstříc jen částečně. Některá ekologizační opatření ovšem lze považovat i za smysluplná: diverzifikace plodin a její účinky na kvalitu půdy či udržování určitých ekologických ploch zlepšujících ve výsledku retenční schopnost půdy. Škody, které napáchaly letošní povodně na zemědělské půdě, byly ostatně dalším důležitým tématem, které se 24.–25. 6. 2013 dostalo vedle reformy SZP na pořad jednání Rady. Tato otázka byla do jednání zařazena na žádost nejen české, ale také německé, rakouské a slovenské delegace, které současně apelují na EK, aby zvážila možnost poskytnutí finančních prostředků z Fondu solidarity právě pro boj s následky těchto událostí.

Další vývoj

Vzhledem k dohodě klíčových institucí by reformy přece jen měly začít platit od ledna 2014. Výjimkou jsou mechanismy týkající se struktury přímých plateb včetně požadavků pro ekologizaci, ale také novinky týkající se podpory mladých zemědělců. Zde má být uplatněno roční přechodné období (do roku 2015) pro přizpůsobení mechanismů na úrovni členských států i samotných zemědělců, kteří by měli být o tom, co je v SZP opět čeká, také dostatečně informováni.

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Další snížení emisí CO₂ z osobních aut do roku 2020: Rada a EP dosáhly kompromisu

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (ES) č. 443/2009 za účelem vymezení způsobů, jak dosáhnout cíle snížení emisí CO₂ z nových osobních automobilů do roku 2020 (KOM(2012)393)

Zástupci Rady a EP 24. 6. 2013 [dosáhli](#) kompromisu stran [návrhu](#) Komise, jenž by měl do roku 2020 zajistit další výrazné snížení emisí CO₂ z nových osobních automobilů.

Kontext

Komise návrh (spolu s [návrhem](#) na další snížení CO₂ z lehkých užitkových vozidel) předložila v červenci 2012 (více v příspěvku „Komise chce další snížení emisí CO₂ z osobních aut a dodávek“, [Monitoring červenec/srpen 2012](#)). V současnosti platí 2 relevantní normy: [nařízení č. 443/2009](#) (jež se týká snižování emisí CO₂ z osobních automobilů) a [nařízení č. 510/2011](#) (týkající se lehkých užitkových vozidel, tzv. dodávek). Pro osobní automobily dnes platí závazný cíl průměrných emisí z nových automobilů (vyráběných jedním výrobcem) 130 g/CO₂/km. Dosaženo by jej mělo být v roce 2015 (v roce 2011 průměrné emise z nových automobilů činily 135,7 g/CO₂/km).

Výbor ENVI návrh projednal v dubnu 2013. Příslušnou [zprávu](#) Thomase Ulmera přijal poměrem 47:17:1 a současně zpravodaje pověřil dojednáním kompromisu s Radou již v prvním čtení (více v příspěvku „ENVI podporuje další snížení emisí CO₂ z osobních aut“, [Monitoring duben 2013](#)).

Obsah

Průměrné emise z nových osobních automobilů by se měly do roku 2020 snížit o 27% (oproti roku 2015) na 95 g/CO₂/km, což by v praxi mělo znamenat snížení průměrné spotřeby paliva z dnešních 6 litrů na 4. Pro období po roce 2020 by měla Komise vypracovat dopadovou studii (tj. žádný nový emisní limit explicitně stanoven nebyl, přestože to EP požadoval; cíl by se měl ale údajně pohybovat mezi 70 a 80 g/CO₂/km). Výrobci, kteří produkují (také) vozidla s emisemi do 50 g/CO₂/km, tedy např. elektromobily, by měli moci – stejně jako dnes do roku 2016 – získat tzv. superkredity.

Jedno „čisté“ auto by mělo být ekvivalentem 2,5 aut běžných (s emisemi nad 50 g/CO₂/km). Systém superkreditů, jež by neměly být přenosné mezi jed-

notlivými lety, aby si jimi výrobci nemohli zlepšovat „skóre“ podle vlastního uvážení, by měl de facto skončit v roce 2023 (už by se neměly činit rozdíly mezi „čistými“ a běžnými auty).

Kompromis obsahuje oproti návrhu Komise nový požadavek, aby standardizované hodnoty spotřeby automobilů více odpovídaly hodnotám reálným.

Proto by stávající standard NEDC (New European Driving Cycle) měl nejpozději od roku 2017 nahradit standard [WLTP](#) (Worldwide Harmonised Light Duty Test Procedure) vyvíjený na úrovni OSN.

Sporné body

Environmentalistické organizace (např. Greenpeace a T&E), ale i někteří poslanci EP po uzavření kompromisu prohlásili, že dohodnuté cíle jsou stále velmi „měkké“ a poplatné zájmům německého automobilového průmyslu. Greenpeace např. dlouhodobě tvrdí, že průměrné emise z nových osobních automobilů by mohly v roce 2025 činit pouhých 60 g/CO₂/km.

Další vývoj

Kompromis musí v následujícím období potvrdit jak Rada, tak plénum EP.

VE ZKRATCE...

V Jekatěrinburgu se uskutečnil další summit EU–Rusko

Ve dnech 3.–4. 6. 2013 se v ruském Jekatěrinburgu uskutečnilo další z pravidelných setkání na nejvyšší úrovni mezi představiteli EU a RF, která se zpravidla konají dvakrát ročně. EU zastupovali předseda EK José Manuel Barroso a předseda ER Herman Van Rompuy, Rusko pak prezident Vladimir Putin. V rámci [tiskové konference](#) padala vesměs zdvořilostní slova zdůrazňující význam strategického partnerství nejen v ekonomické, ale i bezpečnostní oblasti. Skutečností je, že především v oblasti obchodních vztahů význam RF pro EU stoupá, Rusko je třetím nejvýznamnějším obchodním partnerem Unie a v posledních letech, po překonání dopadů finanční a ekonomické krize, která se částečně dotkla také Ruska, objem obchodní výměny mezi oběma aktéry opět vzrostl. V letech 2011–2012 to bylo o 10% v porovnání s předcházejícím obdobím. Za pozornost stojí také skutečnost, že Rusko v roce 2013 předsedá skupině největších světových ekonomik označované jako G20. Navzdory optimistickým slovům ale ve vztazích mezi oběma aktéry existují i sporná témata. Vedle témat globálních, jako jsou situace v Sýrii či íránský jaderný program, jsou to i témata související bezprostředně se vztahy EU–Rusko. Náleží k nim energetika, ruská kritika praktického uplatňování tzv. třetího liberalizačního balíku, který se dotýká pozice společnosti Gazprom na evropských trzích, a také téma víz. Státníci během summitu hovořili i o dalších otázkách, jako je evropská bezpečnost s důrazem na společné sousedství (tedy na oblast východní Evropy ležící v prostoru mezi EU a Ruskem, které EU věnuje pozornost prostřednictvím svého programu Východního partnerství, zatímco RF ji považuje za součást svého „blízkého zahraničí“). V této souvislosti byla zdůrazňována zejména situace v Podněstří. Lze zmínit někdejší iniciativy pro ustavení společné rady ministrů zabývající se právě řešením tzv. zamrzlých konfliktů, s důrazem na situaci v Podněstří, prozatím však v této oblasti konkrétních výsledků dosaženo nebylo. Předseda ER Van Rompuy na tiskové konferenci opatrně zmínil také otázku lidských práv a role občanské společnosti. Za konkrétní výsledek summitu lze považovat [podpis](#) dohody týkající se

boje proti nelegálním drogám, což je problematika, která významně trápí také ruskou společnost.

Rozdílný přístup Komise a MMF k záchraně Řecka

MMF [vydal](#) 5. 6. 2013 zprávu, ve které kritizuje postup Komise při první restrukturalizaci vládního dluhu Řecka v roce 2010. Podle MMF se měla restrukturalizace dluhu uskutečnit v roce 2012 realizovat již v roce 2010. Podle Komise MMF nebere při těchto závěrech v potaz provázanost řecké ekonomiky s ekonomikou eurozóny. Podle MMF také nedošlo k adekvátnímu rozdělení kompetencí a práce v rámci tzv. trojky a EU neměla dostatek povědomí o řeckém programu pomoci. Komise se hájila také tím, že zpráva přichází zevnitř MMF, kdežto se zástupci fondu a jejich oficiálním postojem má EU konstruktivní vztah. Určité pochybení nicméně přiznal bývalý šéf eurozóny Jean-Claude Junckner. Podle něho eurozóna dostatečně neodhadla, jaký vliv na skomírající ekonomiku budou mít tak rozsáhlé škrty.

Zákaz těžkých kovů v bateriích se blíží

Zástupci Rady a EP [dosáhli](#) 5. 6. 2013 kompromisu ve věci revize [směrnice č. 2006/66](#). Coreper jej stvrdil 14. 6. 2013. V praxi by to mělo znamenat zákaz používání více než 0,002% kadmia v bateriích a akumulátorech „bezdrátových elektrických zařízení“ (např. mobilní telefony) od 31. 12. 2016 a rtuti v knoflíkových bateriích (v nichž rtuť tvoří méně než 2% hmotnosti), a to po 21 měsících poté, co norma vstoupí v platnost (příčemž Komise by měla EP a Radě předložit zprávu o alternativách pro napájení naslouchátek pro nedoslýchavé). V obou případech by měli být koncoví uživatelé schopni akumulátory/baterie ze svých zařízení snadno odstranit. V zásadě jde o zrušení výjimek, které obsahovala původní norma. Kromě přínosu pro životní prostředí by nová pravidla měla snížit poptávku po těžbě kadmia o cca 10% (v porovnání s celosvětovou těžbou dnes). Směrnice by měla být implementována do 18 měsíců. Plénum EP by ji mělo definitivně přijmout v září 2013.

Dohoda týkající se ochrany osobních dat stále daleko

Irské předsednictví si kladlo za cíl, aby se státy v Radě do konce června 2013 shodly na společném textu týkajícím se ochrany osobních dat. Na [zasedání](#) Rady 6. 6. 2013 k tomu došlo jen částečně. Vzhledem k počtu pozměňovacích návrhů se s dodržáním harmonogramu jednání potýká i EP (více v příspěvku „LIBE jednal podruhé o dodatcích k nařízení na ochranu osobních dat“, [Monitoring květen 2013](#)). Irsko je navíc sídlem velkých internetových společností, jako je Google, Facebook nebo Microsoft, které se netají silným lobbingem jak vůči EP, tak vůči jednotlivým členským státům. Komisařka Viviane Redingová se snažila návrh prosadit, většina států s výjimkou Švédska, Finska, Španělska a Lucemburska s ním ale buď částečně, nebo zcela nesouhlasí. Např. Francie, Itálie nebo Řecko požadují, aby občané dávali „explicitní souhlas“ se zpracováním osobních dat. Velká Británie a Nizozemsko o novou normu stojí nejméně a kritizují hlavně její finanční nákladnost pro malé a střední podniky. Např. Nizozemsko odhadlo náklady na implementaci nařízení pro svoji ekonomiku na 72 mld. €, ročně pak na 1,1 mld. €. Maďarsko požaduje stejně jako ČR změnit formu normy z nařízení na směrnici. Otázka „být zapomenut“ v online prostředí nebyla ani projednávána. Německo je k návrhu také kritické a požaduje více času. Chce např. větší flexibilitu pro veřejný sektor, zlepšit zacházení s daty soukromých osob, respekt ke svobodě projevu a vylčení dat spojených s právem a právním řádem. Obecně platí, že pokud nebude schváleno vše, nebude schváleno nic. Podle komentátorů bude přijetí normy trvat déle, než si Komise, která odmítavý postoj Rady kritizuje, představovala.

Komise: Nezákonný obchod s tabákem bude obtížnější

Komise 6. 6. 2013 [zveřejnila strategii](#) boje proti nezákonnému obchodu s tabákem, kvůli němuž členské státy EU přicházejí údajně o 10 mld. € ročně. Komise hodlá (za [pomoci](#) OLAF, který shodou okolností 7. 6. 2013 podepsal smlouvu o spolupráci v dané oblasti s Ukrajinou) snížit atraktivitu pašování tabáku, zvýšit zabezpečení dodavatelského řetězce, lépe vymáhat platnou legislativu a/nebo zpřísnit sankce za relevantní nelegální kroky. Strategie by měla být rozvíjena na národní, unijní i mezinárodní úrovni a plně implementována do konce roku 2015. V praxi to [znamená](#) nejen např. ratifikaci [protokolu](#) k rámcové úmluvě WHO o kontrole tabáku, ale i předložení nových legislativních návrhů (na sjednocení skutkových podstat a správních sankcí týkajících se nezákonného obchodu s tabákem) a/

nebo schválení těch, které již byly uveřejněny, včetně kontroverzní [revize](#) tzv. tabákové směrnice ([směrnice č. 2001/37](#)), která však podle některých názorů tím, že požaduje relativně značné sjednocení obalů cigaret, nezákonný obchod s tabákem spíše podpoří, než utlumí (více v příspěvku „Komise navrhla zpřísnění směrnice o tabákových výrobcích“, [Monitoring prosinec 2012](#)).

Nekomerční pohyb domácích zvířat po EU bude jednodušší

Rada 10. 6. 2013 [přijala nařízení](#), které umožňuje jednodušší cestování po EU a dovážení domácích zvířat do EU, konkrétně psů, koček a fretek, které doprovázejí své majitele. EP přijal svůj postoj v květnu 2013. Nařízení vstoupí v platnost po uveřejnění v Úředním věstníku EU, v účinnost pak do 18 měsíců. Daná zvířata, pokud mají potřebné dokumenty o vakcinaci proti vzteklině, se mohou v doprovodu svých majitelů pohybovat po EU. Současná legislativa majitelům neumožňuje přeshraniční pohyb s více jak 5 domácími zvířaty najednou. Toto opatření mělo předejít zneužívání pro komerční účely. Navrhované nařízení by mělo majitelům cestování umožnit, pokud prokáží, že se účastní soutěže, sportovního klání, výstavy ap. Legislativa představuje jasnější pravidla pro dokumentaci, identifikaci zvířete a vakcinaci. Dosud platilo nařízení č. 998/2003, které zavedlo tzv. pasy. Identifikační dokument zvířete musí být vydán patřičnou veterinární správou, zahrnovat identifikační číslo, detaily o vakcíně proti vzteklině a další informace o zdravotním stavu zvířete. Za platnou identifikaci se považuje jak vyteťované číslo, tak elektronický čip, který byl zaveden v červenci 2011.

EP chce bojovat proti mafii

Nelegislativní [usnesení](#), které přijali poslanci EP 11. 6. 2013, chce podpořit boj proti mafii a organizovanému zločinu a korupci. Podle zpravodaje Lacoliniho by měli být informátoři a svědci zločinů páchaných mafii lépe chráněni vytvořením evropského programu na ochranu svědků, měla by být zavedena celoevropská definice zločinu, kterého se účastní mafiánské organizace, a zrušeno bankovní tajemství v případech, kde je potřeba zjistit informace o vyšetřovaném subjektu. Usvědčení z vážného zločinu by mělo vést k nedostupnosti veřejných financí po dobu min. 5 let. Člověk usvědčený z korupce by také neměl moci po dobu 5 let kandidovat na veřejnou funkci. V září 2013 poslanci očekávají předložení návrhu na vytvoření institutu evropského prokurátora. V říjnu 2013 chtějí poslanci představit komplexní strategický dokument týkající se boje s přeshraniční kriminalitou.

Plénum EP stvrdilo revizi směrnice o expozici elektromagnetickým polím

Plénum EP 11. 6. 2013 [stvrdilo](#) (*obdobně* jako Rada 20. 6. 2013) revizi [směrnice č. 2004/40](#) „o minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví před expozicí zaměstnanců rizikům spojeným s elektromagnetickými poli“ s frekvencí do 300 MHz (daná pole se nacházejí např. v blízkosti televizních vysílačů, radarů ap.). Komise, která krok EP [přivítala](#), [návrh](#) předložila v červnu 2011 (více v příspěvku „Směrnice o expozici elektromagnetickým polím dozná změn“, Ve zkratce..., [Monitoring červen 2011](#)). Mezi další „fyzikální činitele“ unijní legislativa řadí krom elektromagnetických polí také hluk, vibrace a optické záření z umělých zdrojů. Nová norma by měla vzít v úvahu nejaktuálnější vědecká data (dostupná např. v doporučeních platformy ICNIRP), aby nedocházelo k jejím konfliktům např. s využíváním magnetické rezonance ve zdravotnictví a/nebo při využívání analogických technologií armádami. I z tohoto důvodu byla původní směrnice (oprávněně) kritizována a v roce 2008 byla (ze strany Komise) odložena její implementace nejprve do 30. 4. 2012 a poté do 31. 10. 2013. Nová směrnice by měla zavést řadu výjimek a celkově by se měly její požadavky spíše zmírnit. Na druhou stranu by Komise měla nechat vypracovat studii týkající se důsledků nejen krátkodobé, ale zejm. dlouhodobé expozice elektromagnetickým polím, jíž se norma primárně nevěnuje (např. vliv na pokožku, kardiovaskulární systém, centrální nervovou soustavu ap.) a případně uveřejnit příslušný legislativní návrh. Směrnice vstoupí v platnost 1. 7. 2013 a měla by být implementována do 1. 7. 2016. V praxi to znamená zavedení důsledné informační povinnosti zaměstnavatelů vůči zaměstnancům, pravidelné zdravotní prohlídky, školení ap. s tím, že členské státy by si měly zachovat možnost minimální požadavky směrnice na svém území zpřísnit. Na „nezaměstnance“ (tedy spotřebitele, uživatele mobilních telefonů, cestující ap.) se i nadále vztahuje nezávazné [doporučení č. 1999/519](#).

EP schválil změny na trhu s potravinami pro zvláštní výživu

Plénum EP 11. 6. 2013 přijalo [zprávu](#) Frédérique Ries, čímž definitivně [schválilo návrh nařízení](#), jež by mělo zrušit stávající [směrnici č. 2009/39](#) o potravinách určených pro zvláštní výživu (včetně [směrnice č. 92/52](#) a [č. 96/8](#) a [nařízení č. 41/2009](#)). Komise text předložila v červnu 2011. Obecně by se uvádění daných potravin na trh (z něž celkově „ukrajují“ cca 1–2%) mělo řídit obecnými normami typu [nařízení č. 1924/2006](#) o „údajích týkajících se potravin z hlediska jejich nutriční hodnoty a vli-

vu na zdraví“ či [směrnice č. 2002/46](#) o „sblížení právních předpisů členských států týkajících se doplňků stravy“. Důvodem pro tuto (na unijní poměry) poměrně neobvyklou změnu, kdy dochází ke zrušení speciální směrnice (byť náhradou za přímo účinné a přímo použitelné nařízení), je skutečnost, že původní norma byla z hlediska své implementace [problematická](#) (nebylo, zjednodušeně řečeno, jasné, co jsou „potraviny určené pro výživu specifických skupin populace“ a co „specifické potraviny určené pro výživu populace jako celku“). Nové nařízení by mělo specifikovat požadavky na potraviny určené „ohroženým skupinám populace“ – dětem do 3 let, pacientům s rakovinou, zažívacími obtížemi [ap.](#) (v budoucnu na žádost EP i na potraviny určené sportovcům). Zároveň by měl vzniknout jediný seznam látek, jež by takové potraviny mohly obsahovat (např. vitamíny, minerály, aminokyseliny, taurin ap.; dnes existují 3 a vzájemně se překrývají). Zboží, které je již na trhu, by se nové nařízení dotknout nemělo. Naopak by se mělo začít uplatňovat až po 3 letech od vstupu nařízení v platnost (s výjimkou čl. 11, 16, 18 a 19, které by se měly uplatnit 20 dní po uveřejnění výsledné normy v Úředním věstníku EU). Na žádost EP by měly být v novém nařízení definovány přesné požadavky na „neidealizující“ obaly dětských mléčných výživ (pro děti do 12 měsíců a po posouzení Komisí, resp. EFSA, případně i pro děti ve věku 12–36 měsíců), aby matky více než dosud kojily, či požadavky na nízký obsah pesticidových reziduí. Naopak potraviny obsahující lepek by měly být kvůli požadavku Rady ošetřeny [nařízením č. 1169/2011](#) (o poskytování informací o potravinách spotřebitelům). K otázce potravin určených sportovcům a mléčných výživ pro děti ve věku 12–36 měsíců by měla Komise do 2 let připravit zprávu a předložit ji Radě a EP.

Komise „doporučuje“ členským státům zavést kolektivní žaloby

Komise 11. 6. 2013 [doporučila](#) členským státům zavést „nástroje kolektivní právní ochrany“ (tedy, zjednodušeně řečeno, kolektivní žaloby) s cílem umožnit fyzickým i právnickým osobám domoci se práv, jež jim přiznává právo EU (zejm. v oblasti ochrany spotřebitele, hospodářské soutěže, ochrany životního prostředí a finančních služeb). Cílem [doporučení](#) (a navazujícího [sdělení](#)) je zajistit jednotný přístup ke kolektivní právní ochraně, aniž by bylo nutné harmonizovat právní řády jednotlivých členských států (institut kolektivních žalob existuje v 16 členských státech EU, ČR mezi ně nepatří). Podle Komise by mělo být ve všech členských státech možné žádat nejen o vydání soudního příkazu k zastavení porušování práv (tzv. zdržovací žaloba), ale

i náhradu za újmu, která byla dotčeným způsobena (tzv. žaloba na náhradu škody). Rozhodně by se však [nemělo](#) jednat o skupinové soudní spory (tzv. class actions) běžné v právním systému USA. Žaloby by proto až na odůvodněné výjimky měly být založeny na zásadě „opt-in“, tj. na výslovném souhlasu individuálních žalujících. Aby se žalob nezneužívalo, členské státy by např. neměly povolovat odměňování právních zástupců v závislosti na výši přiznaného odškodnění. Subjekty zastupující žalující stranu by navíc měly být neziskové, aby skutečně jednaly v zájmu těch, kteří utrpěli újmu. Pokud členské státy nezavedou zmíněné principy do 2 let, je Komise připravena předložit legislativní návrhy, což ostatně již delší dobu [prosazuje](#) – navzdory zástupcům businessu typu Eurochambres nebo BusinessEurope – EP (a v něm zejm. socialisté) či spotřebitelé (BEUC).

Nárokovat škodu vzniklou porušením pravidel hospodářské soutěže bude snazší

Komise 11. 6. 2013 [uveřejnila návrh](#) směrnice mající zajistit snazší nárokování škody vzniklé porušením pravidel hospodářské soutěže, a to jak ze strany fyzických, tak právnických osob (příčemž na postizích za samotné porušení pravidel hospodářské soutěže ze strany Komise či příslušných národních úřadů by se nemělo měnit nic). Komise návrh doprovodila dedikovaným [sdělením](#) a „[praktickým průvodcem](#)“ celou problematikou. V současnosti dané nároky zpravidla nejsou vznášeny, neboť je to procesně relativně obtížné (v posledních 7 letech se tak dělo jen v 25 % případů, za nimiž stály zpravidla velké společnosti z Velké Británie nebo Nizozemska). Nová směrnice by měla situaci podle Komise výrazně zlepšit tím, že nastaví jednotná pravidla pro celou EU. Národní soudy by [např.](#) měly mít pravomoc nařít subjektům, které porušily pravidla hospodářské soutěže, předložit důkazy, pokud vůči nim bude vznesen nárok na náhradu škody. Relevantní rozhodnutí národních úřadů na ochranu hospodářské soutěže by měly být současně důkazy pro všechny soudy ve všech členských státech. Směrnice by měla stanovit časový limit 5 let pro nárokování škody, stejně jako pravidla, aby případné odškodnění bylo skutečně vyplaceno poškozeným. Jednou z variant by mělo být i mimosoudní řešení sporu. O návrhu by měla rozhodovat Rada spolu s EP. Výsledná směrnice by měla být implementována do 24 měsíců od vstupu v platnost.

Komise představila akční plán pro ocelářství

Komise 11. 6. 2013 [uveřejnila](#) – poprvé od tzv. Davignonova plánu z roku 1977 na zavedení kvót k omezení nadprodukce – akční plán na podporu

ocelářství v jednotlivých členských státech EU (ve 23 zemích funguje cca 500 výrobních závodů). Ocelářství v EU bylo zasaženo nízkou poptávkou v kombinaci s nadměrnou výrobní kapacitou na světě. Zároveň se potýká s vysokými cenami energie a potřebou investic do „udržitelné“ výroby. Poptávka po oceli je v EU v porovnání s rokem 2007 nižší o 27% a zaměstnanost v odvětví se v témže období snížila o 10 %. Přesto ocelářství stále zaměstnává přes 360 tis. osob a ročně produkuje více než 177 mil. tun oceli, tj. 11% světové produkce. Komise proto hodlá do konce roku 2013 vyhodnotit regulační zátěž v sektoru (údajně 14 € na tunu oceli), napomáhat (nejen propuštěným) zaměstnancům finanční podporou rekvalifikací (mj. z ESF), podporovat poptávku v automobilovém průmyslu a „udržitelném stavebnictví“, sledovat světové trhy s kovovým šrotem (coby klíčovou surovinou) a zajistit k nim subjektům z EU rovný přístup, poskytovat poradenství ve věci uzavírání dlouhodobých (a tedy výhodnějších) smluv o dodávkách elektřiny (40% nákladů ocelářských firem) či podporovat výzkum a inovace zejm. v drahých fázích pilotního a ukázkového provozu (mj. z programu Horizont 2020). Na plnění akčního plánu, který nikterak nezpochybňuje spornou politiku EU boje proti globálnímu oteplování, by měla dohlížet skupina na vysoké úrovni. Komise by měla jeho realizaci posoudit v roce 2014.

Komise chce odstranit přetížení vzdušného prostoru v Evropě

Komise 11. 6. 2013 [předložila](#) návrhy na reformu evropského systému řízení letového provozu s cílem předejít v budoucnosti problémům: během příštích 20 let by měl počet letů v rámci EU vzrůst o 50 %. Komise tvrdí, že evropský vzdušný prostor je v současnosti roztržštěný, což letecké společnosti a jejich zákazníci stojí téměř 5 mld. € ročně (řízení letového provozu v současnosti představuje 6–12% ceny každé letenky). Každý let je navíc v průměru o 42 km delší, což se podepisuje na nákladech na paliva, emisích i delších zpožděních, nehledě na to, že řízení letového provozu v USA je ve srovnání s EU [údajně](#) dvakrát tak efektivní. Komise proto navrhla pozměnit 4 nařízení definující projekt jednotného evropského nebe (Single European Sky, SES), spuštěný v roce 2004 a revidovaný o 5 let později, a pravidla, jimiž se řídí Evropská agentura pro bezpečnost letectví (EASA) zaměřující se na koordinaci vzniku technických předpisů. Vnitrostátní orgány dohledu nad řízením letového provozu by v budoucnu měly být organizačně i rozpočtově nezávislé. Na plnění tzv. výkonnostních cílů SES (10násobné zvýšení bezpečnosti, snížení nákladů na řízení letového pro-

storu o 50%, ztrojnásobení kapacity vzdušného prostoru a snížení dopadu na životní prostředí o 10%) by měla nově dohlížet Komise, která by měla disponovat i sankčním mechanismem. Základní služby řízení letového provozu by sice měly zůstat nedotknuty, ovšem na podpůrné služby (meteorologie, letecké informační, komunikační, navigační nebo dohledové služby) by měla být vypisována výběrová řízení s cílem ušetřit až 20% dnes vynakládaných prostředků. Dnešních 27 státních bloků vzdušného prostoru by také mělo být nahrazeno 9 flexibilními funkčními bloky vzdušného prostoru (FABs) odpovídajícími namísto státních hranic primárním leteckým tokům. FABs sice měly fungovat již od prosince 2012, ovšem k jejich plné implementaci nedošlo a Komise zvažuje na podzim 2013 zahájení řízení o nesplnění povinnosti („Komise: Jednotné evropské nebe ani po 10 letech nenaplňuje očekávání“, Ve zkratce..., [Monitoring říjen 2012](#)). FABs by měly být kontrolovány posíleným „správcem sítě“ Eurocontrol, který fakticky převádí předpisy EASA do praxe. O všech návrzích bude spolupracovat Rada a EP. Jak ale ukazují první reakce zainteresovaných aktérů, půjde o proces obtížný. Proti návrhům se již stihla vyjádřit Francie, Německo a zaměstnanci řízení letového provozu (podpoření odbory ETF) v době jejich předkládání – v obavě ze ztráty pracovních míst v důsledku faktické liberalizace, kterou Komise navrhuje – stávkovali. Návrhy jednoznačně podporují pouze aerolinky, které na stávající nedostatky projektu jednotného evropského nebe (doslova) doplácí.

Zábavní pyrotechnika bude bezpečnější

Rada 10. 6. 2013 [souhlasila](#) s revizí [směrnice č. 2007/23](#), kterou Komise předložila v listopadu 2011 v reakci na záměr z roku 2008 harmonizovat relevantních 9 směrnic souvisejících s bezpečností průmyslových produktů (tzv. NLF, new legislative framework, by se měl týkat mj. také výtahů, měřidel či nízkonapěťových elektrických přístrojů). V praxi by to mělo znamenat, že zábavní pyrotechnika bude bezpečnější (lépe značená; na obalech by např. měla být poštovní i webová adresa), přičemž jejím výrobcům, importérům a distributorům by při splnění příslušných standardů (tedy zajištění souladu se směrnicí) měly odpadnout byrokratické překážky při uvádění na trh (např. papírovou formu komunikace by měla nahradit komunikace elektronická). Samotný dohled nad trhem by se ale měl zejména na národní úrovni zvýšit a příslušné orgány by měly být lépe vybaveny k odhalování a postihování nelegálních dovozů pyrotechniky ze třetích zemí. (Pyrotechnikou jsou míněny všechny výrobky,

které obsahují výbušné látky produkující díky exotermické chemické reakci teplo, světlo, zvuk, plyn, kouř nebo kombinaci těchto efektů. Nemusí jít tedy výhradně o zábavní pyrotechniku, byť té se norma bude dotýkat primárně, ale např. i o generátory plynu v automobilových airbazích.)

Coreper stvrdil kompromis týkající budoucnosti transevropské dopravní sítě do roku 2050

Coreper 12. 6. 2013 [stvrdil](#) kompromis týkající se [návrhu](#) o hlavních směrech pro rozvoj transevropské dopravní (námořní, vodní, železniční, silniční, letecké) sítě (TEN-T), jež zástupci Rady a EP dosáhli v květnu 2013. Souhlasili se záměrem vybudovat tzv. hlavní síť do roku 2030 a tzv. globální (širší) síť do roku 2050 (globální síť by podle Komise měla být konstruována tak, aby od ní nikdo nebyl vzdálen více jak 30 minut jízdy). Členské státy si při negociacích vymohly řady ústupků, pokud jde o změny map TEN-T, např. v oblasti vodní dopravy. EP zase požadoval zapojení místních a regionálních samospráv a občanské společnosti do realizace TEN-T a zohlednění jejich environmentálních dopadů. Obecně lze konstatovat, že na TEN-T by měla skrze tzv. koordinátory koridorů a tzv. projekty společného zájmu více než dříve dohlížet Komise. TEN-T by měla být financována mj. prostřednictvím nového Nástroje pro propojení Evropy (Connecting Europe Facility; CEF), na jehož základních (ovšem zatím nezveřejněných parametrech) se zástupci Rady a EP [shodli](#) 27. 6. 2013. Jisté je pouze to, že sektor dopravy by měl být v rámci CEF, disponujícího v letech 2014–2020 cca 30 mld. €, výrazně finančně upřednostněn (na rozdíl od sektorů energetiky a telekomunikací).

EP schválil nové rozdělení křesel pro volby v roce 2014

Na plenárním zasedání 12. 6. 2013 schválil EP [návrh rozhodnutí](#), podle kterého se 12 členským státům, včetně ČR, pro volby v roce 2014 krátí přidělený počet křesel v EP o 1. V následujících volbách tedy budou občané ČR vybírat namísto současných 22, respektive někdejších 24 (ve volbách v roce 2004) pouze 21 europoslanců. Souvisí to s přistoupením nového členského státu Chorvatska a nutností zachovat maximální počet 751 europoslanců, jak stanovuje Lisabonská smlouva. V této souvislosti lze připomenout, že nejlidnatější stát, Německo, přijde dokonce o 3 poslance. Stávající EP byl totiž volen ještě před vstupem Lisabonské smlouvy v platnost, tedy v souladu s křesly přidělenými podle Smlouvy z Nice, která dávala Německu v EP 99 míst. Podle nově platného primárního práva činí maximální

počet poslanců na 1 zemi 96, po vstupu smlouvy v platnost ale bylo Německu umožněno přechodné období, aby se předešlo rozhodování, kteří 3 z 99 zvolených poslanců mají „jít z kola ven“. K další možné úpravě počtu křesel v závislosti na demografickém vývoji v členských zemích, případně na dalším zvyšování počtu členů EU by mělo dojít před volbami v roce 2019, EP je přitom povinen představit návrh na tuto změnu již do konce roku 2016.

EP: Přístup k veřejným datům bude snazší

Plénum EP 13. 6. 2013 [stvrdilo](#) poměrem 486:62:10 kompromis mezi zástupci Rady a EP (z března 2013) stran návrhu, jehož cílem má být snazší přístup k datům získaným „veřejnými orgány a útvary“. Komise to okamžitě [přivítala](#). Nová norma, revidující [směrnici č. 2003/98](#), má především vytvořit stejné podmínky pro otevřený přístup k veřejným (tedy neosobním neboli open) datům po celé EU. „Tyto akce staví EU do postavení světové avantgardy, pokud jde o opakované využití informací veřejného sektoru,“ tvrdilo se doslova v [tiskové zprávě](#), jíž Komise doprovodila předložení návrhu v prosinci 2011 (více v příspěvku „Komise chce usnadnit přístup k veřejným datům“, Ve zkratce..., [Monitoring prosinec 2011](#)). K veřejným informacím (např. mapy, statistická a meteorologická data, data z projektů financovaných z veřejných prostředků, digitalizované knihy z veřejných knihoven ap.) by měl mít opakovaný a až na výjimky bezplatný přístup jak veřejný, tak soukromý sektor (zejm. malé a střední podniky), používat by je mělo být možné i ke komerčním účelům (např. v mobilních aplikacích typu [idos.cz](#)), pakliže se na ně nevztahuje právo na ochranu duševního vlastnictví (z tohoto důvodu by mimo normu měly zůstat např. výstupy vzdělávacích a kulturních institucí, na muzea, knihovny a archivy by se ale vztahovat měla). Podmínkou je, aby veřejné informace byly „v běžně používaných a strojově čitelných formátech“. Nic z toho automaticky neznamená, že by členské státy měly uveřejňovat více informací (to by mohlo být předmětem [dlouho projednávané](#) revize [nařízení č. 1049/2001](#)). Již zveřejněné informace by pouze měly být snáze dostupné. Implementační lhůta nové směrnice bude být 24měsíční.

Každé nové auto bude od října 2015 muset „umět“ eCall

Komise 13. 6. 2013 (po takřka 8 letech nelegislativních iniciativ) [uveřejnila](#) 2 návrhy ([nařízení](#) a [rozhodnutí](#) EP a Rady) s cílem zajistit, aby každý nový model osobního automobilu nebo lehkého užitkového vozidla (dodávky) byl od října 2015 vybaveny systémem automatizovaného tísňového volání při

dopravních nehodách eCall, který v případě vážné nehody automaticky vytočí celoevropské číslo tísňového volání 112 a lokalizuje vozidlo. Dnes má eCall jen 0,7% vozidel. Současně by měla být vytvořena potřebná infrastruktura k řádnému přijímání a vyřizování takových telefonátů. [Podle Komise](#) by tak mohlo být zachráněno až 2 500 životů ročně, neboť eCall by měl urychlit zásah záchranné služby o 40% v městských oblastech a o 50% mimo města. Vedle příznivých dopadů na silniční bezpečnost by měl eCall přispět také ke zmírnění dopravní neprůjezdnosti způsobené nehodami a k omezení následných nehod, k nimž může dojít vinou nezajištěného místa havárie. Očekávají se i přínosy pro dodavatele technologií, protože Komise očekává, že eCall by mohl být využíván i k dalším účelům (např. k hledání odcizených automobilů). Náklady na implementaci eCall by neměly přesáhnout 100 € na jedno vozidlo. Formálně by mělo dojít mj. ke změně [směrnice č. 2007/46](#). Vzhledem k tomu, že plénum EP povinné vybavení vozidel systémem eCall dlouhodobě podporuje (více v příspěvku „EP chce, aby všechny nové vozy byly od roku 2015 vybaveny systémem tísňového volání eCall“, [Monitoring červenec/srpen 2012](#)), lze očekávat, že se schválením návrhů bude mít výrazně větší problém Rada. Dokonce ani zástupce automobilového průmyslu (ACEA) záměr Komise nerozporuje, problém spatřuje v zásadě jen v „ambiciózním“ časovém harmonogramu.

Komise: Státy mají bojovat s nezaměstnaností efektivněji

Komise 17. 6. 2013 [přeložila](#) návrh mající zefektivnit boj jednotlivých členských států s nezaměstnaností. V EU je v současnosti cca 26 mil. nezaměstnaných, ale 1,7 mil. volných pracovních míst zůstává neobsazeno. Komise proto cílí na to, aby „veřejné služby zaměstnanosti“ (zjednodušeně řečeno, úřady práce) uměly „lépe reagovat na potřeby nezaměstnaných i podniků“, což se podle Komise zvláště týká ČR, Francie, Bulharska, Maďarska, Rumunska, Litvy, Španělska a Itálie. V praxi to znamená, že nová norma (rozhodnutí založené na čl. 149 Smlouvy o fungování EU) by měla zřídit platformu pro srovnávání výkonnosti veřejných služeb zaměstnanosti (za každý členský stát by v ní měl být zastoupen 1 člen a 1 náhradník, totéž platí i pro Komisi) s cílem identifikovat osvědčené postupy a podporovat sdílení zkušeností. Síť, která neformálně existuje již od roku 1997, by měla rovněž podpořit praktické provádění tzv. záruk pro mladé (mladým lidem by mělo být nabídnuto zaměstnání, další vzdělávání, učňovská příprava nebo stáž do 4 měsíců poté, co se stali nezaměstnanými nebo co opustili školu; více v příspěvku „Rada: Nezaměstnaní do 25 let musí

dostat „garance“, Ve zkratce..., [Monitoring únor 2013](#)) nebo doporučení adresovaných jednotlivým členským státům v rámci evropského semestru. Rada s EP by měly rozhodnutí přijmout tak, aby je bylo možné uplatnit od 1. 1. 2014.

TRAN podpořil nové nařízení o tachografech

Výbor TRAN 18. 6. 2013 [podpořil](#) poměrem 32:3:1 kompromis týkající se nového nařízení o tachografech („záznamových zařízeních v silniční dopravě“), dosažený mezi zainteresovanými institucemi v květnu 2013 (více v příspěvku „Rada a EP se shodly na novém nařízení o tachografech“, [Monitoring květen 2013](#)). Komise by podle kompromisu měla do konce roku 2014 přijmout konkrétní technické specifikace nových tachografů, aby jimi mohly být počínaje rokem 2018 vybaveny všechny nové vozy nad 3,5 t. Vozy registrované před rokem 2018 by podle kompromisu měly být vybaveny novými tachografy během 15 let od vstupu nařízení v platnost. Firmy by měly moci získat výjimku z povinnosti instalovat do svých vozidel tachografy, pokud se jejich vozidla (do 7,5 t) pohybují v okruhu 100 km (dnes 50 km) a doprava není hlavním zdrojem jejich příjmů. Kompromis bude muset ještě definitivně odsouhlasit Rada a plénum EP. Výsledná norma vstoupí v platnost 1 den poté, co bude uveřejněna v Úředním věstníku EU.

ENVI podporuje výrazné snížení emisí fluorovaných plynů

Výbor ENVI 19. 6. 2013 [přijal](#) poměrem 48:19:1 [zprávu](#) Base Eickhouta, čímž podpořil záměr Komise výrazně snížit do roku 2030 o emise fluorovaných plynů používaných např. v chladničkách či klimatizačních zařízeních. Komise svůj návrh předložila v listopadu 2012 (více v příspěvku „Komise navrhla výrazné snížení emisí fluorovaných plynů“, Ve zkratce..., [Monitoring listopad 2012](#)). Podle ní dané plyny přispívají ke globálnímu oteplování až 23 000krát silněji než CO₂ a od roku 1990 se jejich emise [zvýšily](#) o 60% (na rozdíl od všech ostatních skleníkových plynů, jejichž emise se snížily). Nová norma by měla zpřísnit platné [nařízení č. 842/2006](#) zákazem používání fluorovaných plynů v některých nových zařízeních, pokud jsou k dispozici funkční alternativní (a vůči klimatu šetrnější) řešení. ENVI požaduje, aby se tak stalo v letech 2015–2020. Komise také navrhla, aby se od roku 2015 postupně snižovalo celkové množství nejvýznamnější skupiny fluorovaných plynů – částečně fluorovaných uhlovodíků (HFC) –, resp. aby se objem jejich prodeje snížil do roku 2030 na jednu pětinu. ENVI požaduje, aby došlo ke snížení na pouhých 16% stávajícího

stavu (z let 2009–2012). Výrobci a importéři by proto např. měli platit 10 € za použití každé tuny HFC a zařízení obsahující fluorované plyny by nemělo být možné vyvážet mimo EU. Oba tyto požadavky ENVI rozporuje např. EuroCommerce. Pokud Rada dospěje ke svému postoji v červenci 2013, hodlají s ní zástupci EP co nejdříve dojednat kompromis již v prvním čtení.

Kompromisu o přísnějších pravidlech pro nakládání s drogovými prekursory dosaženo

Zástupci Rady a EP [dospěli](#) 19. 6. 2013 ke kompromisu týkajícímu se přísnějších pravidel pro nakládání s drogovými prekursory. Komise své návrhy týkající se legálně prodávaných drogových prekursorů, používaných kromě plastů, textilu, barviv, léčiv apod. také v heroinu a metamfetaminu (pervitinu), a cílí na jejich častější celní kontroly jak na hranicích EU, tak v jejím rámci předložila v září 2012 (více v příspěvku „Přísnější pravidla pro nakládání s drogovými prekursory“, Ve zkratce..., [Monitoring září 2012](#)). První návrh se týká efedrinu a pseudoefedrinu, druhý acetanhydridu. Nejen výrobci jako doposud, ale především uživatelé acetanhydridu (prekursoru heroinu) by měli podléhat registraci. Co se týče efedrinu a pseudoefedrinu, kontrolovány by neměly být jen exporty, ale stejně tak i importy. Vzniknout by měla také evropská databáze drogových prekursorů. [Stávající legislativa](#) (zejm. [nařízení č. 273/2004](#)), založená na [konvenci OSN](#) z roku 1988, [obsahuje](#) 23 drogových prekursorů.

ENVI i podruhé podpořil zdražení emisních povolenek

Výbor ENVI 19. 6. 2013 i podruhé [podpořil](#) revizi časového harmonogramu aukcí emisních povolenek a odložení aukcí (tzv. backlog) 900 mil. emisních povolenek z let 2013–2015 (400 mil., 300 mil. a 200 mil.) až do let 2019–2020 (300 mil. a 600 mil.). Plénum EP se totiž v dubnu 2013 postavilo proti příslušnému [návrhu nařízení](#). Komise, která z pochopitelných důvodů vždy [byla](#) na straně ENVI (stejně jako např. ČEZ a obecně výrobci elektřiny v EU či odbory), návrh předložila v listopadu 2012 (více v příspěvku „Komise zdraží průmyslu emisní povolenky“, Ve zkratce..., [Monitoring listopad 2012](#)). Novým nařízením hodlala řešit stav, kdy se v důsledku hospodářského útlumu a vysokého množství povolenek na trhu cena 1 povolenky (reprezentující 1 t CO₂) snížila pod „kritickou“ hranici 10 € (dnes činí cca 3 €, přičemž ještě v roce 2008 byla na úrovni 20 € a vyšší), a celý systém tak v podstatě přestal na 11 tis. zapojených subjektů motivovat k tomu, aby své emise snižovali tak, jak Komise

původně předpokládala, tedy výrazněji a rychleji. ENVI potvrdil, že backload by měl být jednorázovým opatřením (a svého druhu do roku 2020 také jediným; pak by Komise měla najít „dlouhodobější řešení“), přičemž současně by měla být naplněna podmínka, že v jeho důsledku nedojde k tzv. relo-kaci dotčených energeticky náročných provozů mimo EU (jejich seznam by měl být mezi lety 2015–2020 aktualizován). Příjmy ze zmíněných 900 mil. povolenek by 2/3 měly být využity výhradně na podporu inovativních nízkouhlíkových technologií, relevantní pilotní projekty ap. Plénium EP bude o příslušné [zprávě](#) Matthiase Grooteho hlasovat 3. 7. 2013. Podpořit ji musí vzhledem k popsáním okolnostem absolutní většina EP, tj. 367 poslanců.

Komise: ČR má problém s normami o ropných rezervách a léčích

Komise 20. 6. 2013 [vyzvala](#) ČR, aby implementovala [směrnici č. 2009/119](#) ukládající členským státům povinnost udržovat minimální zásoby ropy a/nebo ropných produktů, aby byla zajištěna bezpečnost dodávek ropy v případě jejich možného narušení, a [směrnici č. 2010/84](#) o kodexu týkajícím se humánních léčivých přípravků a jejich bezpečnosti. V prvním případě měla být norma implementována do 31. 12. 2012, v případě druhém již do 21. 7. 2012. Pokud ČR do 2 měsíců na tzv. odůvodněná stanoviska uspokojivě nezareaguje, je Komise oprávněna zahájit proti ní řízení před Soudním dvorem EU.

Rada definitivně schválila pravidla Basel III

Rada 20. 6. 2013 [stvrdila](#) kompromis týkající se zavedení [pravidel Basel III](#) v EU, jež Coreper formálně [přijal](#) již 27. 3. 2013. Zástupci Rady s poslanci EP ke kompromisu, revidujícímu (a zpřísnujícímu) zejm. [směrnice č. 2006/48](#) a [č. 2006/49](#) o kapitálových požadavcích (tzv. CRD Directives), předběžně dospěli v únoru 2013 (více v příspěvku „EP a Rada se konečně shodli na nových pravidlech kapitálové přiměřenosti bank (a omezení bonusů pro bankéře)“, [Monitoring únor 2013](#)), mezitím se ale vedly ještě další negociace o „významných technických otázkách“ majících pro kompromis získat i Velkou Británii, která jej s ohledem na zájmy londýnské City, jednoho z největších finančních center světa, jako jediný členský stát odmítla. [Nová pravidla](#) (směrnice a nařízení), jež by se měla dotknout cca 8 tis. bank v celé EU (a pokud jde o bonusy, tak také jejich nejvyššího managementu), by se měla uplatnit od 1. 1. 2014 za předpokladu, že výsledné normy budou uveřejněny v Úředním věstníku EU do 30. 6. 2013.

Rada po 8 letech podpořila přenositelnost nároků na penzijní připojištění

Rada 20. 6. 2013 [přijala](#) tzv. obecný přístup k [návrhu](#) směrnice „o zlepšení přenositelnosti nároků na penzijní připojištění minimálních požadavcích na podporu mobility pracovníků zlepšením nabývání a zachování nároků na penzijní připojištění“. Komise, která původní návrh předložila již v říjnu 2005 a po intervenci pléna EP v červnu 2007 z něj vyčlenila otázkou automatické přenositelnosti práv na penzijní připojištění, to okamžitě [přivítala](#). Irské předsednictví kvůli širší akceptaci textu návrh dále omezilo pouze na případy mobility pracovníků mezi členskými státy (byť se předpokládá, že postupně se pravidla nové směrnice alespoň neformálně rozšíří i na pracovníky, již se za prací stěhují v rámci členských států; zatím to přislíbilo Německo a Lucembursko). V následujícím období se očekávají jednání zástupců Rady a EP o možném kompromisu v rámci prvního čtení. (Po přijetí Lisabonské smlouvy se v Radě o návrhu rozhoduje kvalifikovanou většinou, do té doby byla potřeba jednomyslnost.) Výsledná směrnice by měla být implementována do 3 let s možností odkladu o další 2 roky.

EMPL podpořil směrnici, která by měla „vyjasnit“ směrnici o vysílání pracovníků

Výbor EMPL 20. 6. 2013 poměrem 22:18:6 [přijal návrh zprávy](#) Danuty Jazłowiecké týkající se „vyjasnění“ [směrnice č. 96/71](#) o vysílání pracovníků. Revize normy samotná byla v září 2012 kvůli nesouhlasu národních parlamentů bezprecedentně pozastavena (více v příspěvku „Komise chce zvýšit ochranu pracovníků vysílaných do zahraničí“, [Monitoring březen 2012](#), a v příspěvku „Komise bezprecedentně stahuje revizi směrnice o vysílání pracovníků, Ve zkratce...“, [Monitoring září 2012](#)). Předmětem debat byl zejm. institut společné a nerozdílné odpovědnosti kontraktovaných i subkontraktovaných firem za mzdy a stížnosti vyslaných pracovníků. Zatímco zpravodajka jej chtěla zrušit (nebo nerealisticky zavést v rámci celého vnitřního trhu), řada její levicových kolegů (plus např. Výbor regionů cílící na maximální možnou ochranu pracovníků) na něm trvala, takže ve zprávě nakonec obsažen je. Dalším problematickým bodem byla otázka tzv. sociálního dumpingu (srov. čl. 3 návrhu). Proto je součástí zprávy seznam klíčových charakteristik firem (kde je registrována, kde platí daně a další odvody, kde realizuje svou aktivitu, kdo jsou vysílání pracovníci, odkud pocházejí, kolik jich ve firmě je, na jak dlouho jsou vysílání ap.), dle nichž by mělo být možné identifikovat, které z nich využívají

vysílání pracovníků k obcházení pravidel sociální ochrany platných zejm. v tzv. starých členských státech. Nadto by firmy měly dopředu reportovat, koho a na jak dlouho vysílají, přičemž vždy by měl být na místě, kam byli pracovníci vysláni, i odpovědný zaměstnanec firmy (srov. čl. 9). Zástupci EMPL by se měli v následujícím období – navzdory uvedeným zpřísněním původního návrhu – pokusit dojednat s Radou kompromis již v prvním čtení.

Rada se konečně shodla na tom, jak bojovat proti podvodům s DPH

Rada se 21. 6. 2013 [shodla](#) na tom, jak bojovat proti podvodům s DPH: souhlasila s [návrhem](#) Komise cílícím na zavedení „mechanismu rychlé reakce“, který by měl členských státům po posouzení Komisí umožnit během 1 měsíce změnit způsob výběru DPH – platil by ji dočasně zákazník-příjemce zboží nebo služby, nikoliv dodavatel (více v příspěvku „Komise chce zrychlit reakce členských států na podvody s DPH“, Ve zkratce..., [Monitoring červenec/srpen 2012](#)). Nové opatření by mělo napomoci zabránit [známým \(zejm. tzv. karuselovým\) podvodům](#) s touto daní. Popsaný tzv. reverse charge mechanismus, jehož zavedení Komise navrhla již v říjnu 2009 (více v příspěvku „Komise předložila návrh na omezení ‚karuselových‘ podvodů s DPH“, [Monitoring říjen 2009](#)), by mělo být možné členskými státy používat „dočasně a výjimečně“ do 31. 12. 2018 v oblasti obchodu s mobilními telefony, zařízeními s integrovanými obvody, při dodávkách plynu a elektřiny, v oblasti telekomunikačních služeb a v oblasti obchodu s herními konzolami, tablety, notebooky, obilovinami a průmyslovými plodinami a surovými a částečně zpracovanými kovy. Podvody s DPH se podle Komise odehrávají relativně rychle a v EU každoročně dosahují řádu miliard eur. Stávající podoba [komplexní směrnice č. 2006/112](#) mechanismus rychlé reakce ani reverse charge mechanismus v širším měřítku nezná (pouze v případech průmyslového odpadu a emisních povolenek), navíc jejich autorizace trvá Komisi od podání žádosti příslušného členského státu 8–9 měsíců. Dlouhodobé řešení podvodů s DPH by měla přinést zevrubná revize směrnice č. 2006/112, s níž počítá např. [sdělení](#) o budoucnosti DPH (více v příspěvku „Jaká bude DPH? Komise odkryla karty“, [Monitoring prosinec 2011](#)).

Komise: V případě ztráty či odcizení nešifrovaných osobních údajů se bude se všemi spotřebiteli nakládat stejně

Komise 24. 6. 2013 [přijala nařízení](#) „o opatřeních vztahujících se na oznámení o narušení bezpečnosti osobních údajů“ podle [směrnice č. 2002/58](#) o sou-

kromí a elektronických komunikacích. V praxi to znamená, že by měl být stanoven přesný postup, jak mají provozovatelé telekomunikačních sítí a poskytovatelé internetových služeb jednat, pokud dojde ke ztrátě, odcizení či jinému ohrožení nešifrovaných osobních údajů jejich zákazníků. Především by měli do 24 hodin informovat příslušný vnitrostátní orgán o narušení bezpečnosti údajů (ideálně skrze standardizovaný online formulář). Pokud toho nejsou schopni, měli by do 24 hodin poskytnout „prvotní soubor údajů“ a všechny údaje do 3 dnů, přičemž vždy by měli upřesnit, o které údaje se jedná a jaká opatření (s ohledem na jejich charakter: finanční data, údaje o poloze, historie navštívených webových stránek a informace o e-mailech a uskutečněných hovorech) již podnikli nebo podniknou. Nařízení Komise, věcně konzultované se zainteresovanými aktéry v roce 2011 a oddiskutované jak na úrovni Rady, tak EP, vstoupí v platnost 2 měsíce po uveřejnění v Úředním věstníku EU.

Program Horizont 2020 získá 70 mld. €

Irské předsednictví 25. 6. 2013 [dosáhlo](#) neformální dohody s EP o objemu prostředků v rámci programu Horizont 2020, který by měl pro inovace, výzkum a růst poskytnout finance ve výši 70 mld. €. Program začne fungovat od ledna 2014. Program se skládá ze 3 pilířů:

1. Výjimečný výzkum (zahrnuje financování Evropského výzkumného centra, páteří infrastrukturu, budoucí a začínající technologie);
2. Industriální vedení (podpora inovací zejména u SME, podpora nových technologií, jako jsou nanotechnologie, ICT a biotechnologie);
3. Společenské výzvy (výzkum bude směřován do oblastí zájmu občanů a firem, jako je zdraví, klima, potraviny, bezpečnost, doprava a energetika).

Financování programu bude zjednodušeno, bude tedy dostupnější pro více subjektů. Do programu bude také zahrnuto financování projektů týkajících se zdravého bydlení, aktivního stárnutí, surovin nebo potravin prostřednictvím Evropského institutu pro inovace a technologie. Dohodu musí ještě potvrdit Coreper a EP.

Komise chce urychlit integraci Romů v EU

Komise 26. 6. 2013 zveřejnila [doporučení](#) týkající se integrace Romů do společnosti. Přestože většina zemí zaznamenala v této věci jistý pokrok, proces je stále pomalý. [Strategie](#) pro začleňování Romů existuje již 2 roky a státy na ni vyčlenily značné finanční prostředky. Podle komisařky Viviane Redingové je

„nutné vidět výsledky“. Zpráva uvádí, že je potřeba začít na regionální úrovni a vyzdvihuje několik projektů, které již běží – regionální akční plán začlenění Romů v Berlíně, spolupráce státních a místních úřadů a organizací ve Francii nebo lepší využívání unijních fondů v Bulharsku. Komise také ocenila Maďarsko za vytvoření systému, jehož účelem je sledovat zavádění státní integrační strategie, nebo Španělsko, které vycvičilo 158 policistů pro řešení případů etnické diskriminace. Rumunsko vyhradilo 15 tis. míst pro romské studenty ve školách a na univerzitách. V případě ČR Komise kritizuje neustálé vyčleňování (segregaci) Romů z běžných škol. Zlepšila nicméně koordinaci integračních snah na národní úrovni a snaží se zlepšit spolupráci mezi státní a krajskou správou. Vyčlenila také finance pro úřady, které s romskou menšinou komunikují. Občanská společnost je ale do dialogu zapojena málo.

Rada jednala dalším rozšiřování EU

Rada 25. 6. 2013 [jednala](#) o dalším rozšiřování EU. S Tureckem došlo k otevření vyjednávací kapitoly 22 týkající se regionální politiky a do konce roku 2013 bude uspořádána mezivládní konference. Komise [by chtěla](#) otevřít také kapitoly 23 a 24 týkající se základních práv a svobod. Podle předsednictví jsou přístupová jednání nejlepším nástrojem, jak v zemi podporovat reformní procesy. Ministři se dohodli také na tom, že Srbsko zahájí jednání o vstupu do EU nejpozději v lednu 2014. Srbsko by mělo dále pracovat na stabilizaci vztahů s Kosovem a na reformách v zemi. Rada Komisi žádá o vytvoření rámce pro jednání. Ministři také jednali o otevření jednání o stabilizační a asociační dohodě s Kosovem.

Komise navrhla celounijní zákaz syntetické drogy „5-IT“

Komise 25. 6. 2013 [navrhla](#) zakázat v celé EU syntetickou drogu „5-IT“, což je syntetická látka (5-(2-aminopropyl)indol) s halucinogenními a stimulačními účinky dostupná v podobě prášku, tablet nebo kapslí. Členské státy by měly zamezit volnému šíření této drogy tím, že ji podrobí kontrolním opatřením, bude zakázána její výroba i prodej a za obě budou zavedeny trestněprávní postihy. Zatím tak činí jen Dánsko, Itálie, Kypr, Maďarsko, Německo, Rakousko a Švédsko, přičemž jen od dubna do srpna 2012 měla droga podle Komise souvislost s 24 úmrtími ve 4 zemích EU (v Maďarsku, Německu, Velké Británii a Švédsku). Obecně platí, že nové psychoaktivní látky se v EU šíří velmi rychle: v roce 2012 bylo oznámeno 73 takových látek, což je 3krát více než v roce 2009. Komise svůj návrh předložila dle postupu pro hodnocení rizik a kontrolu nových

psychoaktivních látek zřízeného [rozhodnutím č. 2005/387](#).

Cena za neprovedení směrnice: ČR zaplatí 250 tis. €

Soudní dvůr EU 25. 6. 2013 v případě [C-241/11 rozhodl](#), že ČR zaplatí 250 tis. € za neprovedení [směrnice č. 2003/41](#) o zaměstnaneckém penzijním pojištění (do 31. 8. 2011, jak jí bylo uloženo již rozsudkem ve věci [C-343/08](#)). ČR bude pokutována i přesto, že tzv. druhý pilíř penzijního systému v zemi neexistuje (v unijní terminologii se za druhý pilíř považuje zaměstnanecké penzijní pojištění). Komise původně požadovala pokutu ve výši 3,3 mil. €, generální advokát 1 mil. €. Vzhledem k tomu, že podle Soudního dvora nebyl krokem ČR nikterak výrazně narušen vnitřní trh EU, byla původně navržená pokuta nakonec snížena na zmíněných 250 tis. €.

Zástupci evropských institucí se dohodli na finanční perspektivě 2014–2020

V červnu 2013 pokračovala jednání o rozpočtovém výhledu pro období 2014–2020. 4. 6. 2013 se zástupci irského předsednictví, EP a EK sešli v Bruselu k 6hodinovému jednání na toto téma, dialog pak pokračoval 11. 6. 2013. Irské předsednictví i nadále [deklarovalo](#) odhodlání dosáhnout dohody do konce svého mandátu, tedy do konce června 2013. Jeho nejvyšší představitelé účastníci se jednání hovořili o pokroku v rozhovorech a o sblížování stanovisek, na druhé straně ale podle [zprávy](#), která byla zveřejněna 11. 6. 2013 na webových stránkách EP, tým, který se za EP účastnil trojstranných jednání, naopak vyjadřoval zklamání nad nedostatečným pokrokem v rozhovorech. Na plenárním zasedání EP 12. 6. 2013 [vystoupil](#) předseda EK José Manuel Barroso se silným apelem na členské státy, aby přijaly především ty požadavky EP, které se týkají větší flexibility v rámci nové finanční perspektivy. Poslanci požadovali větší možnosti pro přesun rozpočtových prostředků mezi jednotlivými lety i nadpis. Upozorňovali na to, že ačkoli je rozpočet EU koncipován (již od tzv. rozpočtových dohod ze 70. let 20. století) jako vyrovnaný, v posledních letech se nedaří uspokojovat všechny pohledávky a pravidelně se objevují deficity, které pak musí členské státy (neochotně) doplácet. V souvislosti s rokem 2013 se hovoří o možném deficitu přesahujícím až 11 mld. €. Navzdory ne příliš optimistickým zprávám zaznívajícím především z EP se ale politická dohoda o finanční perspektivě 2014–2020 do konce června 2013 přece jen zrodila. Zástupci všech 3 institucí, předseda Komise Barroso, předseda EP Martin Schulz a irský premiér Enda Kenny to [oznámili](#) po

své schůzce 27. 6. 2013. Rada nakonec vyšla vstříc EP v otázce flexibility v závazcích i platbách (dodatečné finanční prostředky mají být v prvních letech nové finanční perspektivy k dispozici především na podporu zaměstnanosti mládeže, výzkumu, malého

a středního podnikání či programů typu Erasmus). K dohodě došlo také, pokud jde o dodatečné navýšení zdrojů pro rozpočet 2013. Výsledek kompromisu musí být ještě předložen k formálnímu schválení v Radě i v EP.

PŘEHLED KLÍČOVÝCH HLASOVÁNÍ PLÉNA EP

Plénium EP ve dnech 10.–13. 6. 2013

Projednávaný návrh	Výsledek hlasování					
	Pro		Proti		Zdrželi se	
	Celkem	ODS	Celkem	ODS	Celkem	ODS
Zpráva Vicenta Miguel Garcés Ramóna týkající se nového programu evropské spotřebitelské politiky (A7-0163/2013)	586	Fajmon, Ouzký, Strejček, Tošenovský, Vlasák	52	-	9	Cabrnoch, Češková, Kožušník, Zahradil
Zpráva Elisabeth Morin-Chartier týkající se minimálních požadavků na bezpečnost a ochranu zdraví před expozicí zaměstnanců rizikům spojeným s fyzikálními činiteli (elektromagnetická pole) (A7-0009/2013)	594	Cabrnoch, Češková, Fajmon, Kožušník, Ouzký, Tošenovský, Vlasák, Zahradil	40	-	38	Strejček
Zpráva Karima Delliho týkající se sociálního bydlení v Evropské unii (A7-0155/2013)	353	-	151	Cabrnoch, Češková, Fajmon, Kožušník, Ouzký, Strejček, Tošenovský, Vlasák, Zahradil	189	-
Zpráva Jima Higinse týkající se elektronického mýtného a systému vinět osobních automobilů (A7-0142/2013)	516	-	111	Cabrnoch, Češková, Fajmon, Kožušník, Ouzký, Strejček, Tošenovský, Vlasák, Zahradil	12	-
Zpráva Monici Luisy Macovei týkající se zřízení systému „Eurodac“ pro porovnávání otisků prstů (A7-0432/2012)	502	Cabrnoch, Češková, Kožušník, Ouzký, Tošenovský, Zahradil	126	-	56	Fajmon, Strejček, Vlasák
Zpráva Renaty Weber týkající se dočasného znovuzavedení ochrany vnitřních hranic (A7-0200/2012)	506	Cabrnoch, Češková, Fajmon, Kožušník, Ouzký, Strejček, Tošenovský, Vlasák, Zahradil	121	-	56	-
Zpráva Carlose Coelha týkající se vytvoření hodnotícího mechanismu k ověření uplatňování schengenského acquis (A7-0215/2013)	526	Cabrnoch, Češková, Fajmon, Kožušník, Ouzký, Strejček, Tošenovský, Vlasák, Zahradil	101	-	55	-

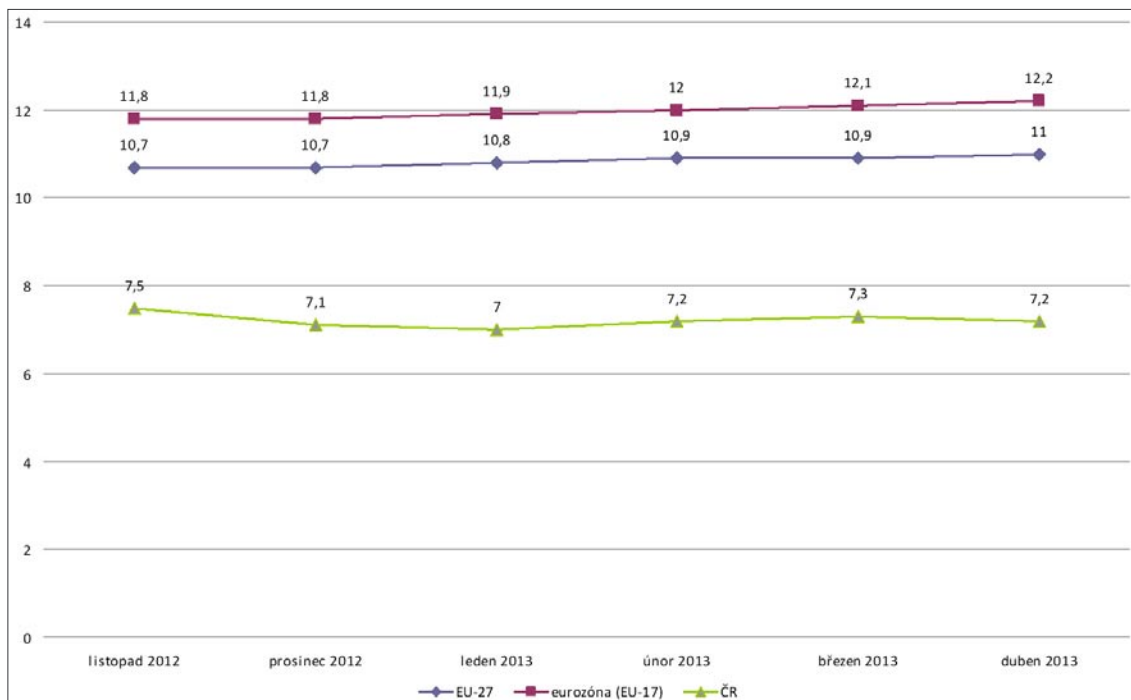
Zpráva Arlene McCarthy týkající se požadavků na transparentnost týkající se informací o emitentech, jejichž cenné papíry jsou přijaty k obchodování na regulovaném trhu (A7-0292/2012)	655	Cabrnoch Češková, Fajmon, Kožušník, Ouzký, Strejček, Tošenovský, Vlasák, Zahradil	18	-	11	-
Zpráva Georgiose Papanikolaoua týkající se změn Schengenského hraničního kodexu a Úmluvy k provedení Schengenské dohody (A7-0206/2013)	598	Cabrnoch Češková, Fajmon, Kožušník, Ouzký, Strejček, Tošenovský, Vlasák, Zahradil	31	-	60	-
Zpráva Ivaila Kalfina týkající se opakovaného použití informací veřejného sektoru (A7-0404/2012)	486	Fajmon, Strejček, Tošenovský, Vlasák, Zahradil	62	-	10	-

Poznámky

1. Přehled obsahuje pouze ta hlasování, při nichž poslanci hlasovali na vyžádání po jménech.
2. Označení projednávaných návrhů vychází z pojmenování příslušných položek samotným EP.

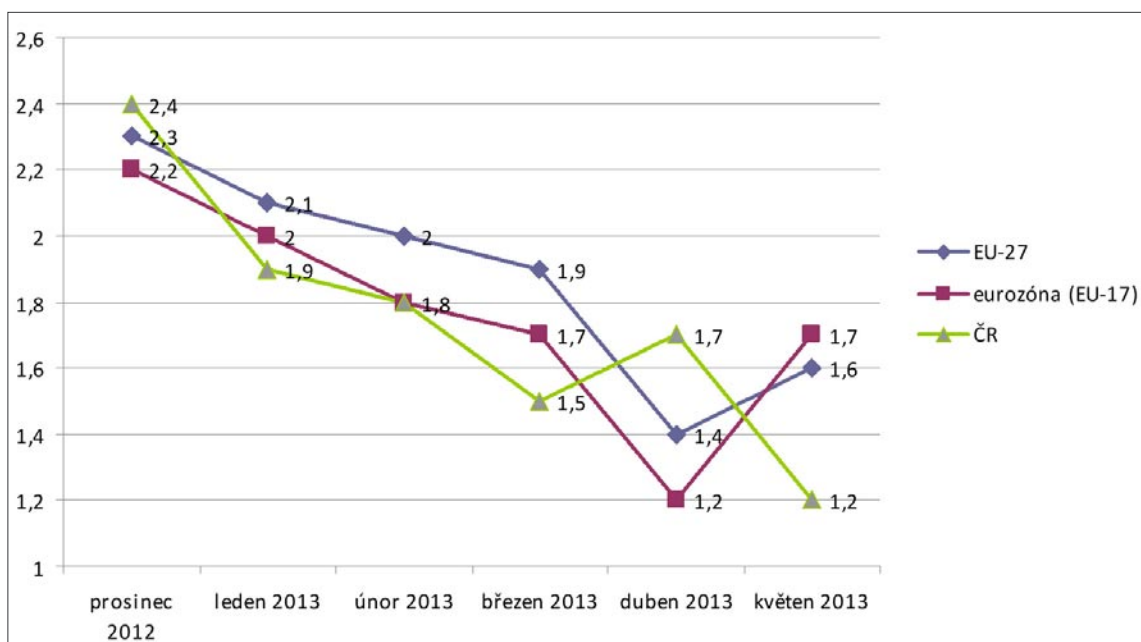
VYBRANÉ STATISTICKÉ ÚDAJE EUROSTAT

Vývoj míry nezaměstnanosti v EU, eurozóně a ČR (v %)

Zdroj: [Eurostat](#)

Vývoj meziroční míry inflace v EU, eurozóně a ČR (v %)

Zdroj: [Eurostat](#)

66 % firem s více jak 10 zaměstnanci poskytovalo v EU-27 v roce 2010 svým zaměstnancům [odborné školení](#). V roce 2005 to bylo 60 %. Nejvíce školení proběhlo v Rakousku a Švédsku (87%), Velké Británii (80 %), Nizozemsku a Belgii, nejméně naopak v Polsku (23 %), Rumunsku, Bulharsku a Lotyšsku (40%). V ČR poskytl školení 72 % podniků. Tam, kde se školení uskutečnila, se jich zúčastnilo 48 % zaměstnanců daných firem. Největší podíl účastníků byl v ČR (72 %), Slovinsku, Lucembursku (60 %) a na Slovensku (58 %). Nejmenší pak v Maďarsku (27 %), Litvě, Rakousku a Velké Británii. Zaměstnanci strávili na jednom školení v průměru 25 hodin: 14 hodin v ČR, 42 hodin v Portugalsku.

Přes 60 % [investic](#) do EU pocházelo v roce 2012 z USA. Investice EU-27 do států světa představovaly v roce 2012 171 mld. €. Naopak do EU-27 „přiteklo“ 159 mld. €. Eurozóna investovala ve světě 238 mld. €, do EU-17 „přiteklo“ 193 mld. €. Nejčtenější investice prováděla EU-27 v zámořských finančních centrech, v Kanadě, Indii, USA a Číně. Naopak nižší zájem o investice se projevil ve Švýcarsku a Japonsku. Do EU-27 v roce 2012 nejvíce investovaly USA, Kanada, Japonsko, Rusko a Hong Kong. Pokles zájmu prokázalo Švýcarsko, Indie a Brazílie. ČR podle Eurostatu investovala ve výši 0,1 mld. €, přijala naopak investice v hodnotě 0,8 mld. €. Nejvíce investic pocházelo z USA (0,4 mld. €), Švýcarska (0,3 mld. €) a Ruska (0,1 mld. €).

V celé EU-27 bylo v roce 2012 [zaměstnáno](#) 15,2 mil. (7%) cizinců. Z toho pocházelo 8,6 mil. občanů ze zemí mimo EU-27. Zaměstnanost osob pocházejících z jiných členských států činila 67,7% (nezaměstnanost pak 12,5%). Zaměstnanost občanů příslušných domovských zemí byla nižší (64,6%; nezaměstnanost pak 9,8 %). Osoby ze třetích zemí dosáhly zaměstnanosti ve výši 53,7% (nezaměstnanost činila 21,3%). V ČR je nezaměstnaných občanů ze třetích zemí 5,1%, ve Španělsku je to ale např. 38,6 %. Míra zaměstnanosti je u občanů ČR 66,4% (nezaměstnanost na úrovni 7%), u lidí z jiných členských států 74% (nezaměstnanost 6,4 %), u osob ze třetích zemí 73 %. V roce 2012 působilo v celé EU jako OSVČ 32,8 mil. lidí, což je 15 % z celkové zaměstnanosti. Nejvyšší počet OSVČ má Řecko (31,9%), Itálie, Portugalsko a Rumunsko. V ČR podle Eurostatu působí jako OSVČ 17,8% osob. Nejméně OSVČ je v Estonsku (8,3%), Lucembursku a Dánsku. Přes 28% OSVČ má vlastní zaměstnance, v ČR to bylo 19 %.

Poznámka

Přehled obsahuje statistické údaje Eurostat zveřejněné v květnu 2013.

VEŘEJNÉ KONZULTACE V ČERVENCI A SRPNU 2013

Popis konzultace	Oblast	Konzultace otevřena do
<u>Zelená kniha Rámec politiky pro klima a energetiku do roku 2030</u>	Energetika	2. 7. 2013
<u>Reforma struktury bankovního sektoru</u>	Vnitřní trh	3. 7. 2013
<u>Aplikace evropských programů družicové navigace (Galileo a EGNOS)</u>	Vnitřní trh	14. 7. 2013
<u>Budoucnosti investičních vztahů mezi EU a Barmou/Myanmarem</u>	Vnější vztahy	15. 7. 2013
<u>Zelená kniha o pojištění proti přírodním katastrofám a katastrofám způsobeným člověkem</u>	Vnitřní trh	15. 7. 2013
<u>Evropský systém dohledu nad finančním trhem</u>	Vnitřní trh	19. 7. 2013
<u>Potenciální revize nařízení o udělování oprávnění k rybolovu (FAR)</u>	Zemědělství a rybolov	19. 7. 2013
<u>Ochrana spotřebitele u důchodových produktů v rámci třetího pilíře</u>	Spotřebitelé	19. 7. 2013
<u>Pojistné krytí služeb poskytovaných v jiném členském státě</u>	Vnitřní trh	16. 8. 2013
<u>Nový politický rámec EU v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP)</u>	Zaměstnanost a sociální věci	26. 8. 2013
<u>Metodika pro rozhodnutí Komise, na jehož základě bude sestaven seznam odvětví a pododvětví, u nichž se má za to, že jim v období 2015–2019 hrozí značné riziko „úniku uhlíku“</u>	Životní prostředí	30. 8. 2013
<u>Příprava na plně integrovaný audiovizuální svět: růst, tvorba a hodnoty</u>	Informační společnost	31. 8. 2013
<u>Přezkum cílů v oblasti nakládání s odpady</u>	Životní prostředí	10. 9. 2013
<u>Směrem k účinnější kontrole spojování podniků</u>	Hospodářská soutěž	12. 9. 2013
<u>Změna příloh nařízení REACH týkajících se nanomateriálů</u>	Životní prostředí	13. 9. 2013
<u>Možné varianty tržně orientovaných opatření, jež mají snížit vliv mezinárodní letecké dopravy na změnu klimatu</u>	Životní prostředí	13. 9. 2013
<u>Realizace společného prostředí pro sdílení informací (CISE) pro účely námořního dohledu</u>	Zemědělství a rybolov	14. 9. 2013
<u>Společnosti s ručením omezeným / akciové společnosti s jediným společníkem</u>	Vnitřní trh	15. 9. 2013

Poznámky

1. Nově otevřené konzultace jsou podbarveny.
2. Označení veřejných konzultací vychází z pojmenování příslušných položek Komisí.

KALENDÁŘ NA ČERVENEC 2013

Pondělí	Úterý	Středa	Čtvrtek	Pátek
1	2	3	4	5
				Rada COREPER I
EP Plénum	EP Plénum	EP Plénum	EP Plénum	
8	9	10	11	12
Rada Eurozóna	Rada ECOFIN	Rada COREPER I		
EP AFCO, AFET, AGRI, DEVE, ECON, EMPL, IMCO, ITRE, JURI, LIBE, PETI, TRAN	EP EFCO, AFET, AGRI, DEVE, ECON, EMPL, IMCO, ITRE, JURI, LIBE, PETI, TRAN	EP CONT, CULT, DROI, ENVI, FEMM, INTA, PECH, REGI	EP BUDG, CULT, DROI, ENVI, INTA, PECH, REGI	
15	16	17	18	19
Rada AGRICULTURE AND FISHERIES		Rada COREPER I		
22	23	24	25	26
Rada FAC	Rada GAC		Rada ECOFIN	

SEZNAM ZKRATEK

ACCA	Association of Chartered Certified Accountants (Asociace certifikovaných účetních)
ACEA	European Automobile Manufacturers Association (Evropská asociace výrobců automobilů)
AFCO	Constitutional Affairs Committee (Výbor EP pro ústavní záležitosti)
AFET	Foreign Affairs Committee (Výbor EP pro zahraniční věci)
AGRI	Agriculture and Rural Development Committee (Výbor EP pro zemědělství a rozvoj venkova)
AGRICULTURE AND FISHERIES	Agriculture and Fisheries Council (Rada pro zemědělství a rybolov)
BEUC	Bureau Européen des Unions de Consommateurs (Evropský výbor spotřebitelských svazů)
BOZP	bezpečnost a ochrana zdraví při práci
BUDG	Budget Committee (Výbor EP pro rozpočet)
CBCR	country-by-country reporting (podávání přehledových zpráv podle jednotlivých zemí)
CEF	Connecting Europe Facility (Nástroj pro propojení Evropy)
CEN	European Committee for Standardization (Evropský výbor pro standardizaci)
CISE	Common Information Sharing Environment (společné prostředí pro sdílení informací)
CO ₂	oxid uhličitý
CONT	Budgetary Control Committee (Výbor EP pro rozpočtovou kontrolu)
Coreper	Comité des Représentants Permanents (Výbor stálých zástupců)
CRD	Capital Requirements Directive (směrnice o kapitálových požadavcích)
CSR	Corporate Social Responsibility (společenská odpovědnost firem)
ČEZ	České energetické závody
ČR	Česká republika
DEVE	Development Committee (Výbor EP pro rozvoj)
DPH	daň z přidané hodnoty
DROI	Human Rights Subcommittee (Podvýbor EP pro lidská práva)
EASA	European Aviation Safety Agency (Evropská agentura pro bezpečnost letectví)
EBA	European Banking Authority (Evropský orgán pro bankovníctví)
ECB	European Central Bank (Evropská centrální banka)
ECOFIN	Economic and Financial Affairs Council (Rada pro hospodářské a finanční záležitosti)
ECON	Economic and Monetary Affairs Committee (Výbor EP pro hospodářství a měnu)
EFET	European Federation of Energy Traders (Evropská federace obchodníků s energiemi)
EFSF	European Financial Stability Facility (Evropský nástroj finanční stability)
EFSM	European Financial Stabilization Mechanism (Evropský mechanismus finanční stabilizace)
EGF	European Globalisation Adjustment Fund (Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci)
EGNOS	European Geostationary Navigation Overlay Service (Evropská služba pro pokrytí geostacionární navigací)
EHS	Evropské hospodářské společenství
EIB	European Investment Bank (Evropská investiční banka)
EK	Evropská komise
ELTIF	European Long-Term Investment Funds (evropské fondy pro dlouhodobé investice)
EMPL	Employment and Social Affairs Committee (Výbor EP pro zaměstnanost a sociální věci)
ENSREG	European Nuclear Safety Regulators Group (Skupina evropských jaderných regulátorů)
ENVI	Environment, Public Health and Food Safety Committee (Výbor EP pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin)
EP	Evropský parlament
ER	Evropská rada
ERDF	European Regional Development Fund (Evropský fond regionálního rozvoje)
ES	Evropské společenství
ESD	Evropský soudní dvůr

ESF	Evropský sociální fond
ESM	European Stability Mechanism (Evropský stabilizační mechanismus)
ESMA	European Securities and Markets Authority (Evropský orgán pro cenné papíry a trhy)
ETF	European Transport Workers' Federation (Evropská federace pracovníků v dopravě)
EU	Evropská unie
EURATOM	European Atomic Energy Community (Evropské společenství pro atomovou energii)
EURIBOR	Euro Interbank Offered Rate (eurová mezibankovní nabídková sazba)
EURODAC	European Dactyloscopy (evropská databáze otisků prstů)
FABs	Functional Airspace Blocks (funkční bloky vzdušného prostoru)
FAC	Foreign Affairs Council (Rada pro zahraniční věci)
FAR	Fishing Authorisation Regulation (nařízení o udělování oprávnění k rybolovu)
FATCA	Foreign Account Tax Compliance Act (zákon o zahraničních účtech a dodržování daňových předpisů)
FP	finanční perspektiva
FRONTEX	Frontières extérieures (Evropská agentura pro řízení operativní spolupráce na vnějších hranicích členských států Evropské unie)
G20	skupina ministrů financí a guvernérů centrálních bank Argentiny, Austrálie, Brazílie, Kanady, Číny, Francie, Německa, Indie, Indonésie, Itálie, Japonska, Mexika, Ruska, Saudské Arábie, Jižní Afriky, Jižní Koreje, Turecka, Velké Británie, Spojených států amerických a EU)
G8	skupina 8 tzv. nejvyspělejších států světa (Francie, Itálie, Japonsko, Kanada, Německo, Rusko, Velká Británie a Spojených států amerických)
GAC	General Affairs Council (Rada pro všeobecné záležitosti)
HDP	hrubý domácí produkt
HFC	hydrofluorocarbons (částečně fluorované uhlovodíky)
HMU	hospodářská a měnová unie
HND	hrubý národní důchod
IAEA	International Atomic Energy Agency (Mezinárodní agentura pro atomovou energii)
ICNIRP	International Commission on Non-Ionizing Radiation Protection (Mezinárodní komise pro ochranu před neionizujícím zářením)
IMCO	Internal Market and Consumer Protection Committee (Výbor EP pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů)
IMI	Internal market information system (systém pro výměnu informací o vnitřním trhu)
INTA	International Trade Committee (Výbor EP pro mezinárodní obchod)
IOSCO	International Organization of Securities Commissions (Mezinárodní organizace komisí pro cenné papíry)
ISD	Investment Services Directive (směrnice o investičních službách)
ITRE	Industry, Research and Energy Committee (Výbor EP pro průmysl, výzkum a energetiku)
JE	jaderná elektrárna
JHA	Justice and Home Affairs Council (Rada pro spravedlnost a vnitřní věci)
JKM	jednotné kontaktní místo
JURI	Legal Affairs Committee (Výbor EP pro právní záležitosti)
KIDs	Key Information Documents (sdělení klíčových informací)
LFA	Less Favoured Area (znevýhodněná oblast)
LIBE	Committee on Civil Liberties, Justice and Home Affairs (Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci)
LIBOR	London Interbank Offered Rate (londýnská mezibankovní nabídková sazba)
MEAT	most economically advantageous tender (ekonomicky nejvýhodnější nabídka)
MHz	megahertz
MiFID	Markets in Financial Instruments Directive (směrnice o trzích finančních nástrojů)
MIP	Macroeconomic Imbalance Procedure (postup při makroekonomické nerovnováze)
MMF	Mezinárodní měnový fond
MTF	Multilateral Trading Facility (mnohostranný obchodní systém)
NEDC	New European Driving Cycle (nový evropský jízdní cyklus)
NGO	Non-governmental organization (nevládní organizace)
NLF	new legislative framework (nový právní rámec)

NUTS	Nomenclature des Unites Territoriales Statistique (nomenklatura územních statistických jednotek)
ODS	Občanská demokratická strana
OLAF	European Anti-Fraud Office (Evropský úřad pro boj proti podvodům)
OSN	Organizace spojených národů
OSVČ	osoba samostatně výdělečně činná
OTC	over the counter
OTF	Organised Trading Facility (organizovaný obchodní systém)
PBPR	project-by-project reporting (podávání přehledových zpráv podle jednotlivých projektů)
PECH	Fisheries Committee (Výbor EP pro rybolov)
PETI	Petition Committee (Výbor EP pro petice)
PPP	Public-Private Partnership (partnerství soukromého a veřejného sektoru)
PRIPs	Packaged Retail Investment Products (strukturované retailové investiční produkty)
REACH	Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemical Substances (registrace, hodnocení, povolování a omezování chemických látek)
REGI	Regional Development Committee (Výbor EP pro regionální rozvoj)
SEDE	Security and Defence Subcommittee (Podvýbor EP pro bezpečnost a obranu)
SES	Single European Sky (jednotné evropské nebe)
SKIPCP	subjekty kolektivního investování do převoditelných cenných papírů
SRM	Single Resolution Mechanism (jednotný restrukturalizační mechanismus)
SRP	společná rybářská politika
SSM	Single Supervisory Mechanism (mechanismus jednotného dohledu)
SZP	společná zemědělská politika
T&E	European Federation for Transport and Environment (Evropská federace pro dopravu a životní prostředí)
TEN-T	Trans-European Transport Network (transevropská dopravní síť)
TRAN	Transport and Tourism Committee (Výbor EP pro dopravu a cestovní ruch)
TTIP	<i>Transatlantic Trade and Investment Partnership (transatlantické obchodní a investiční partnerství)</i>
UCITS	Undertakings for Collective Investments in Transferable Securities (subjekty kolektivního investování do převoditelných cenných papírů)
USA	United States of America (Spojené státy americké)
WENRA	Western European Nuclear Regulators' Association (Západoevropská asociace jaderných regulátorů)
WHO	World Health Organisation (Světová zdravotnická organizace)
WLTP	Worldwide Harmonised Light Duty Test Procedure (celosvětový harmonizovaný zkušební postup pro lehká užitková vozidla)

SLOVNÍČEK

acquis Společenství

Společná práva a závazky všech členských států v rámci EU. Acquis sestává mj. z obsahu, principů a politických cílů smluv, legislativy přijaté při jejich aplikaci, z deklarací a rezolucí EU nebo mezinárodních smluv, jež EU uzavřela (popř. smluv uzavřených mezi členskými státy EU v oblasti jejich aktivit).

Amsterodamská smlouva

Revize primárního práva, která mění do té doby platná znění Smlouvy o ES a Smlouvy o EU. Byla podepsána 2. 10. 1997 a v platnost vstoupila 1. 5. 1999 (viz také „primární právo“).

balík

Soubor legislativních návrhů uveřejněných v jeden okamžik. Není nezbytně nutné, aby spolu jednotlivé návrhy meritorně souvisely.

Coreper

Výbor stálých zástupců členských států EU v Bruselu (akronym francouzského Comité des Représentants Permanents). Jeho úkolem je asistence členským státům – projednávání a příprava návrhů, o nichž poté rozhoduje Rada, a udržování kontaktu s ostatními institucemi EU, zejm. s Komisí. Existuje ve dvou podobách. Coreper II je složen z vyslanců stálých misí, věnuje se především politicky a ekonomicky nejdůležitějším otázkám (společná zahraniční a bezpečnostní politika, institucionální otázky, rozpočet, příprava materiálů pro zasedání Evropské rady). Coreper I je složen z nižších diplomatických úředníků a zabývá se ostatními body agendy (viz také „Komise“ a „Rada“).

deriváty

Komplexní finanční instrumenty, jejichž hodnota je odvozena od hodnoty tzv. bazického instrumentu (cenný papír, komodita ap.). Mají termínovaný charakter (dochází ke zpoždění mezi sjednáním obchodu a jeho plněním) a jsou využívány např. k zajištění před budoucím růstem či poklesem ceny bazického instrumentu.

dohodovací výbor

Výbor zástupců Evropského parlamentu a Rady připravující (za mediace Komise) podklady pro třetí (poslední) čtení spolurozhodovací procedury, jež pak musejí obě instituce (dospěje-li dohodovací výbor k dohodě) přijmout, má-li navrhovaná legislativa vstoupit v platnost. Dohodovací výbor má omezený mandát 6 týdnů, prodloužit jej lze maximálně o 14 dní (viz také „Evropský parlament“, „Komise“, „Rada“ a „spolurozhodování“).

EU-15

Těž „starší členské státy“. Označení pro původní státy EU před jejím východním rozšířením v roce 2004.

evropská politika sousedství

Těž evropská sousedská politika. Program prohlubování vztahů mezi EU a třetími státy ležícími v jejím sousedství oficiálně představený v květnu 2004. Zahrnuje státy, jež byly v rámci tzv. Barcelonského procesu součástí partnerství mezi EU a státy Středomoří, tj. státy severní Afriky (Alžírsko, Egypt, Maroko, Tunisko a nově také Libye) a Blízkého východu (Izrael, Jordánsko, Libanon, Palestina a Sýrie), a státy postsovětského prostoru (Arménie, Ázerbájdžán, Bělorusko, Gruzie, Moldavsko a Ukrajina).

Evropský parlament

Dřívě též Společné (parlamentní) shromáždění. Od roku 1979 jediný přímo legitimovaný (volený) orgán EU, jenž by měl reprezentovat „evropské občany“. Podílí se na přijímání legislativy EU, funkcionálně se člení na výbory, politicky na frakce. Minimálně jednou měsíčně (s výjimkou srpna) zasedá v plénu (viz také „Komise“ a „Rada“).

farmakovigilance

Dozor nad léčivými přípravky po jejich registraci směřující k zajištění maximální bezpečnosti a co nejvýhodnějšího poměru prospěšnosti léčivého přípravku k jeho rizikům. Součástí této činnosti je detekce, hodnocení, pochopení a prevence nežádoucích účinků léků nebo problémů, jako je např. špatné užívání nebo zneužívání léků, lékové interakce, vliv na plod, na kojené děti atd.

frakce

Seskupení politických stran na základě ideové spřízněnosti či dlouhodobé nadnárodní spolupráce. Působí v Evropském parlamentu (viz také „Evropský parlament“).

Frontex

Akronym francouzského „frontières extérieures“ (vnější hranice) používaný k označení Evropské agentury pro řízení operativní spolupráce na vnějších hranicích členských států EU. Agentura byla zřízena na základě nařízení Rady z roku 2004, její sídlo je ve Varšavě. Hlavním úkolem je koordinace akcí členských států při provádění opatření EU za účelem kontroly vnějších hranic. Má napomáhat členským státům při odborné přípravě pohraniční stráže, provádí analýzu rizik, zabývá se výzkumem a má poskytovat technickou pomoc.

hedgeové/zajišťovací fondy

Fondy, které se proti nepříznivému vývoji na kapitálových (akciových) trzích zajišťují tím, že nákup cenného papíru vyrovnávají současným prodejem jiného aktiva. Hedgeové fondy jsou považovány za rizikové, vyžadují relativně vysokou vstupní investici a zpravidla nejsou regulovány.

implementace

Proces přijímání norem, jež na úrovni členských států provádějí směrnice přijaté na úrovni EU (viz také „směrnice“).

kohezní politika

Politika snižování rozdílů mezi regiony, snižování zaostalosti nejvíce znevýhodněných regionů a posilování hospodářské, sociální a územní soudržnosti za účelem harmonického vývoje EU.

KOM dokument

Návrh právní normy nebo jiné sdělení či zpráva Komise Radě a/nebo jiné instituci EU (viz také „Komise“ a „Rada“).

Komise

Evropská komise, dříve též Vysoký úřad. Reprezentant nadnárodního principu vládnutí v EU, v naprosté většině případů iniciátor legislativy EU. Funkcionálně se člení na generální ředitelství (tzv. DGs), zasedá alespoň jedenkrát týdně (viz také „Evropský parlament“ a „Rada“).

komitologie

Souborné označení pro výbory, jimiž si Rada udržuje kontrolu nad Komisí, ve věci pravomocí, které na ni delegovala (viz také „Komise“ a „Rada“).

komunitarizace

Proces odstraňování prvků mezivládní spolupráce ve prospěch prvků nadnárodních. V legislativním procesu se týká např. rozšiřování legislativního monopolu Komise, spolurozhodovací procedury či odstraňování jednomyslného hlasování v Radě (viz také „Komise“, „Rada“ a „spolurozhodování“).

konzultace

Též konzultační procedura. Druhá nejčastější legislativní procedura v EU, při níž je Rada nad Evropským parlamentem zvýhodněna (jeho názor nemusí brát v úvahu) (viz také „Evropský parlament“, „Rada“ a „spolurozhodování“).

kvalifikovaná většina

Pojem známý především z hlasování v Radě. Pro přijetí konkrétního opatření je nezbytné získat nadpoloviční většinu členů (Rady nebo jiného orgánu) a přibližně 70 % vážených hlasů (přibližně proto, že např. při rozšiřování EU o nové členské státy dochází k jejich „převažování“). Nově se prosazujícím a prozatím „doplňkovým“ kritériem je populace, resp. to, zda kvalifikovaná většina popsaných parametrů reprezentuje také určité procento populace EU (Smlouva z Nice uvádí 62%) (viz také „Rada“).

Maastrichtská smlouva

Smlouva o EU podepsaná 7. 2. 1992 v Maastrichtu. V platnost vstoupila 1. 11. 1993. Založila EU a vytvořila pilířovou strukturu složenou z prvního (komunitárního) pilíře, zahrnujícího Evropské společenství, a dvou mezivládních pilířů, společné zahraniční a bezpečnostní politiky (SZBP) a spolupráce členských států v oblasti justice a vnitra (viz také „primární právo“).

nařízení

Výsledek legislativního procesu v EU. Právní norma, jež je přímo účinná, a tudíž ze strany členských států nevyžaduje (resp. zpravidla z definice ani nepovoluje) žádnou další intervenci (viz také „směrnice“).

posílená spolupráce

Nástroj EU zakotvený v čl. 326–334 Smlouvy o fungování EU. Od přijetí Amsterodamské smlouvy umožňuje, aby se některé členské státy EU (minimálně však třetina z nich, v současnosti 9) mohly v určité oblasti integrovat nad rámec integrace dosažené EU jako celkem. Posílená spolupráce musí být otevřená všem členským státům, nesmí narušovat vnitřní trh EU, hospodářskou, sociální a územní soudržnost ap. Rada o jejím zahájení zpravidla rozhoduje kvalifikovanou většinou, souhlasit musí i Evropský parlament (viz také „Amsterodamská smlouva“, „Evropský parlament“, „kvalifikovaná většina“, „Rada“, „Smlouva o fungování EU“).

primární právo

Suma zřizovacích smluv tří společenství a smluv, které je mění a doplňují (včetně doprovodných protokolů a prohlášení). Součástí primárního práva jsou i přístupové smlouvy všech členských států. Určujícím znakem primárního práva je způsob jeho kreace: na základě svolání mezivládní konference, s platnou zásadou jednomyslnosti členských států a následnou ratifikací ve všech členských státech. „Protipólem“ primárního práva je právo sekundární, které vzniká na základě normotvorby příslušných orgánů Společenství (EU) a musí být s primárním právem v souladu.

princip subsidiarity

Princip mající zajistit, že opatření jsou přijímána co nejbližší občanům (na nejnižším stupni správy, jenž umožňuje jejich realizaci nebo výkon). Do primárního práva byl včleněn (maastrichtskou) Smlouvou o EU.

Rada

Rada EU nebo také Rada ministrů. Reprezentant mezivládního („národního“) principu vládnutí v EU. Podílí se na přijímání legislativy EU, funkcionálně je tvořena Evropskou radou (summitem), devíti resortními radami a Coreperem. Zasedá podle potřeby, summity se konají minimálně čtyřikrát ročně (viz také „Coreper“, „Evropský parlament“ a „Komise“).

rozhodnutí

Výsledek legislativního procesu v EU. Právní norma, jež je přímo účinná, a tudíž ze strany členských států nevyžaduje žádnou další intervenci. V porovnání s nařízením se však týká jednotlivého případu a je závazné pro toho, komu je určeno (viz také „nařízení“ a „směrnice“).

Schengenské dohody

Souhrnné označení pro dva smluvní dokumenty: Schengenskou dohodu o postupném odstraňování kontrol na společných hranicích z roku 1985 a Schengenskou prováděcí úmluvu z roku 1990.

směrnice

Výsledek legislativního procesu v EU. Specifická právní norma, jež je v zásadě závazná pouze z hlediska výsledku. Zpravidla vyžaduje prováděcí normu (zákon, vyhlášku), jíž jsou povinny přijmout všechny členské státy (viz také „nařízení“).

Smlouva o fungování EU

Těž Smlouva o Evropském společenství revidovaná Lisabonskou smlouvou. Druhá ze dvou hlavních částí Lisabonské smlouvy.

společný postoj

Výsledek prvního čtení spolurozhodovací procedury v Radě (viz také „Rada“ a „spolurozhodování“).

spolurozhodování

Těž spolurozhodovací procedura. Nejčastější legislativní procedura v EU, na níž se rovným dílem podílí Evropský parlament i Rada (viz také „Evropský parlament“, „konzultace“, „Rada“).

system obchodování s emisními povolenkami

Administrativní přístup k omezení emisí škodlivých a/nebo skleníkových plynů. Je založen na „zastropování“ emisí jednotlivých účastníků systému (zejm. podniků). Ty, které svou kvótu nevyčerpají (tj. vypustí menší objem emisí), mohou své „povolenky“ prodat těm, které ji naopak přecherpají.

unbundling

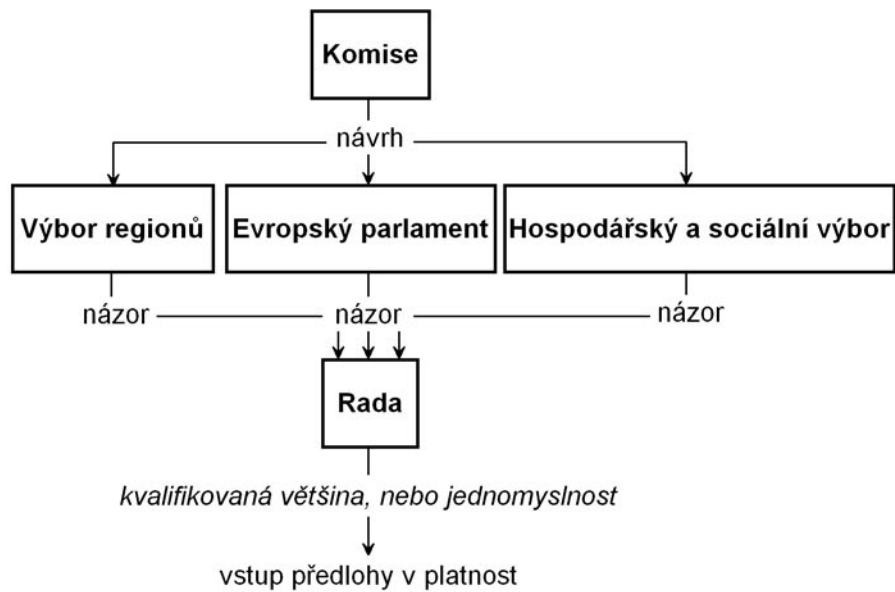
Termín, jež lze přeložit jako „rozdělení“. V souvislosti s liberalizací energetických trhů je často používán pojem „vlastnický unbundling“ či „právní unbundling“, jež označuje právní oddělení produkce od distribuce a obchodu s energetickými zdroji. V oblasti železniční dopravy se analogicky jedná o právní oddělení železniční infrastruktury a dopravních služeb poskytovaných na železnici.

zelená kniha

Nelegislativní dokument Komise, jež má podpořit či nastartovat debatu o určitém tématu. Po jejím uveřejnění zpravidla následuje publikace „bílé knihy“ či sdělení Komise. Ty již předkládají konkrétnější řešení a mohou vyústit v příslušný legislativní návrh (viz také „Komise“).

SCHÉMATA ROZHODOVACÍCH PROCEDUR

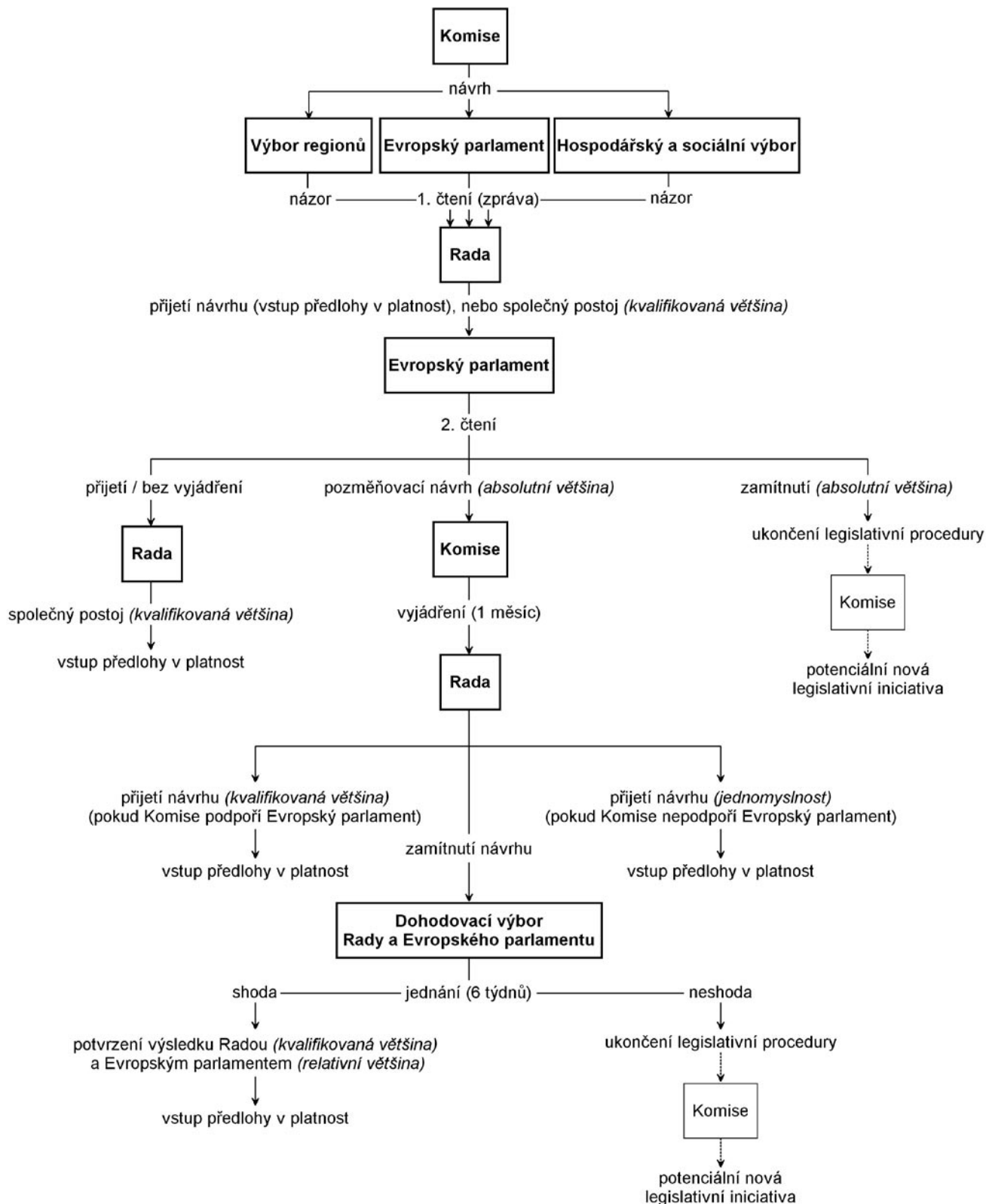
Schéma konzultační procedury

Poznámky

1. Komise může svůj návrh z projednávání kdykoli stáhnout.
2. Standardní lhůta pro jednotlivé kroky není stanovena.
3. Uvedené schéma je jen orientační.

Schéma spolurozhodovací procedury

Poznámky

1. V případě nesplnění požadovaných podmínek legislativního procesu (a v případě neexistence alternativního postupu) projednávání návrhu končí.
2. Komise může svůj návrh z projednávání kdykoli stáhnout.
3. Standardní lhůta pro jednotlivé kroky činí tři měsíce (není-li uvedeno jinak). Po dohodě Rady a Evropského parlamentu ji lze prodloužit o třetinu.
4. Procedura se vyznačuje intenzivní komunikací mezi jednotlivými zainteresovanými aktéry. Uvedené schéma je jen orientační.